ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 36/2022 i 28/2025)

ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 36/2022 i 28/2025)

DIO PRVI: OPĆE ODREDBE

Član 1

(Predmet)

(1) Ovim zakonom utvrđuju se sistem, djelatnost, vrste i principi visokog obrazovanja; opća pitanja u vezi s vrstama i ciklusima studija i diplomama koje se izdaju; položaj, organizacija i djelovanje visokoškolskih ustanova; strategija razvoja i finansiranje visokog obrazovanja; status, prava i obaveze studenata; status, prava i obaveze akademskog osoblja i drugih zaposlenih na visokoškolskim ustanovama; akademski integritet; Savjet ministarstva za visoko obrazovanje u Kantonu Sarajevo; obaveze i prava Kantona Sarajevo u visokom obrazovanju; nadzor organa Kantona Sarajevo nad radom visokoškolskih ustanova i druga pitanja od značaja za visoko obrazovanje u Kantonu Sarajevo.

(2) Cilj ovog zakona je stvoriti institucionalni okvir koji će omogućiti efikasan sistem visokog obrazovanja utemeljen na sinergiji nauke, digitalizacije, inovacije uz objedinjavanje infrastrukture, ljudi, inicijativa i institucija u mrežu koja integrira fizički i kibernetički prostor, omogućavajući harmoniziranje sa Evropskim prostorom visokog obrazovanja, što je u skladu sa obavezama koje je Bosna i

Hercegovina preuzela na osnovu relevantnih međunarodnih sporazuma.

Član 2

(Upotreba rodno osjetljivog jezika)

Riječi muškog ili ženskog roda upotrijebljene u ovom zakonu koriste se neutralno i odnose jednako na muški i ženski rod.

Član 3

(Definicije)

Sljedeći pojmovi u smislu ovog zakona imaju sljedeće značenje:

a) **"akademija"** znači organizaciona jedinica visokoškolske ustanove koja obavlja nastavnu, umjetničku, umjetničkoistraživačku i naučnoistraživačku djelatnost na području jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih naučnih/umjetničkih disciplina i osigurava njihov razvoj;

b) **"akademska godina"** je jednogodišnje razdoblje čiji početak i završetak utvrđuje visokoškolska ustanova svojim akademskim kalendarom;

c) **"akademsko osoblje"** znači lica koja su izabrana u akademska zvanja i učestvuju ili su angažovana u nastavnom, umjetničkom, naučnoistraživačkom ili umjetničkoistraživačkom radu na akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi;

d) **"akademsko zvanje/akademska titula"** znači titula koja se stječe nakon završenog određenog stepena obrazovanja. Nakon prvog ciklusa stječe se akademska titula bakalaureat/baccalaureat/bachelor s naznakom oblasti, nakon drugog ciklusa stječe se zvanje magistar sa naznakom oblasti, a nakon trećeg ciklusa stječe se titula doktora nauka/umjetnosti;

e) **"akreditacija"** znači nezavisna vanjska ocjena sistema kvaliteta visokoškolske ustanove koja rezultira formalnom potvrda o usklađenosti i/ili ispunjenosti kriterija za akreditaciju, koji su u saglasnosti sa "Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja" (ESG) i relevantnim zakonima i propisima;

f) **"bibliotečka djelatnost"** znači djelatnost univerziteta koja podupire temeljnu misiju naučne i obrazovne djelatnosti Univerziteta;

g) **"ciklusi studija"** znači nivoi visokoobrazovnog procesa identifikovani kao prvi ciklus - dodiplomski (baccalaureate), drugi ciklus - magistarski studij, integrisani studij i treći ciklus - doktorski studij;

h) **"članica visokoškolske ustanove"** znači fakultet, akademija, visoke škola ili naučni/umjetnički institut kao organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi nastavni, naučnoistraživački/umjetničkoistraživački i umjetnički rad u jednoj ili više obrazovnih i naučnih/umjetničkih oblasti;

i) **"diploma koju izdaje akreditovana visokoškolska ustanova"** znači javna isprava kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija zasnovanog na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstveni Evropski prostor visokog obrazovanja;

j) **"dodatak diplomi"** znači javna isprava koja se izdaje i prilaže uz diplomu akreditovane visokoškolske ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija lica kojem je diploma izdata;

k) **"dualni studij"** znači ciklični oblik studija koji se realizuje u saradnji s privrednim društvima/poslovnim subjektima, kao i sa vladinim i nevladinim organizacijama. U okviru ovog tipa studijskog programa izvođenje nastavnog procesa je podijeljeno između univerziteta i privrednih društava/poslovnih subjekata, vladinih i nevladinih organizacija;

l) **"Dublinski deskriptori"** znače opis opštih postignuća i sposobnosti na temelju kojih se dodjeljuju diplome na završetku bolonjskog ciklusa;

m) **"Evropski sistem prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System - ECTS)"** znači system opterećenja gdje 1 ECTS bod odgovara ukupnom opterećenju od 25 - 30 sati rada studenta. Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom

angažovanju studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne akademske godine. Ukupno angažovanje studenta se sastoji od aktivne nastave (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari i drugi oblici nastave), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, studentske prakse i drugih vidova angažovanja;

n) **"evaluacija kvaliteta visokoškolske ustanove"** znači postupak formalnog ocjenjivanja i utvrđivanja dostignutog stepena kvaliteta procesa i procedura koji se odvijaju na akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi;

o) **"fakultet"** znači organizaciona jedinica, članica visokoškolske ustanove koja obavlja nastavnu, umjetničku, naučnoistraživačku i umjetničkoistraživačku djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih naučnih disciplina i osigurava njihov razvoj i druge djelatnosti koje proizlaze iz prirode osnovne djelatnosti fakulteta u skladu sa zakonom i statutom;

p) **"institut"** znači organizaciona jedinica, članica visokoškolske ustanove koja obavlja naučnoistraživačku/umjetničkoistraživačku djelatnost u skladu sa zakonom i statutom;

r) **"institut/zavod pri članici univerziteta"** znači podorganizaciona jedinica koja se osniva po istoj proceduri kao i odsjek, odnosno članica, a čija se djelatnost, principi i ciljevi rada preciznije uređuju statutom visokoškolske ustanove;

s) **"integrisani studij"** znači studij koji traje pet ili šest studijskih godina i vodi do stručnog zvanja magistra, odnosno doktora, a vrednuje se sa 300, odnosno 360 ECTS bodova;

t) **"interdisciplinarni studij"** znači studij koji prevazilazi uobičajene i tradicionalne granice pojedinih disciplina i u kojem se koristi integrativni pristup u izgradnji spoznaja;

u) **"ishodi učenja"** znači iskaz o tome šta lice koje uči/student zna, razumije i može obavljati na osnovu završenog procesa učenja, što je definisano kroz znanje, vještine i kompetencije;

v) **"izvrsnost sa svrhom"** znači princip po kojem je promocija izvrsnosti i sama izvrsnost dio svih aktivnosti, procesa i timskih i

pojedinačnih stremljenja, ali ona nije cilj već je rezultat i "nagrada" za napore i odanost kvalitetu kako vođstva, tako i svakog pojedinca na visokoškolskoj ustanovi;

z) **"javno predstavljeni oblik umjetničkog stvaralaštva"** znači umjetničko djelo predstavljeno široj javnosti čiji su kvalitet i kompleksnost vrednovani kroz stručnu prosudbu;

aa) **"javno predstavljeni oblik umjetničkog stvaralaštva sa međunarodnim priznanjem"** znači javno predstavljeni rad čiji je kvalitet verifikovan učešćem, nagradama ili priznanjima na renomiranim umjetničkim smotrama i festivalima od međunarodnog značaja, a podrazumijeva i međunarodna priznanja ostvarena za ukupno djelovanje u određenoj oblasti umjetnosti;

bb) **"katedra"** znači podorganizaciona jedinica na kojoj se realizuje nastavni, umjetnički, naučnoistraživački i umjetničkoistraživački rad i koja objedinjuje više srodnih predmeta iz jedne ili više srodnih naučnih oblasti, u skladu sa zakonom i statutom;

cc) **"kompetencije"** znače sposobnost primjene znanja, vještina i personalnih, socijalnih i metodoloških sposobnosti, na radnom mjestu ili tokom učenja, kao i u privatnom i profesionalnom razvoju. U kontekstu Evropskog kvalifikacijskog okvira, kompetencije su opisane kao odgovornost i samostalnost;

dd) "**koncept odgovorno istraživanje i inovacije"** (Responsible research and innovation - RRI) znači koncept koji se promovira u okviru Evropskog prostora visokog obrazovanja te se njegova primjena posmatra kao modernizacija visokog obrazovanja i način harmonizacije sa Evropskim prostorom visokog obrazovanja. Ovaj posebni, inovativni pristup istraživanju i inovacijama podrazumijeva okupljanje svih zainteresiranih strana kojih se tiče određeni problem, odnosno predmet istraživanja i to na transparentan i interaktivan način, a s ciljem efikasnijeg i efektivnijeg oblikovanja ciljeva i rezultate istraživanja, kao i poticanja inovativnosti i razmjene ideja, a u smislu adekvatnijeg adresiranja izazova sa kojima se susreće društvo;

ee) **"mikrokvalifikacija"** ima dvojako značenje:

1) kao oblik cjeloživotnog obrazovanja koji je promoviran od strane Evropskog prostora visokog obrazovanja u cilju jačanja fleksibilnosti studijskih programa i jačanja zapošljivosti raznolike studentske populacije. Oni služe kao platforma koja okuplja i studente koji trenutno studiraju, ali i one zainteresirane aktere koji žele da unaprijede i steknu određeni set sposobnosti i vještina koji će im omogućiti da budu konkurentniji na tržištu rada ili će služiti za ispunjenje njihovih drugih potreba. "Mikrokvalifikacija" označava kratki (mikro) integralni program sa ishodima učenja koji doprinose unapređenju vještina, kompetencija i koji omogućavaju personalni razvoj studenata. Oni mogu biti prepoznati kao dio cikličnog i necikličnog studijskog programa. Ovaj kratki program ima jasno uspostavljene ciljeve, ishode učenja, opisan način postizanja istih i način njihove provjere;

2) kao javna isprava kojom se potvđuje uspjeh i postignuća studenta. Ova javna isprava "mikroakreditiv" uključuje i opis sadržaja i programa, ishode učenja i kompetencije, a često im se pridružuje adekvatan broj ECTS kredita. "Mikrokvalifikacija" kao javna isprava, koja ima trajnu vrijednost, se izdaje, čuva i arhivira kao i svaka druga javna isprava;

ff) **"moderni pristup kvalitetu"** znači da kvalitet predstavlja multidimenzionalni kompleksni fenomen, te se s toga mjeri na različite načine da bi istakli njegove raznolike dimenzije. Moderni pristup kvalitetu potencira da kvalitet nastaje na "radnom mjestu" u interakciji studenata i akademskog osoblja i predstavlja kapacitet i/ili nivo sposobnosti za održivi, društveno odgovorni progres i napredak visokoškolske ustanove;

gg) **"multidisciplinarni studij"** znači studij koji se organizuje kako bi se predmet podučavanja sagledavao iz perspektiva različitih disciplina pri tome zadržavajući postojeće granice disciplina;

hh) **"nastava na daljinu (online nastava)"** je nastava koja podrazumijeva da se nastavnici i studenti ne nalaze fizički na istoj lokaciji, ali koriste različitu tehnologiju kao podršku interaktivnoj i dvosmjernoj komunikaciji u okviru nastavnog procesa;

ii) **"nastavni predmet"** znači didaktički prerađenu i studentima prijemčiva naučna, odnosno umjetnička disciplina iz užeg naučnog polja ili grane određene naučne oblasti;

jj) **"naučna/umjetnička grana"**, odnosno uža naučna/umjetnička oblast znači osnovna jedinica statističke analize za istraživačku aktivnost, izdvajanje iz fondova i troškove;

kk) **"naučni rad"** znači rad objavljen u priznatoj publikaciji;

ll) **"naučno/umjetničko polje"** znači skup naučnih/umjetničkih grana, odnosno užih naučnih/umjetničkih oblasti koje se bave povezanim istraživačkim aktivnostima;

mm) **"naučnoistraživačka djelatnost"** znači sistemski stvaralački rad na usvajanju novih znanja s ciljem podizanja općeg civilizacijskog nivoa društva i korištenje tih znanja u svim oblastima društvenog i privrednog razvoja, uključujući i razvoj tehnologije i njihovu primjenu;

nn) **"neciklično obrazovanje (cjeloživotno učenje)"** znači vid obrazovanja kojim se zainteresovanim licima omogućava da dopune svoje obrazovanje, odnosno svaku aktivnost učenja tokom cijeloga života radi unapređenja znanja, vještina i kompetencija u okviru ličnog, građanskog, društvenog ili profesionalnog djelovanja pojedinca koje se organizira u formi kurseva, seminara i drugih vidova obrazovanja, te rezultira dodjelom certifikata;

oo) **"objavljena knjiga"** znači tematski cjelovit i kompaktan recenziran naučni, stručni ili umjetnički sadržaj u štampanoj ili elektronskoj formi koji sadrži trajni bibliografski indikator;

pp) **"odgovorni nastavnici"** su nastavnici koje je Vijeće organizacione jedinice utvrdilo kao nastavnika odgovornog za organizaciju i unos ocjena predmeta odgovarajućeg ciklusa studija;

rr) **"odsjek"** znači podorganizaciona jedinica koja se osniva radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja i nauke/umjetnosti u jednom ili više srodnih naučnih/umjetničkih polja ili područja. Odsjek u unutrašnjoj strukturi organizacione jedinice može imati više katedri;

ss) **"organizaciona jedinica"** znači sastavnica/članica visokoškolske ustanove kao što je fakultet, akademija, institut ili drugi oblik organizovanja, što se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove;

tt) **"Osnove kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini"** propisane Odlukom o usvajanju osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini ("Službene glasnik BiH", broj 31/11) predstavlja osnovu za definisanje kvalifikacija u strukturi referentnih nivoa pri čemu svaki nivo ima kombinaciju znanja, vještina i kompetencija opisanih generičkim deskriptorima;

uu) **"predstavničko tijelo studenata"** znači tijelo koje zastupa i artikuliše interese studenata, te daje doprinos ostvarenju naučnih, kulturnih, akademskih i drugih društveno korisnih potreba studenata u skladu sa zakonom;

vv) **"priznanje za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti"** znači nagrade ili priznanja ostvarena na relevantnim umjetničkim smotrama i festivalima dodijeljene isključivo za kvalitet umjetničkog djela ili ukupno djelovanje u određenoj oblasti umjetnosti, kao i pozive za učešće na renomiranim smotrama i festivalima umjetničkog stvaralaštva, te pozive za gostovanja na drugim akademijama, značajnim projektima i radionicama;

zz) **"priznata publikacija"** znači naučni časopis ili zbornik naučnih radova, odnosno serijsku ili monografsku publikaciju indeksiranu u "relevantnim naučnim bazama", kao i publikacija od posebnog društvenog značaja i interesa;

aaa) **"redovni student"** znači student koji je obavezan prisustvovati nastavi i redovno izvršavati obaveze predviđene pravilima studiranja i drugim internim aktima visokoškolske ustanove. Redovni student može obnoviti istu godinu i ostati redovni student. Ukoliko drugi put

obnovi istu godinu onda se mijenja njegov status u redovnog samofinansirajućeg studenta;

bbb) **"redovni studij"** znači model studiranja koji podrazumijeva potpuno prisustvo i izvršavanje svih obaveza propisanih studijskim programom;

ccc) **"relevantna naučna baza"** znači međunarodna referentna i citatna naučna baza sa sadržajima objavljenim u anonimno recenziranim i indeksiranim publikacijama sa liste utvrđene Smjernicama.

Preciznije:

- "referentna naučna baza" podrazumijeva bibliografske, indeksne ili naučne baze podataka sa cjelovitim tekstom sa liste utvrđene Smjernicama, a koje indeksiraju anonimno recenzirane priznate publikacij;
- "citatna naučna baza podataka" uz bibliografski opis daje i popis referenci i citata u radovima objavljenim u indeksiranim publikacijama, te razvrstava publikacije na kategorije prema rangu faktora utjecaja;

ddd) **"Normativi i standardi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo"** znači dokument kojim se utvrđuju kriteriji čije ispunjavanje je neophodno za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja;

eee) **"slobodni predmet/modul"** znači modul koji implicira da studenti isti slušaju u slobodno vrijeme. Ovakvi moduli imaju za cilj jačanje interpersonalnih, interkulturalnih i prenosivih sposobnosti, ali često obrađuju nove moderne teme, na inovativan i drugačiji način;

fff) **"Smjernice za izbor u akademska zvanja"** znače opšti akt visokoškolske ustanove kojim se utvrđuju obavezujući općeprihvaćeni standardi struke koji važe za izbor u akademska zvanja. Ovaj dokument reflektira korporativnu kulturu i politiku visokoškolske ustanove, čime se definiše i nivo njenog opredjeljenja prema izvrsnosti i kvalitetu;

ggg) **"Strategija razvoja visokog obrazovanja Kantona Sarajevo"** znači dokument kojeg usvaja Skupština Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada), a čiji su sadržaj i svrha definisani u članu 21. ovog zakona;

hhh) **"stručni studij"** znači kratki ciklus studija koji traje do dvije akademske godine, a koji se završava stjecanjem stručnog zvanja iz određene stručne/naučne/umjetničke oblasti;

iii) **"student"** znači lice upisano na akreditovanu visokoškolsku ustanovu koje studij pohađa redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri modela studiranja na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove;

jjj) **"studijska godina"** je godina studija koju student upisuje u određenoj akademskoj godini;

kkk) **"studijski program"** znači zaokruženu cjelina učenja koja vodi ka konkretnoj kvalifikaciji. Studijski program je fleksibilan skup obaveznih i izbornih predmeta/modula čijim savladavanjem se obezbjeđuje dostizanje planiranih ishoda učenja. Studijski program može da uključuje uz predmete/module praktičan rad, studentske prakse i izradu završnog rada;

lll) **"studij na daljinu"** znači formalizovan sistem edukacije samofinansirajućih studenata kojim se korištenjem kompjuterskih tehnologija i interaktivnih nastavnih materijala osigurava pristup nastavnom procesu, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove;

mmm) **"školarina"** znači udio u ukupnim troškovima studiranja;

nnn) "prva misija" aktera visokog obrazovanja je edukacija, "druga" je istraživanje, dok je **"treća misija"** povezana sa jačanjem njihove uloge u društvu. "Treća misija" aktera visokog obrazovanja podrazumijeva četiri dimenzije i to:

1) transfer tehnologija, znanja i inovacija;

2) društvena uključenost i inkluzija, kroz stvaranje socijalnih inovacija i učešća u različitim vrstama civilnih

inicijativa;

3) kulturna i uključenost u procese odlučivanja i donošenja raznolikih javnih politika;

4) podizanje nivoa pristupačnosti i aplikabilnosti znanja kako bi različite interesne grupe mogle da ga koriste za poboljšanje kvaliteta života svih, a kroz smanjenje negativnog uticaja na okoliš i jačanje održivosti";

ooo) **"umjetnička oblast"** znači široka spoznajna domena vezana primarno za sadržaj tema umjetničkog istraživanja i razvoja;

ppp) **"umjetničkoistraživački rad"** znači istraživanje u umjetničkim oblastima na osnovu kojih nastaju nove umjetničke forme i djela, a koje uključuju i teorijske aspekte umjetnosti;

rrr) **"uspješno mentorstvo na drugom ciklusu studija"** znači mentorstvo okončano uspješnom odbranom završnog rada na drugom ciklusu studija i integrisanom studiju I i II ciklusa; "uspješno mentorstvo na integrisanom studiju" znači mentorstvo okončano uspješnom odbranom završnog rada;

sss) **"uspješno mentorstvo na trećem ciklusu studija"** znači mentorstvo koje je rezultiralo uspješnom odbranom završnog rada, odnosno doktorske disertacije;

ttt) **"vanredni studij"** znači model studiranja koji podrazumijeva prilagođeni nastavni plan i program te nastavni proces prilagođen prema obavezama studenata;

uuu) **"vanjska ocjena sistema osiguranja kvaliteta"** znači institucionalnu akreditaciju i akreditaciju studijskih programa;

vvv) **"visoko obrazovanje"** ima dvojako značenje:

1) kao sektor - označava skup društvenoekonomskih/ vladinih/nevladinih aktera, infrastrukture i institucija koje čine legislativnoinstitucionalni okvir koji omogućavaju odvijanje procesa visokog obrazovanja;

2) kao tip obrazovanja - označava obrazovanje koje se realizuje na visokoškolskoj ustanovi nakon završetka

četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, a koje vodi do studijskim programom predviđene akademske titule, odnosno stručnog ili naučnog/umjetničkog zvanja u skladu sa zakonom i propisima;

zzz) **"visokoškolska ustanova"** znači ustanova koja se bavi djelatnošću visokog obrazovanja u skladu sa zakonom;

aaaa) **"vještine"** znači sposobnost primjene znanja i korištenja principa "znati kako" da se izvrši određeni zadatak i da se riješi problem. U kontekstu Evropskog kvalifikacionog okvira, vještine se definišu kao kognitivne (uključuju korištenje logičkog, intuitivnog i kreativnog razmišljanja), praktične (uključujući fizičku spretnost i korištenje metoda, materijala, sprava i instrumenata) i socijalne vještine (vještine komuniciranja i saradnje, emocionalna inteligencija i druge);

bbbb) **"zajednički studij"** znači studij kojeg izvodi visokoškolska ustanova sa drugom domaćom ili stranom visokoškolskom ustanovom, institucijom ili poslovnim subjektom, kao i studij koji izvodi više organizacionih jedinicama/članica zajedno;

cccc) **"znanje"** znači skup činjenica, principa, teorija i praksi koje se odnose na područje rada ili izučavanja. Predstavlja rezultat usvajanja informacija, vještina i kompetencija kroz proces učenja. U kontekstu Evropskog kvalifikacionog okvira za cjeloživotno učenje, znanje se opisuje kao teoretsko i/ili činjenično.

Član 4

(Visoko obrazovanje)

(1) Visoko obrazovanje je djelatnost stvaranja, unapređenja, diseminacije, prenošenja i stjecanja znanja, vještina i kompetencija na visokoškolskim ustanovama koja studente po ispunjenju propisanih uslova studija vodi do predviđene akademske titule, odnosno do stručnog ili naučnog/umjetničkog zvanja predviđenog propisima.

(2) Akteri visokog obrazovanja pored nastave/obrazovanja i istraživanja, koje su njihove osnovne misije, dužni su razvijati i tzv.

"treću misiju" koja podrazumijeva da oni odgovorno preuzmu ulogu vođe u stvaranju modernog društva i to kroz kombinaciju služenja i zalaganja u zajednici, a sve u cilju postizanja visokog stepena uključenosti svih interesnih društvenih grupa, kao i dostizanja globalnih ciljeva održivog razvoja.

Član 5

(Poseban opšti i javni interes)

(1) Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog opšteg i javnog interesa za Kanton Sarajevo i bosanskohercegovačko društvo.

(2) Univerzitet u Sarajevu je visokoškolska ustanova od posebnog opšteg i javnog interesa za Kanton Sarajevo i bosanskohercegovačko društvo.

Član 6

(Visokoškolske ustanove)

Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju visokoškolske ustanove u skladu s ovim zakonom.

Član 7

(Ciljevi visokog obrazovanja)

Ciljevi visokoškolskog obrazovanja su naročito:

a) pokretanje stvaranja modernog društva zasnovanog na znanju,

b) stvaranje "autentičnog mislioca" koji će biti sposoban da uči cijeli život, prihvata neizvjesnost i rizik, te teži biti aktivni građanin koji produktivno i saradivački doprinosi održivom razvoju zemlje;

c) stvaranje, unapređenje, diseminacija i prenošenje naučnih, umjetničkih i stručnih znanja, vještina i kompetencija shodno zahtjevima ciklusa visokoškolskog obrazovanja;

d) obrazovanje stručnog kadra u skladu s potrebama društvene zajednice;

e) razvoj i unapređivanje nauke i umjetničkog stvaralaštva;

f) nediskriminatoran pristup visokom obrazovanju;

g) olakšanje pristupa visokom obrazovanju za sve zainteresirane, s ciljem poticanja raznolikosti studentske populacije;

h) omogućavanje i pospješivanje procesa cjeloživotnog učenja;

i) razvoj individualnih i društvenih stvaralačkih kompetencija;

j) podizanje svijesti o značaju umjetnosti, kulturne baštine i njenog očuvanja;

k) internacionalizacija visokog obrazovanja preko kreiranja i realizacije međunarodnih studijskih programa, međunarodnih projekata, mobilnosti nastavnika, nenastavnog osoblja i studenata, a koja treba omogućiti intenzivnu i propulzivnu razmjenu ideja i znanja, što će rezultirati povezivanjem nosilaca svih aktivnosti visokog obrazovanja unutar Bosne i Hercegovine i na međunarodnom nivou;

l) promocija nauke, umjetnosti i struke na međunarodnom nivou.

Član 8

(Principi visokog obrazovanja)

(1) Visoko obrazovanje se zasniva na sljedećim principima:

a) akademske slobode i autonomija visokoškolskih ustanova;

b) učenje i podučavanje usmjereno na studenta;

c) zabrana diskriminacije, poštovanje ljudskih prava i uvažavanje građanskih sloboda;

d) nulta stopa toleracije korupcije, nepotizma, mobinga i plagijarizma;

e) jedinstvo nastavnog i naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada i njihovo sistematsko povezivanje sa inovativnom djelatnošću, uz zaštitu intelektualne svojine u procesima transfera znanja;

f) akademski integritet;

g) praćenje i ocjenjivanje svih procesa kako bi efikasno upravljali rizicima, a preko korektivnih i preventivnih

mjera obezbijedili stalno unapređenje odvijanja svih procesa;

h) promoviranje dostupnosti informacija, transparentnosti i sljedivosti u obavljanju svih poslova i procesa;

i) promoviranje koncepta "odgovornog istraživanja i inovacija";

j) promoviranje koncepta održivosti, društvene odgovornosti i smanjenja negativnih efekata po okoliš;

k) otvorenost visokoškolskih ustanova prema javnosti, lokalnim zajednicama i organima javne vlasti;

l) usklađivanje s Evropskim prostorom visokog obrazovanja;

m) poticanje izvrsnosti u nastavi, nauci i umjetnosti, što će omogućiti efikasnije ispunjavanje "treće misije" svih aktera visokog obrazovanja;

n) poticanje inovativnosti i preduzetništva;

o) mobilnost učesnika u visokom obrazovanju;

r) kreiranje kulture kvaliteta kroz efikasne i efektne sisteme upravljanja kvalitetom;

s) ravnopravnost visokoškolskih ustanova;

t) učešće studenata u upravljanju i odlučivanju na visokoškolskim ustanovama, posebno u pitanjima koja se tiču organizacije nastave, kvaliteta i efikasnosti studiranja;

u) ravnopravnost spolova i poticanje inkluzije ugroženih grupa.

(2) Važenje i sadržaj principa visokog obrazovanja mogu biti ograničeni isključivo zakonom.

(3) Način ostvarivanja principa visokog obrazovanja određuje se zakonom, podzakonskim aktima i općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 9

(Akademske slobode)

Učesnici u procesu visokog obrazovanja uživaju slobodu naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada, kao i umjetničkog stvaralaštva, objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umjetničkih dostignuća, određivanja metoda prezentacije nastavnih sadržaja, javno iznošenje stavova, izbora studijskih programa i saradnje, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka statusa koji imaju u visokoškolskoj ustanovi. Akademske slobode podrazumijevaju i individualiziranu odgovornost za postignuća i kvalitet.

Član 10

(Autonomija i samouprava)

(1) Autonomija obuhvata naročito slobodu visokoškolske ustanove na:

a) uređenje unutrašnje organizacije;

b) pravo na donošenje statuta i drugih općih akata;

c) odlučivanje o studijskim programima i programima cjeloživotnog obrazovanja;

d) finansijsku autonomiju;

e) upravljanje imovinom;

f) upravljanje intelektualnom svojinom;

g) pravo na odlučivanje o prihvatanju projekata i o međunarodnoj saradnji;

h) ostale oblike autonomije.

(2) Akademska samouprava obuhvata naročito:

a) pravo na razvijanje, usvajanje i realizaciju studijskih programa, naučnoistraživačkih i umjetničkih projekata;

b) pravo na utvrđivanje pravila studiranja i uslova upisa studenata;

c) pravo na izbor akademskih, upravnih i rukovodnih tijela;

d) dodjelu zvanja nastavnom i drugom osoblju;

e) pravo na upravljanje resursima.

(3) Autonomija i akademska samouprava se vrše na etički i društveno odgovoran način i uz poštovanje zakonom utvrđenih obaveza i prava visokoškolskih ustanova.

Član 11

(Nepovredivost akademskog prostora)

(1) Objekti i prostori visokoškolskih ustanova su nepovredivi.

(2) Bez odobrenja rektora univerziteta, dekana organizacione jedinice, direktora visoke škole ili lica koje su oni posebno ovlastili, policija i drugi organi za gonjenje i sprečavanje krivičnih djela ne smiju ući u objekte i prostore visokoškolskih ustanova, osim u slučaju kada imaju validan sudski nalog.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, u slučaju krivičnog djela koje je u toku, policija i drugi organi gonjenja mogu preduzeti neophodne mjere, s tim da o izvršenim radnjama odmah obavijeste upravu visokoškolske ustanove.

(4) Policija i drugi organi gonjenja ne mogu pretraživati objekte i prostore visokoškolskih ustanova bez prisustva rektora univerziteta, dekana organizacione jedinice, direktora visoke škole ili lica koje oni ovlaste osim u slučaju da se oni bez opravdanog razloga nisu odazvali blagovremenom pozivu.

Član 12

(Akademski integritet)

Akademski integritet je sistem etičkog, društveno odgovornog i kolegijalnog djelovanja učesnika u visokom obrazovanju kojim se unapređuje društvena uloga visokog obrazovanja, dostojanstvo svih učesnika i profesija u visokom obrazovanju, očuvanje i razvoj moralnih vrijednosti akademske zajednice i društva kao cjeline, te jača odgovornost svih članova akademske zajednice prema društvu.

Član 13

(Pristup visokom obrazovanju)

(1) Pristup visokom obrazovanju imaju sva lica koja su završila četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i lica koja su završila srednju ili odgovarajuću školu u inostranstvu sa srednjoškolskom obrazovnom ispravom koja daje pristup visokom obrazovanju u zemlji u kojoj je stečena.

(2) Pristup visokom obrazovanju ne može biti ograničen direktno ili indirektno na osnovu spola, rodnog identiteta, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze s nekom nacionalnom zajednicom, imovine, broja godina ili nekog drugog statusa.

Član 14

(Ravnopravnost i zabrana diskriminacije)

(1) U obavljanju svoje djelatnosti visokoškolske ustanove osiguravaju zaštitu i promicanje jednakosti bez diskriminacije po bilo kojoj stvarnoj ili pretpostavljenoj osnovi (zaštićenom svojstvu) kao što su: rasa ili etnička pripadnost ili boje kože, spol, jezika, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, imovno stanje, članstvo u sindikatu, obrazovanje, društveni položaj, bračnog ili porodični status, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, genetsko naslijeđe, rodni identitet, seksualna orijentacija ili po nekom drugom ličnom svojstvu, položaju ili okolnosti.

(2) Visokoškolske ustanove osiguravaju jednakost u mogućnostima i tretmanu svom osoblju i studentima i jednak tretman svih organizacionih jedinica u vršenju utvrđenih ovlaštenja.

(3) Diskriminacijom se smatra svako različito postupanje ukoliko nema razumno i objektivno opravdanje, odnosno ukoliko ne slijedi zakoniti cilj ili ako nema razumnog odnosa proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi postići.

Član 15

(Zabrana političkog organizovanja i djelovanja)

(1) Unutar visokoškolske ustanove nije dozvoljeno političko organizovanje i djelovanje.

(2) Rektor, direktor visoke škole, dekani, direktori instituta, prorektori i prodekani u sastavu visokoškolske ustanove ne mogu obavljati funkcije u organima izvršne i zakonodavne vlasti, političkim strankama i sindikalnim organizacijama za vrijeme trajanja mandata.

(3) Za vrijeme trajanja mandata, lica iz stava (2) ovoga člana ne mogu biti birana ili imenovana na funkcije u organe izvršne i zakonodavne vlasti, političkim strankama i sindikalnim organizacijama.

DIO DRUGI: SAVJET MINISTARSTVA ZA VISOKO OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO

Član 16

(Savjet ministarstva za visoko obrazovanje Kantona Sarajevo)

(1) Radi ostvarivanja i unapređenja društvenih interesa u visokom obrazovanju, nauci i cjelokupnominovacionom sistemu te njihovog međusobnog povezivanja, odnosno radi izgradnje modernog ekosistema visokog obrazovanja osniva se Savjet ministarstva za visoko obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Savjet).

(2) Savjet djeluje kao savjetodavno tijelo u oblasti visokog obrazovanja.

Član 17

(Sastav i mandat Savjeta)

(1) Savjet čini:

a) šest predstavnika iz naučnih i umjetničkih grupacija Univerziteta u Sarajevu;

b) tri predstavnika ostalih univerziteta sa sjedištem u Sarajevu;

c) predstavnici prvog, drugog i trećeg ciklusa, te integrisanog ciklusa studija koje bira i delegira studentski parlament javne visokoškolske ustanove;

d) predstavnik Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine;

e) dva predstavnika Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo);

f) dva člana Udruženja poslodavaca Kantona Sarajevo.

(2) Mandat članova Savjeta traje dvije godine.

(3) Sastav članova Savjeta odražavat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

Član 18

(Imenovanje i razrješenje članova Savjeta)

(1) Članove Savjeta imenuje i razrješava ministar za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: ministar) na prijedlog ustanova, odnosno institucija iz člana 17. stav (1) ovog zakona.

(2) Članovi Savjeta delegiraju se iz institucija navedenih u članu 17. stav (1) ovog zakona u skladu sa statutom visokoškolske ustanove ili odgovarajućim aktom institucije.

(3) Predstavnike Ministarstva imenuje ministar.

(4) Član Savjeta se razrješava istekom mandata, a može biti i prijevremeno razriješen prije isteka mandata na koji je delegiran i to:

a) na lični zahtjev;

b) na prijedlog tijela koje predstavlja u Savjetu, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove ili odgovarajućim aktom institucije.

(5) Izabrani predstavnici u zakonodavnoj vlasti, nosioci funkcija u izvršnoj vlasti, članovi rukovodnih organa političkih stranaka, članovi upravnog odbora i rukovodioci u visokoškolskim ustanovama ne mogu biti članovi Savjeta.

(6) Pravilnik kojim se precizira postupak imenovanja i razrješenja članova Savjeta, kao i druga pitanja vezana za rad Savjeta, donosi

ministar.

Član 19

(Nadležnost Savjeta)

Savjet, na zahtjev Ministarstva, vrši analize, daje preporuke i mišljenja vezana za oblast visokog obrazovanja Kantona Sarajevo, daje obavezujuće mišljenje na Smjernice predložene od strane Senata visokoškolskih ustanova te obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Član 20

(Rad i funkcionisanje Savjeta)

(1) Rad Savjeta je javan.

(2) Način izbora predsjedavajućeg i njegovog zamjenika, imenovanje i razrješenje članova te rad i funkcionisanje Savjeta precizno se uređuju poslovnikom o radu Savjeta.

(3) Administrativno-tehničke poslove za Savjet obavlja Ministarstvo.

DIO TREĆI: STRATEGIJA RAZVOJA I FINANSIRANJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Poglavlje I. Strategija razvoja visokog obrazovanja u Kantonu Sarajevo

Član 21

(Strategija razvoja visokog obrazovanja)

(1) Vizija i misija visokog obrazovanja u Kantonu Sarajevo predstavljaju polazište za definisanje Strategije razvoja visokog obrazovanja Kantona Sarajevo koja je usklađena sa odgovarajućim strategijama razvoja Kantona Sarajevo, i drugim razvojnim strategijama u Bosni i Hercegovini.

(2) Strategijama razvoja iz stava (1) ovog člana utvrđuju se glavni pravci razvoja, ciljevi, načini zadovoljavanja potreba za poboljšanje visokoobrazovane komponente ljudskog kapitala, smanjenje "digitalnog jaza", te poticanje transfera tehnologija i inovacija, kao i unapređenje ekonomije, kulture i društva, promocija ravnopravnosti spolova i eliminacija predrasuda, običaja, stereotipnih uloga osoba

muškog i ženskog spola i svih drugih praksi naziranih na ideji inferiornosti ili superiornosti bilo kojeg spola, a u pravcu uključivanja u Evropski prostor visokog obrazovanja, te dostizanja globalnih ciljeva održivog razvoja. Strategija uključuje stratešku analizu stanja, jasno definisanu viziju, misiju, prioritete, ciljeve, indikatore ostvarenja, mjere i plan aktivnosti, budžet, odgovorne institucije i pojedince, upravljanje rizicima, kao i plan praćenja i evaluacije implementacije strategije, te druga relevantna pitanja u vezi s djelatnošću visokog obrazovanja.

(3) Prijedloge strategije razvoja visokog obrazovanja Kantona Sarajevo priprema Ministarstvo u konsultaciji sa visokoškolskim ustanovama i širom akademskom zajednicom, socijalnim partnerima, poslodavcima i javnosti, dostavlja Vladi radi davanja saglasnosti.

(4) Ministarstvo imenuje Komisiju stručnjaka za ocjenu prilagođenosti Strategije razvoja visokog obrazovanja potrebama Kantona Sarajevo, Bosne i Hercegovine, kao i savremenim globalnim trendovima u visokom obrazovanju, ekonomiji i društvenom razvoju. Komisija priprema izvještaj i daje mišljenje o prilagođenosti Strategije razvoja visokog obrazovanja potrebama Kantona Sarajevo, Bosne i Hercegovine, kao i savremenim globalnim trendovima u visokom obrazovanju, ekonomiji i društvenom razvoju.

(5) Sastav članova Komisije iz stava (4) ovog člana odražvat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

(6) Strategiju donosi Skupština, na prijedlog Vlade.

Član 22

(Praćenje realizacije strategija)

(1) Ministarstvo imenuje tim za praćenje i evaluaciju realizacije Strategije razvoja visokog obrazovanja Kantona Sarajevo i o tome izvještava Vladu, u predviđenim vremenskim intervalima.

(2) Sastav tima iz stava (1) ovog člana odražvat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

(3) Izvještaji o ostvarivanju strategije obavezno sadrže prijedloge preventivnih i korektivnih mjera koje je potrebno preduzeti radi otklanjanja uočenih problema ili prepreka za uspješno ostvarivanje strategije. Ove prijedloge usvaja Ministarstvo

(4) Periodični izvještaji o implementaciji Strategije razvoja visokog obrazovanja moraju biti javno dostupni na internet stranici visokoškolske ustanove.

Član 23

(Strategije razvoja visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolske ustanove obavezno donose strategije razvoja za petogodišnji period.

(2) Strategije razvoja visokoškolske ustanove iz stava (1) ovog člana utvrđuju glavne pravce razvoja i ciljeve visokoškolske ustanove, uzimajući u obzir strategije Kantona Sarajevo i druge razvojne strategije u Bosni i Hercegovini, te globalne trendove razvoja visokog obrazovanja. Strategija uključuje stratešku analizu stanja, jasno definisanu viziju, misiju, prioritete, ciljeve, indikatore ostvarenja, mjere i plan aktivnosti, budžet, odgovornost za realizaciju, upravljanje rizicima, kao i plan praćenja i evaluacije implementacije strategije, te druga relevantna pitanja u vezi s djelatnošću visokoškolske ustanove.

(3) Strategije razvoja visokoškolske ustanove iz stava (1) ovog člana dostavljaju se Ministarstvu.

(4) Upravni odbor visokoškolske ustanove prati realizaciju strategije razvoja visokoškolske ustanove i izvještaj dostavlja Ministarstvu.

(5) Izvještaji o ostvarivanju strategije obavezno sadrže prijedloge preventivnih i korektivnih mjera koje je potrebno preduzeti radi otklanjanja uočenih problema ili prepreka za uspješno ostvarivanje strategije.

(6) Periodični izvještaji o implementaciji Strategije razvoja visokoškolske ustanove iz stava (1) ovog člana moraju biti javno dostupne na internet stranici visokoškolske ustanove.

Član 24

(Poticanje razvoja visokog obrazovanja)

(1) Kako bi se obezbijedio razvoj visokog obrazovanja u skladu sa Strategijom razvoja visokog obrazovanja i strategijama razvoja javnih visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo kreira se poseban Sporazum o razvoju institucionalne i/ili istraživačke infrastrukture i opremljenosti (u daljem tekstu Sporazum). Sporazum potpisuju Vlada i javna visokoškolska ustanova, i to na rok od pet godina, a njegova realizacija se finansira iz Budžeta Kantona Sarajevo i drugih izvora. Realizacija Sporazuma se bliže propisuje podzakonskim aktom koji na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada.

(2) Iz Budžeta Kantona Sarajevo i drugih izvora osiguravaju se sredstva koja će se putem javnog konkursa dodjeljivati ANUBiH, istraživačkim institutima, visokoškolskim ustanovama, članicama visokoškolske ustanove, nastavnom i istraživačkom osoblju za poticanje:

a) internacionalizacije djelovanja i uključivanje u Evropski prostor visokog obrazovanja;

b) međunarodnog umrežavanja i mobilnosti studenata, nenastavnog i nastavnog osoblja;

c) razvoja potencijala u izdavačkoj djelatnosti, i to publikovanje knjiga/monografija, časopisa od nacionalnog značaja, kao i časopisa koji imaju potencijal da budu prihvaćene i/ili su već u relevantnim bazama podataka;

d) umjetničke djelatnosti i umjetničkoistraživačkog rada;

e) publikacije radova u relevantnim naučim bazama i za organiziranje/učešće na međunarodnim kongresima i/ili simpozijima;

f) razvoja istraživačkih potencijala kroz podršku mladim istraživačima i uključenje studenata u istraživanja;

g) inovacija i razvojnih istraživanja sistema visokog obrazovanja u Kantonu Sarajevo ili u okviru visokoškolskih ustanova;

h) analize unutrašnjeg osiguranja kvaliteta visokog obrazovanja;

i) realizacije specifičnih strateških ciljeva razvoja visokog obrazovanja koje odredi Skupština;

j) razvoja studentskog aktivizma;

k) studentskog naučno-istraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada;

l) projekata od važnosti za studentske sportske i kulturne aktivnosti.

(3) Prijedlog iznosa sredstava iz stava (1) ovog člana i kriterije raspodjele priprema Ministarstvo uz konsultacije sa visokoškolskim ustanovama, a utvrđuje ga Vlada posebnim aktom.

Poglavlje II. Finansiranje visokoškolskih ustanova

Član 25

(Finansiranje visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolske ustanove se mogu finansirati samo iz onih izvora koji ne utječu na njihovu nezavisnost djelovanja i autonomiju.

(2) Osnovne vrste prihoda koje ostvaruju visokoškolske ustanove su:

a) prihodi od školarina prvog ciklusa studija;

b) prihodi od školarina drugog ciklusa studija;

c) prihodi od školarina integrisanog studija prvog i drugog ciklusa studija koji se realizuju u okviru visokoškolske ustanove;

d) prihodi od realizacije naučno-nastavnog procesa na III ciklusu studija;

e) prihodi od akademskog, stručnog, specijalističkog, dualnog, interdisciplinarnog, transdisciplinarnog i multidisciplinarnog studija koji se realizuju u okviru visokoškolske ustanove samostalno ili sa drugom domaćom ili stranom visokoškolskom ustanovom, institucijom ili poslovnim subjektom.

(3) Dodatne vrste prihoda koje ostvaruju visokoškolske ustanove su prihodi od: realizacije kurseva, seminara, pripremne nastave, ljetnih/zimskih škola, te različitih oblika necikličnog i cjeloživotnog obrazovanja; naučnoistraživačke, umjetničkoistraživačke, naučne, umjetničke, ekspertskokonsultantske i stručno-konsultantske djelatnosti; naučnoistraživačkih i umjetničkoistraživačkih projekata; tekućih transfera drugih nivoa vlasti i međunarodnih organizacija; donacija pravnih i fizičkih lica; legata, poklona i zavještanja; stručnih projekata, stručnih ekspertiza, stručnih skupova; tehnoloških centara, programa, projekata i slično; domaćih i međunarodnih programa i projekata; postupka priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija i ekvivalencije javnih isprava; autorskih prava, patenata i drugih prava intelektualne svojine; izdavačke djelatnosti; ostalih djelatnosti prodaje proizvoda i usluga koji su rezultat naučne, umjetničke i stručne djelatnosti (hostinga, domene, telekomunikacija i web usluga itd.); pružanja zdravstvenih i stomatoloških usluga i usluga edukativnog zdravstva, te realizacije zdravstvene i veterinarske djelatnosti, odnosno djelatnosti laboratorija, instituta, poliklinika i klinika; prodaje otpadnog materijala; izdavanja i korištenja imovine; realizacije pedagoškog obrazovanja i svih oblika permanentnog obrazovanja; učestvovanja studenata u troškovima studija; drugih izvora u skladu sa zakonom i registrovanom djelatnošću; te ostalih akademskih i naučnih, umjetničkih i istraživačkih aktivnosti.

(4) Prihodi iz st. (2) i (3) ovog člana koje ostvaruje visokoškolska ustanova utvrđuju se na način propisan zakonom i drugim propisima.

(5) Korištenje finansijskih sredstava, u skladu s finansijskim planom i propisima koji uređuju oblast visokog obrazovanja i finansijskog poslovanja, odgovoran je rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole, dekan/direktor članice univerziteta i upravni odbor visokoškolske ustanove u skladu s ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 26

(Izvori prihoda javne visokoškolske ustanove)

(1) Sredstva za obavljanje osnovne djelatnosti na javnim visokoškolskim ustanovama i članicama univerziteta osiguravaju se iz Budžeta Kantona Sarajevo i obavljanjem registrovane djelatnosti.

(2) Sredstvima iz stava (1) ovog člana finansiraju se plate i naknade zaposlenih, u skladu s propisima kojim se uređuju plate zaposlenih u oblasti visokog obrazovanja, kolektivnim ugovorom, te normativima i standardima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo.

(3) Sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo osiguravaju se uslovi za nastavni, umjetnički, stručni, naučnoistraživački, umjetničkoistraživački i istraživački rad, odnosno:

a) opreme koja omogućava obavljanje registrovane djelatnosti;

b) uređenog prostora i potrebnog materijala za obavljanje nastavne, naučne, stručne i umjetničke djelatnosti;

c) u punom iznosu finansira realizaciju nastavnog procesa/vježbe, odnosno tehničko osoblje pri laboratorijskim vježbama;

d) dostupnosti informaciono-komunikacijskih tehnologija (informatička oprema);

e) zaštitne radne odjeće;

f) opreme i uslove za studiranje studenata sa invaliditetom u punom iznosu;

g) sredstava potrebnih za obavljanje nastavnog procesa izvan prostora visokoškolske ustanova, a u skladu s usvojenim studijskim programom rada visokoškolske ustanove;

h) osnovne literature, stručnih časopisa i ostale bibliotečke građe;

i) članarine u međunarodnim strukovnim organizacijama pristupa i

j) korištenja relevantnih baza podataka.

(4) Sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo sufinansiraju se:

a) troškovi naučnoistraživačkog i umjetničkog rada;

b) troškovi materijala i usluga;

c) troškovi za nabavku stalnih sredstava;

d) programi i projekti studentskih organizacija;

e) međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja.

(5) Finansiranje javnih visokoškolskih ustanova vrši se putem Budžeta Kantona Sarajevo, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18,11/19 i 99/19) i Zakonom o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br.: 26/16 i 3/20).

(6) Cjenovnik usluga, upisnina i drugih troškova studija na javnim visokoškolskim ustanova utvrđuje upravni odbor visokoškolske ustanove uz prethodnu saglasnost Vlade.

Član 27

(Vlastiti prihodi javnih visokoškolskih ustanova)

(1) Javna visokoškolska ustanova može ostvariti vlastite prihode na način i po postupku koji ne ometa obavljanje djelatnosti i iz izvora koji ne utječu na njihovu nezavisnost djelovanja i autonomiju.

(2) Sredstva koja javna visokoškolska ustanova i članica univerziteta ostvari, izuzev prihoda iz člana 25. stav (2) tač. a), b) i c) ovog zakona, predstavljaju vlastiti prihod javne visokoškolske ustanove i članice univerziteta, a uplaćuju se u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br.: 33/16, 89/16, 9/17, 33/17, 67/17, 9/18, 27/18, 55/18, 105/18, 18/19, 41/19 i 98/19).

(3) Sredstva iz člana 25. stav (2) tač. d) i e) ovog zakona, kao i sredstva iz člana 25. stav (3) ovog zakona pripadaju visokoškolskoj ustanovi, odnosno članici univerziteta koja ih je ostvarila, i koriste se u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, statutom i općim aktima javne visokoškolske ustanove, te usvojenim finansijskim planom visokoškolske ustanove.

(4) Stjecanje i korištenje vlastitih prihoda preciznije se uređuju statutom i općim aktima javne visokoškolske ustanove, koji na prijedlog senata donosi upravni odbor.

Član 28

(Sufinansiranje naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke djelatnosti)

(1) Osnivač osigurava dio sredstava za sufinansiranje razvoja naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada na javnim visokoškolskim ustanovama u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 26/16).

(2) Osnivač visokoškolske ustanove osigurava dio sredstava za finansiranje časopisa, knjiga i drugih publikacija koje čine rezultat naučnoistraživačkog i umjetničkoistrživačkog rada vidljivim i dostupnijim.

Član 29

(Finansiranje rada studentskog parlamenta javne visokoškolske ustanove)

(1) Funkcionisanje, rad i sufinansiranje rada studentskog parlamenta javne visokoškolske ustanove vrši se u skladu sa Zakonom o studentskom organizovanju na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 11/10), statutom i općim aktima javne visokoškolske ustanove.

(2) Statutom i općim aktom javne visokoškolske ustanove utvrđuju se obaveze studentskog parlamenta u odnosu na utrošak sredstava iz stava (1) ovog člana.

(3) Sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo sufinansirat će se programi i projekti studentskih organizacija i dio troškova za rad studenstkih organizacija.

Poglavlje III. Školarine i druge naknade

Član 30

(Školarine i druge naknade na visokoškolskim ustanovama)

(1) Odluku o visini školarine i drugih naknada u kojima student učestvuje donosi upravni odbor visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova je dužna objaviti visinu školarine i svih drugih naknada koje snosi student najkasnije sedam dana prije objave konkursa za upis studenata.

(3) Školarinu studenti javnih visokoškolskih ustanova uplaćuju obročno u toku studijske godine, posebno za svaki semestar.

(4) Statutom i općim aktom visokoškolske ustanove preciznije se utvrđuju kategorije, kriteriji i uslovi u kojima su studenti oslobođeni od plaćanja školarine.

Član 31

(Školarine i druge naknade na javnim visokoškolskim ustanovama)

(1) Na prijedlog senata, upravni odbor uz prethodnu saglasnost Vlade, utvrđuje visinu školarine, upisnine i drugih naknada koje su studenti obavezni plaćati za usluge koje visokoškolske ustanove i članice univerziteta pružaju studentima u svim statusima i na svim ciklusima studija.

(2) Visina školarine iz stava (1) ovog člana može biti različita za članice javne visokoškolske ustanove i u okviru njih za različite studijske programe.

(3) Studenti iz kategorije djece šehida i poginulih boraca, djece ratnih vojnih invalida, djece dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja, kao i djece bez oba roditelja, a koji imaju prijavljeno prebivalište u Kantonu Sarajevo, oslobođeni su troškova plaćanja školarine, odnosno školuju se na teret Budžeta Kantona Sarajevo, do navršenih 26 godina života.

(4) Student iz stava (3) ovog člana gubi pravo na oslobađanje od troškova plaćanja školarine ukoliko drugi put zaredom obnovi istu godinu studija.

(5) Lice sa utvrđenim stoprocentnim invaliditetom ima pravo upisati se na javnu visokoškolsku ustanovu u statusu studenta oslobođenog od troškova plaćanja školarine, bez mogućnosti da ovaj status izgubi, na bilo kojem studijskom programu svih ciklusa studija pod uslovom da je:

a) položilo prijemni ispit;

b) sposobno obavljati praktične zadatke u nastavi;

c) steklo pravo upisa na odgovarajući ciklus studija;

d) dostavilo dokaz nadležne institucije o statusu lica sa invaliditetom i procentu invaliditeta.

(6) Redovan samofinansirajući student prvog ciklusa studija, drugog ciklusa studija i integrisanog studija koji je prvi put upisan u tekuću studijsku godinu, a koji je položio sve ispite iz tekuće studijske godine i prema ostvarenoj prosječnoj ocjeni iz tekuće studijske godine spada u 20% najbolje rangiranih studenata na svom studijskom programu u toj godini studija, oslobađa se obaveze troškova plaćanja školarine za nastavak studija.

(7) Rangiranje studenata iz stava (6) ovog člana vrši se prema postignutoj prosječnoj ocjeni zadnjeg dana akademske godine, odnosno 30. septembra.

(8) U slučaju da je prilikom rangiranja studenata u skladu sa st. (6) i (7) ovog člana:

a) broj studenata na rang listi jednak ili manji od pet, troškova plaćanja školarine oslobađa se prvi student sa rang liste;

b) broj studenata na rang listi između šest i 10, troškova plaćanja školarine oslobađaju se prva dva studenta sa rang liste;

c) ukoliko 20% najbolje rangiranih studenata nije cijeli broj, broj studenata koji se oslobađaju troškova plaćanja školarine zaokružuje se na naredni cijeli broj;

d) ukoliko se na posljednjem mjestu rang liste sa istim prosjekom nalazi veći broj studenata, koji su ostvarili pravo na oslobađanje troškova plaćanja školarine, nakon rangiranja iz tač. a), b) i c) iz ovog stava, svi ti studenti se oslobađaju plaćanja troškova školarine.

(9) Nakon rangiranja studenata u skladu sa st. (6), (7) i (8) ovog člana student koji je oslobođen troškova plaćanja školarine stiče status redovnog studenta i taj status zadržava na način i pod uslovima iz člana 3. tačka aaa) ovog zakona.

(10) Najkasnije 30 dana prije početka upisa u novu studijsku godinu, Skupština, na prijedlog Vlade, svojim zaključkom može utvrditi dodatne kriterije i uslove za oslobađanje troškova plaćanja školarine ili gubitak statusa studenta oslobođenog od troškova plaćanja školarine za studente prvog ciklusa studija, drugog ciklusa studija i integrisanog studija, koji se realizuju u okviru javne visokoškolske ustanove.

Član 32

(Utvrđivanje broja studenata na javnim visokoškolskim ustanovama)

(1) Javna visokoškolska ustanova predlaže Vladi broj i strukturu studenata za upis u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija te prvu godinu integrisanog studija prvog i drugog ciklusa studija.

(2) Svojom odlukom Vlada utvrđuje broj studenata za upis u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija te integrisanog studija prvog i drugog ciklusa studija, javne visokoškolske ustanove i članice univerziteta u okviru studijskih programa, za koje se troškovi školarine u potpunosti ili djelimično finansiraju iz Budžeta Kantona Sarajevo, odnosno koji su oslobođeni od plaćanja školarine od strane Vlade.

(3) Odlukom iz stava (2) ovog člana Vlada odobrava i broj studenata koji finansiraju svoj studij ili čiji studij finansiraju drugi subjekti,

vodeći računa da taj broj ne može biti veći od broja studenata za koji javna visokoškolska ustanova i članica univerziteta, odnosno studijski program mogu osigurati realizaciju nastavnog procesa u skladu s normativima i standardima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo.

(4) Broj studenata iz stava (2) ovog člana određuje se u skladu sa Strategijom razvoja visokog obrazovanja Kantona Sarajevo, kao i normativima i standardima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo.

(5) Visokoškolska ustanova može upisati i veći broj kandidata koji su ispunili formalne uslove za upis od broja predviđenog odobrenim planom upisa uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva, a uz dokaz da će se realizacija studijskog programa odvijati u skladu sa standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo.

(6) Javna visokoškolska ustanova, odnosno članica univerziteta ima pravo za broj kandidata koje oslobodi plaćanja troškova školarine u skladu sa članom 31. st. (3) i (4) ovog zakona proširiti broj studenata koje upisuje u prvu godinu studija kandidatima koji ispunjavaju formalni uslov za upis, i to u statusu studenata koji finansiraju svoj studij.

(7) U skladu sa statutom i općim aktima, senat javne visokoškolske ustanove utvrđuje broj studenata na III ciklusu studija, stručnom, specijalističkom, interdisciplinarnom, multidisciplinarnom i transdisciplinarnom studiju koji se u okviru visokoškolske ustanove realizuju sa drugom domaćom ili stranom visokoškolskom ustanovom, institucijom ili poslovnim subjektom te pripremne nastave, ljetnih/zimskih škola, kao i različitih oblika necikličnog i cjeloživotnog obrazovanja.

DIO ČETVRTI: VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Poglavlje I. Vrste i djelatnost visokoškolskih ustanova

Član 33

(Vrste visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao univerzitet ili kao visoka škola.

(2) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao javna ustanova ili kao ustanova.

(3) Visokoškolska ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Član 34

(Djelatnost)

(1) Visokoškolska ustanova obavlja djelatnost od posebnog društvenog i javnog interesa, a prihod koji ostvaruje obavljanjem djelatnosti visokog obrazovanja koristi iskljlučivo za razvoj i unapređenje vlastite djelatnosti.

(2) Visokoškolska ustanova se bavi nastavnim, umjetničkim, naučnoistraživačkim i umjetničkoistraživačkim radom, te u okviru "treće misije" omogućava transfer informacija, znanja i tehnologija, inovacije, kao i kontinuirano učenje i zadovoljavanje potreba društva u pogledu razvoja i unapređenja kvaliteta života

(3) Visokoškolska ustanova se bavi nastavnom, naučnom, umjetničkom, naučnoistraživačkom, umjetničkoistraživačkim, ekspertsko-konsultantskom, stručno-konsultantskom te izdavačkom djelatnosti, kao i drugim poslovima i uslugama kojima ostvaruje vlastiti prihod, pod uslovom da se time ne ugrožava kvalitet nastave i naučnog, umjetničkog, odnosno, stručnog rada.

Član 35

(Visokoškolska ustanova kao univerzitet)

(1) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja provodi najmanje pet različitih akademskih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti.

(2) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja izvodi akademske studije sva tri ciklusa.

(3) Univerzitet može izvoditi i strukovne studije prvog i drugog ciklusa te uspostaviti različite forme necikličnog obrazovanja (uključujući mikrokvalifikacije), koje uključuju i obrazovanje za

račun kompanija, strukovnih udruženja i/ili trećih lica koja iskažu takvu vrstu potreba.

Član 36

(Visokoškolska ustanova kao visoka škola)

(1) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja provodi najmanje jedan nastavni program iz jedne naučne ili umjetničke oblasti.

(2) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja realizuje programe samo prvog ciklusa studija.

Član 37

(Programi cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja)

(1) U okviru svoje djelatnosti visokoškolska ustanova može realizovati programe cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, mikroakreditive, programe ljetnih/zimskih škola te interdisciplinarne programe iz oblasti obrazovanja iz kojih izvodi studijske programe.

(2) Programi iz stava (1) ovog člana sastavni su dio programa visokoškolske ustanove, a doprinose jačanu fleksibilnosti institucije, kao i jačanju internacionalizacije, kvaliteta i ostvarenju "treće misije" visokoškolskih ustanova, a i za njih ustanova izdaje certifikate i/ili "mikrokvalifikacije" koji su javna isprava i izdaju se, čuvaju i arhiviraju u skladu sa propisima.

(3) Uslovi i postupak realizacije programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, mikroakreditiva, kao i programe ljetnih/zimskih škola i način izdavanja certifikata i "mikrokvalifikacije", propisuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 38

(Imovinska prava)

(1) Visokoškolska ustanova stječe imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.

(2) Osnivač visokoškolske ustanove koji je osigurao sredstva za njeno osnivanje i rad je titular imovinskih prava na tim sredstvima ukoliko aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.

(3) Imovinska prava stečena obavljanjem registrovane djelatnosti visokoškolske ustanove, kao i imovinska prava stečena na osnovu zavještanja i poklona ili na drugi zakonit način imovina su visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.

(4) Imovinska prava iz stava (3) ovog člana mogu se stjecati i koristiti samo u cilju obavljanja, razvijanja i unapređenja djelatnosti i ne mogu biti korištena u cilju promjene statusa visokoškolske ustanove.

(5) Imovinska prava iz st. (2) i (3) ovog člana se ne mogu otuđiti ili na neki drugi način opteretiti bez prethodne saglasnosti osnivača, a mogu se koristiti samo u cilju obavljanja djelatnosti u skladu s ovim zakonom.

(6) Novčana sredstva doznačena iz budžeta, vlastiti prihodi, naplaćene školarine i novčana sredstva iz drugih izvora pripadaju visokoškolskoj ustanovi i troše se u skladu sa zakonom, statutom i usvojenim finansijskim planom.

Član 39

(Prava visokoškolske ustanove)

U skladu sa zakonom, statutom i općim aktima visokoškolske ustanove, visokoškolska ustanova ima pravo i ovlaštenje da:

a) realizuje i unapređuje nastavni, umjetnički, naučnoistraživački i umjetničkoistraživački rad;

b) utvrđuje Strategiju razvoja visokog obrazovanja Kantona Sarajevo i operativne planove poslovanja visokoškolske ustanove;

c) donosi opće akte koji uređuju pitanja vezana za rad i funkcionisanje visokoškolske ustanove i kojima se osigurava akademska i institucionalna autonomija visokoškolske ustanove;

d) kontinuirano razvija i jača kulturu kvaliteta i sistem upravljanja kvalitetom kako bi se postigli ciljevi djelatnosti visokog obrazovanja te obezbjedila transparentnost i sljedivost svih procesa i obezbjedila javnost rada, a u skladu sa zakonom, ali i principima društvene odgovornosti visokoškolskih ustanova;

e) vrši samoevaluaciju i utvrđuje preventivne i korektivne mjere, kao osnov procesa permanentnog unapređenja svih procesa na visokoškolskim ustanovama i osiguravanja realizacije strateških i operativnih planova;

f) potiče "izvrsnost sa svrhom" ocjenjujući i nagrađujući doprinos ostvarenju djelatnosti visokoškolskih ustanova za svakog zaposlenog, postignuća studenata vezana za nastavni proces, sportske aktivnosti, a posebno za međunarodna takmičenja i učešće na međunarodnim konferencijama, te za aktivizam i doprinos kvalitetu življenja zajednice,

g) kreira preventivne i korektivne mjere u borbi protiv diskriminacije, uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uzmnemiravanja, korupcije, nepotizma, mobinga i plagijarizma, a sve u svrhu jačanja akademskog integriteta i odgovornosti;

h) utvrđuje studijske programe za jasno definisane kvalifikacije cikličnih, necikličnih, dualnih studija, a koje su u skladu sa Osnovama kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini i "Dublinskim deskriptorima";

i) donosi odluku o postojanju općih nastavnih predmeta, kao i "slobodnih predmeta" na nivou visokoškolske ustanove;

j) provodi aktivnosti na izradi i odbrani doktorskih disertacija i učestvuje u provođenju postupka za stjecanje doktorata nauka/umjetnosti;

k) predlaže dodjeljivanje počasnih doktorata nauka/umjetnosti i počasnih univerzitetskih zvanja;

l) bira i opoziva članove svojih tijela u skladu sa zakonom;

m) provodi postupak priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija u skladu sa zakonom;

n) promoviše domaću i međunarodnu saradnju sa visokoškolskim ustanovama u organizaciji nastavnog, umjetničkog, naučnoistraživačkog i stručnog rada te potiče međunarodnu mobilnost studenata i nastavnog i nenastavnog osoblja;

o) promoviše i aktivno potiče stvaranje sarađivačke mreže zainteresiranih strana što uključuje kompanije, druge visokoškolske ustanove, naučno-istraživačke institute i druge forma institucija za prenos znanja i poticanje inovacija, zatim vladine, nevladine institucije, a posebno one koje su fokusirane na pitanja kvaliteta života mladih i studenata te institucije koje mogućavaju povezivanje ovih aktera (različiti portali, habovi, inicijative) i na taj način stvarajući moderni ekosistem visokog obrazovanja koji povezuje fizički i kibernetički prostor;

p) osniva i ukida odsjeke, institute, centre, zavode, katedre, laboratorije, galerije, scene i druge organizacione i podorganizacione oblike u skladu s ovim zakonom;

r) planira, utvrđuje, donosi, razvija i implementira studijske programe i istraživačke/stručne/razvojne/ umjetničke projekte;

s) utvrđuje kriterije za rangiranje kandidata za upis na visokoškolsku ustanovu, vrši prijem i upis studenata i određuje metode provjere znanja u skladu sa zakonom;

t) vrši izbor akademskog osoblja i drugih zaposlenika;

u) organizuje i izvodi odgovarajuće forme naučnog, stručnog i umjetničkog usavršavanja nastavnog i nenastavnog osoblja;

v) jača vidljivost i prepoznatljivost visokoškolskih ustanova, a putem kreiranja efikasnih "kanala" interne i eksterne kominikacije (elektronski identitet zaposlenih, internet stranica, repozitorija, socijalnih mreža) i organiziranja i realiziranja izdavačke djelatnosti (izdavanje i indeksiranje časopisa, udžbenika, naučnih monografija i druge naučne i stručne literature);

z) stara se o materijalnim pitanjima akademskog osoblja i drugih zaposlenika na visokoškolskoj ustanovi;

aa) osigurava ostvarivanje svih studentskih prava utvrđenih ovim zakonom i statutom;

bb) raspolaže i upravlja zemljištem i zgradama koje su u njenom vlasništvu ili su joj date na korištenje, u skladu sa zakonom;

cc) prima i upravlja sredstvima iz bilo kojeg zakonitog izvora;

dd) utvrđuje i ostvaruje prihod od školarina i drugih izvora/naknada u skladu sa zakonom;

ee) zapošljava osoblje;

ff) sklapa ugovore za robu i usluge;

gg) ustanovljava pravne odnose sa studentima;

hh) osniva komercijalna preduzeća za obrazovne i istraživačke svrhe;

ii) sklapa sporazume s drugim visokoškolskim ustanovama u Bosni Hercegovini i inostranstvu;

jj) sklapa sporazume s poslovnim subjektima kojima se regulišu odnosi od posebnog značaja za visokoškolske ustanove;

kk) sklapa ugovorne odnose s privrednim subjektima o javno-privatnom partnerstvu;

ll) upravlja imovinom, finansijskim i drugim resursima koji su joj na raspolaganju;

mm) vrši druge poslove neophodne za djelotvorno obavljanje svojih funkcija u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Poglavlje II. Postupak osnivanja, statusne promjene i prestanak rada visokoškolske ustanove

Član 40

(Osnivači visokoškolskih ustanova)

(1) Osnivač javne visokoškolske ustanove je Kanton Sarajevo.

(2) Osnivač visokoškolske ustanove može biti domaća visokoškolska ustanova registrovana za obavljanje djelatnosti u oblasti obrazovanja, i to nakon registracije u vremenskom trajanju od najmanje pet godina, ustanova registrovana za obavljanje djelatnosti u oblasti obrazovanja, i to nakon registracije u vremenskom trajanju od najmanje 10 godina ili strano pravno lice koje je registrovano za obavljanje djelatnosti u oblasti obrazovanja najmanje 10 godina i ima urednu finansijsku i poslovnu istoriju, kao i strano pravno lice zajedno sa domaćom visokoškolskom ustanovom, koja je registrirana za obavljenje ovih poslova najmanje pet godina.

(3) Visokoškolska ustanova, prije stjecanja osnivačkog statusa iz stava (2) ovog člana, mora izvesti najmanje jednu generaciju studenata iz najmanje pet različita studijska programa u okviru najmanje tri naučne oblasti obrazovanja, te imati međunarodno priznate rezultate u naučnoistraživačkom radu, te urednu finansijsku i poslovnu istoriju.

(4) Osnivač visokoškolske ustanove može biti strani akreditovani univerzitet koji obavlja registrovanu djelatnost u oblasti visokog obrazovanja u matičnoj zemlji najmanje 20 godina.

(5) Osnivač visoke škole može biti domaće pravno ili fizičko lice, kao i strano pravno ili fizičko lice, koje ima minimalno 10 godina iskustva u obrazovanju i/ili istraživanju te urednu finansijsku i poslovnu istoriju u posljednjih deset godina rada.

(6) Osnivač visoke škole ne može biti fizičko lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora za krivična djela učinjena protiv službene dužnosti, protiv spolnog integriteta, seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv braka, porodice i mladeži, kao ni lice koje je prekršilo kodeks profesionalne etike u skladu s ovim zakonom.

(7) Naziv visokoškolske ustanove određuje osnivač.

Član 41

(Podnošenje zahtjeva za osnivanje)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove podnosi zahtjev Ministarstvu za osnivanje nove visokoškolske ustanove uz koji obavezno prilaže elaborat o osnivanju, dokaze o urednoj finansijskoj i poslovnoj istoriji, po potrebi dokaz o nekažnjavanju u skladu sa članom 40. stav (6) ovog zakona, zatim registraciju i dokaz o strukturi postojećih studijskih programa na osnivaču u skladu sa članom 40. stav (3) ovog zakona, ispunjenosti standarda i normativa za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo, nacrt statuta i pravila studiranja za cikluse studija koji su obuhvaćeni elaboratom.

(2) Zahtjev sa dokumentacijom iz stava (1) ovog člana dostavlja se Ministarstvu.

(3) Zahtjev sa dokumentacijom iz stava (1) ovog člana te mišljenje Savjeta, Ministarstvo dostavlja Vladi na razmatranje sa prijedlogom odluke o davanju saglasnosti za osnivanje nove visokoškolske ustanove.

(4) Odluka Vlade iz stava (3) ovog člana je konačna, a protiv odluke se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

(5) Ministar donosi Pravilnik o postupku osnivanja i vođenju registra visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo kojim se preciznije uređuju sadržaj dokumentacije u postupku podnošenja zahtjeva, kriteriji i uslovi za osnivanje visokoškolske ustanove, visina bankovne garancije za osnivanje visokoškolske ustanove u zavisnosti od njene djelatnosti i očekivanog broja studenata, imenovanje i rad komisija, odluke nadležnih tijela, donošenje rješenja o ispunjavanju uslova za početak rada, upis i način vođenja registra visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo, kao i druga pitanja koja se odnose na osnivanje visokoškolskih ustanova.

Član 42

(Ekspertna Komisija)

(1) Za potrebe ocjene elaborata o osnivanju visokoškolske ustanove, Ministarstvo imenuje ekspertnu komisiju.

(2) Ekspertna komisija iz stava (1) ovog člana se imenuje iz reda istaknutih naučnih radnika i stručnjaka za odgovarajuće naučne, odnosno umjetničke oblasti koje su zastupljene u elaboratu, a prema Pravilniku o postupku osnivanja i vođenju registra visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo.

(3) Članovi ekspertne komisije ne smiju biti u odnosu sukoba interesa sa podnosiocem zahtjeva, o čemu su dužni dati pisanu izjavu u skladu sa zakonom.

(4) Ukoliko je ocjena ekspertne komisije o elaboratu negativna, ministar donosi rješenje kojim odbija zahtjev za osnivanje

visokoškolske ustanove.

(5) Rješenje ministra iz stava (4) ovog člana je konačno, a protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Član 43

(Mišljenje Savjeta)

(1) U procesu podnošenja zahtjeva za osnivanje visokoškolske ustanove, Ministarstvo može tražiti mišljenje Savjeta iz člana 16. ovog zakona.

(2) Na zahtjev Ministarstva, Savjet, daje mišljenje o elaboratu iz člana 44. ovog zakona, koje nije obavezujuće za Ministarstvo.

Član 44

(Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove obavezno sadrži:

a) podatke o osnivaču, odnosno podnosiocu zahtjeva;

b) dokaz o ispunjenosti zakonskih uslova u odnosu na podnosioca zahtjeva;

c) sjedište i naziv osnivača;

d) ciljeve osnivanja visokoškolske ustanove;

e) djelatnost visokoškolske ustanove i predviđeni broj studijskih programa i broj studenata;

f) analizu u sektoru visokog obrazovanja, zatim analizu razvojnih prioriteta ekonomije Kantona Sarajevo, Bosne i Hercegovine i regiona te analizu razvojnih trendova na tržištu rada, kao i analizu potreba zainteresiranih strana u Kantonu Sarajevo, Bosni i Hercegovini i regionu te zaključna razmatranja o načinu na koji osnivanje visokoškolske ustanove doprinosi društveno-ekonomskom razvoju te kako se uklapa u razvojne pravce Kantona Sarajevo, Bosne i Hercegovine i regiona, i na koji način potiče jačanje ekosistema visokog obrazovanja i nauke u Kantonu Sarajevo te doprinosi dostizanju globalnih ciljeva održivog razvoja i unapređenju kvaliteta života u Kantonu Sarajevo i Bosni i Hercegovini;

g) dužinu trajanja studija;

h) internu organizaciju nove visokoškolske ustanove, zatim predviđene članice/organizacione jedinice koje će biti u sastavu visokoškolske ustanove;

i) resurse kojima raspolaže visokoškolska ustanova (zgrade, infrastruktura, oprema, imovina), nastavni i plan broja uposlenih nastavnog, nenastavnog i naučnoistraživačkog kadra sa priloženim biografijama i izjavama o raspoloživosti i/ili ugovorima o radu te ugovore sa poslovnim subjektima kod kojih će biti organizirana studentska praksa i studentsko istraživanje;

j) način realizacije nastave, uključujući i jezike na kojima se nastava realizira;

k) naznaku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja koja se stječu po završetku studija;

l) objašnjenje primjerenosti ishoda učenja i kvalifikacija koji se stječu nakon okončanja studija s aspekta društvenih potreba;

m) obrazloženje načina ispunjenja općih i posebnih uslova za realizaciju nastavnog procesa u skladu s normativima i standardima, kao i izvore osiguranja finansijskih sredstava koja su potrebna za ispunjenje tih uslova;

n) identifikaciju i plan upravljanja finansijskim, društvenim i drugim vrstama rizika, a posebno onima kojima mogu biti izloženi studenti;

o) preporuke alumnija i poslovnih partnera;

p) godišnju cijenu studija te način osiguranja finansijskih sredstava za rad.

Član 45

(Odluka Vlade)

(1) Osnivač uz zahtjev za osnivanje nove visokoškolske ustanove mora priložiti dokaz o uplati 20.000,00 KM na ime troškova rada komisije i procesa dobijanja saglasnosti za osnivanje visokoškolske ustanove, zatim dokaz o bankovnoj garanciji (od 500.000,00 do 1.000.000,00 KM), dokaz o imovini, dokaz o akreditaciji pet

studijskih programa za univerzitet u skladu sa članom 35. ovog zakona.

(2) Ministarstvo, uz preporuku i dokaze iz stava (1) ovog člana dostavlja Vladi mišljenje Savjeta sa elaboratom na razmatranje i odlučivanje.

(3) Ukoliko Vlada donese odluku kojom se daje saglasnost za osnivanje nove visokoškolske ustanove, odluka se dostavlja Skupštini na razmatranje i odlučivanje.

(4) Ukoliko Vlada ne prihvati preporuku Ministarstva, odluka Vlade je konačna i daljnji postupak se ne provodi.

Član 46

(Odluka Skupštine)

(1) Skupština donosi konačnu odluku kojom se daje saglasnost za osnivanje visokoškolske ustanove u Kantonu Sarajevo.

(2) Isti podnosilac zahtjeva ne može podnijeti novi zahtjev za osnivanje prije isteka roka od najmanje pet godina od donošenja odluke Vlade iz člana 45. stav (4) ovog zakona, odnosno od donošenja odluke Skupštine kojom se ne daje saglasnost za osnivanje visokoškolske ustanove.

Član 47

(Upis u registar visokoškolskih ustanova)

(1) Na osnovu rješenja ministra o ispunjavanju uslova za početak rada i dalji rad, visokoškolska ustanova se upisuje u Registar visokoškolskih ustanova (u daljem tekstu: Registar) koji vodi Ministarstvo.

(2) Upis u Registar se vrši u skladu sa Pravilnikom o postupku osnivanja i vođenju registra visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo.

(3) Protiv rješenja Ministarstva iz stava (1) ovog člana može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

(4) Visokoškolska ustanova može izvršiti upis studenata i početi sa radom nakon upisa u Registar iz stava (2) ovog člana i sudski registar.

Član 48

(Provjera ispunjavanja uslova rada visokoškolske ustanove upisane u Registar)

(1) Ministarstvo provodi kontinuiran nadzor i kontrolu ispunjenosti propisanih uslova za rad i u skladu s odredbama Pravilnika o postupku osnivanja i vođenju registra visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14).

(2) Ukoliko Ministarstvo utvrdi nedostatke, odredit će rok koji ne može biti duži od 90 dana za otklanjanje istih.

(3) Ukoliko se u ostavljenom roku iz stava (2) ovog člana ne otklone utvrđeni nedostaci, ministarstvo će rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti visokoškolskoj ustanovi i o tome obavijestiti osnivača, kao i nadležni sud koji vodi sudski registar.

(4) Rješenje ministra iz stava (3) ovog člana je konačno, a protiv rješenja se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Član 49

(Obaveze novoosnovanih visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova je obavezna u roku od šest mjeseci od dana upisa u Registar uspostaviti registar svih studijskih programa koji se realizuju samostalno ili u saradnji s drugom visokoškolskom ustanovom.

(2) Visokoškolska ustanova je obavezna Ministarstvu dostavljati godišnji izvještaj o realizaciji elaborata, broju i profilu studijskih programa, broju upisanih studenta, te ostalim informacijama relevantnim za kontinuiran nadzor i kontrolu ispunjenosti propisanih uslova za osnivanje visokoškolskih ustanova.

(3) Visokoškolska ustanova je u roku od godinu dana dužna izvršiti institucionalnu akreditaciju.

(4) Visokoškolske ustanove obavezne su na svojoj internet stranici objaviti i kontinuirano ažurirati informacije o broju i profilu svih studijskih programa koji se realizuju na visokoškolskoj ustanovi.

Član 50

(Osnivanje članice/odsjeka)

(1) Osnivanje članice/odsjeka na visokoškolskoj ustanovi odobrava Ministarstvo po elaboratu koji dostavlja visokoškolska ustanova uz prethodnu saglasnost senata i Vlade.

(2) Za osnivanje članice/odsjeka na privatnoj visokoškolskoj ustanovi, osnivač dostavlja dokaz o uplati 10.000,00KM za pokrivanje troškova procesa pribavljanja saglasnosti za osnivanje i dokaz o raspoloživosti resursa/imovine.

(3) U procesu razmatranja zahtjeva za osnivanje i ukidanje članice/odsjeka na visokoškolskoj ustanovi, Ministarstvo može zatražiti i mišljenje Savjeta, koje nije obavezujuće.

(4) Ekspertska komisija, koje predlaže Vijeće organizacione jedinice, a imenuje Ministarstvo, u svom postupanju imaju nadležnosti analogno nadležnostima u postupku osnivanja i ukidanja visokoškolske ustanove.

(5) Rješenje donosi ministar u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(6) Protiv rješenja ministra iz stava (5) ovog člana osnivač može uložiti žalbu Vladi Kantona Sarajevo.

(7) Vlada Kantona Sarajevo donosi odluku o žalbi iz stava (6) ovog člana u roku od 30 dana od prijema žalbe.

(8) Odluka Vlade Kantona Sarajevo iz stava (7) ovog člana je konačna, ali se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Član 51

(Pokretanje studijskih programa, programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja)

(1) Visokoškolske ustanove samostalno odlučuju o pokretanju novih studijskih programa, programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, uključujući i "mikroakreditiva" kao i programa ljetnih/zimskih škola i "slobodnih modula" ", a u skladu sa statutom i drugim internim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Postupak pokretanja novih studijskih programa, programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, uključujući i "mikroakreditiva", kao i programa ljetnih/zimskih škola i "slobodnih modula" preciznije se utvrđuje internim aktima visokoškolske ustanove.

Član 52

(Statusne promjene visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa zakonom, vršiti statusne promjene.

(2) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa zakonom, proširiti ili smanjiti obim djelatnosti, promijeniti naziv i sjedište, kao i vršiti statusne promjene: spajanje, podjelu i pripajanje.

(3) Odluku o promjenama iz stava (1) ovog člana donosi osnivač.

(4) Statusne promjene se obavljaju na način i po postupku predviđenom za osnivanje visokoškolske ustanove i/ili članice.

Član 53

(Početak rada visokoškolskih ustanova)

Visokoškolska ustanova može početi raditi i obavljati djelatnost visokog obrazovanja nakon upisa u Registar iz člana 47. stav (1) ovog zakona.

Član 54

(Prestanak rada visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova prestaje sa radom:

a) kada osnivač donese odluku o prestanku rada;

b) kada nadležni organ utvrdi nepravilnosti, uključujući nezakonito izdavanje javnih isprava ili izvođenje

studijskog programa bez dozvole u skladu sa ovim zakonom;

c) kada se toj ustanovi oduzme dozvola za rad u postupku nadzora u skladu sa ovim zakonom;

d) kada sud pravosnažnom odlukom utvrdi neosnovanost upisa u registar poslovnih subjekata;

e) kada je visokoškolskoj ustanovi izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti zbog toga što ne ispunjava uslove u skladu sa zakonom, a u roku određenom u izrečenoj mjeri nije otklonila te nedostatke;

f) kada se prestane baviti djelatnošću visokog obrazovanja kao osnovnom djelatnošću;

g) kada nastupe drugi slučajevi određeni ovim zakonom ili aktom o osnivanju visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova koja prestaje sa radom obavezna je osigurati novčana sredstva kako bi mogla izvršiti preostale obaveze prema studentima, odnosno omogućiti završetak odgovarajućeg stepena studija kod druge odgovarajuće akreditovane visokoškolske ustanove za sve studente koji su upisani prije donošenja odluke o prestanku rada, i to po cijeni studija u visokoškolskoj ustanovi u kojoj student nastavlja studij.

(3) U slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove čiji je sjedište u Kantonu Sarajevo, javna visokoškolska ustanova će u skladu sa raspoloživim resursima i uz adekvatnu naknadu upisati studente koji su upisani prije donošenja odluke o prestanku rada, što se preciznije utvrđuje statutom javne visokoškolske ustanove.

(4) U slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove odgovornost osnivača je osigurati trajno čuvanje javnih isprava, studijskih programa, arhiva i druge dokumentacije na način da iste preda nadležnom arhivu, u skladu sa zakonom.

Poglavlje III. Statut visokoškolske ustanove

Član 55

(Statut visokoškolske ustanove)

(1) Statut je osnovni akt visokoškolske ustanove kojim se uređuju organizacija, način rada, upravljanje, rukovođenje i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.

(2) Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe kojima se regulišu sljedeća pitanja:

a) organizacija visokoškolske ustanove;

b) organi, tijela i način njihovog rada;

c) organizacija i nadležnost članica univerziteta;

d) vrijednosti i principi kojima se rukovode zaposleni pri obavljanju poslova iz djelokruga rada visokoškolske ustanove;

e) upravljanje ukupnim kvalitetom na visokoškolskim ustanovama;

f) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove i članica;

g) pravila za izbor članova upravnog odbora koje imenuje senat;

h) organizacija nastavnog, umjetničkog, naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada, kao i način organizovanja i realizovanja studijskih programa;

i) studijski programi i realizacije nastavnog procesa;

j) način implementacije Evropskog sistema prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System, u daljem tekstu: ECTS);

k) kriteriji za izbor u akademska/umjetnička i naučnoistraživačka zvanja;

l) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;

m) akademska, finansijska i druga ovlaštenja visokoškolske ustanove i članica u pravnom prometu;

n) način ostvarivanja prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;

o) način realizacije statusnih promjena i osnivanja novih članica i podorganizacionih jedinica;

p) kriterije za provođenje procesa interne institucionalne evaluacije i interne evaluacije studijskih programa, kao i rada akademskog osoblja te vrednovanje izvještavanje o rezultatima provedene evaluacije;

r) vrste, djelokrug i način organizacije rada tijela visokoškolske ustanove;

s) oblik i nivo učešća studenata u radu tijela visokoškolske ustanove;

t) način izjašnjavanja i donošenja odluka tijela visokoškolske ustanove;

u) odgovornost studenata i akademskog osoblja prema društvenoj zajednici i

v) druga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove i članice u skladu s ovim zakonom i osnivačkim aktom.

(3) Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži i odredbe koje:

a) osiguravaju osoblju i studentima visokoškolske ustanove slobodu govora; organizovanja i okupljanja u skladu sa zakonom;

b) štite osoblje i studente visokoškolske ustanove od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što je spol, rasa, seksualna orijentacija, rodni identitet, bračni status, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost sa nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;

c) osiguravaju efikasne mehanizme zaštite protiv diskriminacije, uznemiravanja na osnovu spola i

seksulanog uznemiravanja za studente, nastavno osoblje i uposlenike;

d) osiguravaju slobodu akademskom osoblju i studentima da, u skladu s ovim zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i da nude nove ideje i mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju;

e) osiguravaju pravične i nepristrasne mehanizme rješavanja disciplinskih postupaka koji se tiču nastavnog, stručnog i administrativnog osoblja i studenata;

f) omogućava slobodan pristup informacijama i jača transparentnost djelovanja visokoškolskih ustanova.

Član 56

(Postupak donošenja statuta)

(1) Prijedlog statuta utvrđuje senat uz prethodno pozitivno mišljenje upravnog odbora visokoškolske ustanove.

(2) Nakon pribavljanja saglasnosti Ministarstva, senat donosi statut.

(3) Ministarstvo razmatra i ocjenjuje usklađenost statuta sa zakonom, te je obavezno u roku od 90 dana od prijema prijedloga statuta obavijestiti visokoškolsku ustanovu o davanju ili odbijanju saglasnosti uz obrazloženje.

(4) Ukoliko se Ministarstvo u roku iz stava (3) ovog člana ne očituje, smatrat će se da je saglasnost data prećutno.

(5) Izmjena statuta visokoškolske ustanove vrši se na način i u postupku propisanom za donošenje statuta.

Poglavlje IV. Tijela visokoškolske ustanove

Član 57

(Tijela visokoškolske ustanove)

(1) Tijela visokoškolske ustanove kao univerziteta su:

a) upravni odbor;

b) senat;

c) rektor;

d) druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost utvrđuju statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova kao univerzitet može imati članice, odnosno organizacione jedinice kao što su fakulteti, akademije, centri, biblioteke, visoke škole i instituti, a koje izvode nastavni, umjetnički, naučnoistraživački i umjetničkoistraživački i konsultantski/ekspertski rad u jednoj ili više oblasti.

(3) Organizacija i nadležnost visokoškolske ustanove preciznije se utvrđuju statutom ustanove.

(4) Tijela visokoškolske ustanove kao visoke škole su:

a) upravni odbor;

b) senat;

c) direktor;

d) druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost utvrđuju statutom ili drugim općim aktom.

Član 58

(Upravni odbor)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima najmanje sedam, a najviše 11 članova, što je preciznije utvrđeno statutom visokoškolske ustanove.

(2) Upravni odbor javne visokoškolske ustanove kao univerziteta ima 11 članova - četiri imenuje osnivač, a ostale članove imenuje senat univerziteta od kojih je jedan predstavnik redovnih studenta.

(3) Upravni odbor javne visokoškolske ustanove kao visoke škole ima sedam članova - tri imenuje osnivač, a ostale članove imenuje senat visoke škole.

(4) Članove upravnog odbora koji su predstavnici osnivača za javne visokoškolske ustanove imenuje Vlada, nakon provedenog javnog konkursa u skladu s odlukom o utvrđivanju postupka imenovanja članova upravnog odbora javne visokoškolske ustanove koje imenuju Vlada.

(5) Izbor članova upravnog odbora javne visokoškolske ustanove koje imenuje senat utvrđen je statutom javne visokoškolske ustanove.

(6) Predsjednik upravnog odbora javne visokoškolske ustanove bira se iz reda članova upravnog odbora koje imenuje osnivač, a zamjenik predsjednika bira se iz reda članova upravnog odbora koje imenuje senat.

(7) Članovi senata, rektor, prorektori, dekani, direktori i prodekani ne mogu biti članovi upravnog odbora.

(8) Članovi upravnog odbora ne mogu biti u organima privrednog društva koje je u poslovno-pravnom odnosu sa javnom visokoškolskom ustanovom na neodređeno vrijeme.

(9) Član upravnog odbora ne može biti član drugog organa iste ili druge visokoškolske ustanove

(10) Članovi upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora, osim predstavnika studenata čiji mandat traje godinu dana.

(11) Najmanje jedna trećina članova upravnog odbora su lica koja imaju prebivalište ili boravište u Bosni i Hercegovini.

(12) Sastav članova Upravnog odbora odražvat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

(13) Sjednicama upravnog odbora prisustvuju rektor univerziteta i prorektori bez prava odlučivanja.

Član 59

(Nadležnost upravnog odbora)

(1) Za upravljanje poslovima visokoškolske ustanove odgovoran je upravni odbor.

(2) Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove;

b) donosi pravilnik o radu visokoškolske ustanove kojim se uređuju plata, organizacija rada, sistematizacija radnih mjesta, te druga pitanja iz radnopravnog statusa radnika;

c) donosi druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

d) utvrđuje planove finansiranja i razvoja visokoškolske ustanove;

e) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove;

f) donosi finansijski plan;

g) usvaja godišnji izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem visokoškolske ustanove;

h) usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad rektora univerziteta ili direktora visoke škole u domeni finansijskog poslovanja;

i) predlaže senatu razrješenje rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole;

j) rješava pitanja koja regulišu odnos visokoškolske ustanove i osnivača;

k) predlaže ministarstvu visinu školarine za sve cikluse studija, vanredne studente i studente strane državljane;

l) donosi odluku o formiranju i ukidanju članica univerziteta na univerzitetu na prijedlog senata, uz obavezu dobivanja odobrenja od strane Ministarstva, u skladu s ovim zakonom;

m) donosi opće akte iz oblasti materijalno-finansijskog poslovanja, oblasti rada i radnih odnosa, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

n) odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa kojim može raspolagati rektor univerziteta ili direktor visoke škole, a koji je utvrđen statutom visokoškolske ustanove;

o) odlučuje o prigovoru, odnosno žalbama zaposlenika na odluke tijela visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;

p) odlučuje o prigovorima kandidata koji su učestvovali u postupku prijema u radni odnos na visokoškolskoj ustanovi;

r) podnosi osnivaču godišnji izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove;

s) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove.

(3) Upravni odbor visokoškolske ustanove kao javne ustanove je dužan Vladi, odnosno Skupštini podnijeti izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem visokoškolske ustanove za prethodnu godinu.

(4) Sažetak izvještaja o radu visokoškolske ustanove treba biti javno dostupan na internet stranici visokoškolske ustanove.

(5) Odluka upravnog odbora je konačna, a protiv iste se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Član 60

(Senat visokoškolske ustanove i visoke škole)

(1) Senat je najviše akademsko tijelo na visokoškolskoj ustanovi.

(2) Senatom univerziteta predsjedava rektor, a senatom visoke škole direktor.

(3) Senat univerziteta čine rektor, prorektori, senatori, te predstavnici studenata, što se preciznije uređuje statutom.

(4) U sastav senata univerziteta mogu ući i rukovodioci nastavnih baza u skladu sa odlukom senata i ugovorom iz člana 86. stav (6) ovog zakona.

(5) Ukupno učešće studenata u strukturi članstva senata je najmanje 15%. Predstavnici studenata se biraju vodeći računa da su zastupljeni predstavnici iz svakog ciklusa studija, svih grupacija nauka i umjetnosti. Predstavnike studenata u senatu biraju, odnosno imenuju predstavnička tijela studenata visokoškolske ustanove, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(6) Način izbora, sastav i broj članova senata, kao i druga pitanja od značaja za rad senata preciznije se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

(7) Sastav članova Senata odražvat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

Član 61

(Nadležnost senata)

(1) Senat visokoškolske ustanove u svim akademskom i stručnom pitanjima ima nadležnost da:

a) odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima koja se odnose na nastavnu, naučnu, umjetničku i stručnu djelatnost visokoškolske ustanove;

b) pokreće proceduru izbora i razrješenja rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole u skladu sa ovim zakonom i statutom univerziteta, odnosno visoke škole;

c) donosi statut visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora i uz saglasnost Ministarstva;

d) donosi opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

e) razmatra i prosljeđuje na usvajanje upravnom odboru godišnji izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem

visokoškolske ustanove;

f) donosi Smjernice za izbor u akademska zvanja (u daljem tekstu: Smjernice) isključivo na prijedlog naučno-nastavnih vijeća organizacionih jedinica na kojoj bi se Smjernice primjenjivale;

g) donosi etički kodeks i opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

h) daje prijedlog upravnom odboru za osnivanje i ukidanje fakulteta i drugih članica univerziteta na osnovu ovog zakona i statuta visokoškolske ustanove;

i) predlaže upravnom odboru godišnji program rada visokoškolske ustanove;

j) daje saglasnost na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća za studijske programe prvog, drugog, trećeg ciklusa studija, integrisane studijske programe I i II ciklusa, programe cjeloživotnog i neclikličnog obrazovanja, ljetne/zimske škole te interdiciplinarne programe, a senat visoke škole donosi studijske programe prvog ciklusa studija, kao i programe cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, uključujući "mikroakreditive", zatim ljetnje/zimske škole i "slobodne predmete";

k) donosi pravila studiranja;

l) razmatra prijedloge članica o realizaciji studija u saradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama koje mogu imati za rezultat izdavanje dvojnih ili zajedničkih diploma;

m) bira i razrješava rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole;

n) imenuje i razrješava prorektore na prijedlog rektora visokoškolske ustanove;

o) vrši izbor akademskog i naučnoistraživačkog osoblja na prijedlog vijeća članice;

p) na prijedlog članice imenuje komisije u postupku stjecanja akademske titule, odnosno naučnog i umjetničkog zvanja trećeg ciklusa studija;

r) dodjeljuje počasno zvanje profesor emeritus te počasno zvanje doktora nauka/umjetnosti;

s) daje inicijativu upravnom odboru za razmatranje pitanja iz domene organizacije i reorganizacije visokoškolske ustanove;

t) imenuje članove upravnog odbora iz reda predstavnika visokoškolske ustanove;

u) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o akademskim pitanjima članice, kao i drugih tijela visokoškolske ustanove i predstavničkog tijela studenata, na njihov prijedlog ili samoinicijativno.

(3) Odluke senata iz njegove nadležnosti su konačne, a protiv istih se može pokrenuti parnični postupak pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

(4) Način izbora, sastav i broj članova senata, kao i druga pitanja od značaja za rad senata preciznije se uređuju statutom.

Član 62

(Rektor univerziteta i direktor visoke škole)

(1) Univerzitetom rukovodi rektor.

(2) Visokom školom rukovodi direktor.

Član 63

(Izbor rektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole bira i razrješava senat tajnim glasanjem natpolovične većine članova senata na način i pod uslovima koji se preciznije utvrđuju statutom.

(2) Za rektora javnog univerziteta može biti izabran član akademskog osoblja koji ima izbor u naučno-nastavno zvanje redovnog profesora,

naučno zvanje naučnog savjetnika ili u umjetničko-nastavno zvanje redovnog profesora sa odbranjenim doktoratom umjetnosti, odnosno nauka, koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu.

(3) Za rektora privatnog univerziteta može biti izabran član akademskog osoblja koji ima izbor u naučno-nastavno zvanje vanrednog ili redovnog profesora, naučno zvanje naučnog savjetnika ili višeg naučnog saradnika te u umjetničko-nastavno zvanje vanrednog ili redovnog profesora, koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu, uz podnošenje izjave o prihvatanju zasnivanja radnog Odnosa sa punim radnim vremenom, nakon izbora na tom univerzitetu.

(4) Za direktora visoke škole može biti izabran profesor visoke škole koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom u toj visokoj školi.

(5) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole ustanove se bira na mandatni period od četiri godine sa mogućnošću još jednog izbora.

(6) Za prorektora može biti izabran nastavnik u naučnonastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora, naučnom zvanju naučnog savjetnika ili višeg naučnog saradnika koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na visokoškolskoj ustanovi na kojoj se bira.

(7) Prorektore bira i razrješava senat na prijedlog rektora univerziteta. Mandat prorektora, osim u izuzetnim okolnostima, prati mandat rektora univerziteta.

(8) Studenta-prorektora bira i razrješava Senat na prijedlog studentskog parlamenta, što se preciznije definiše statutom visokoškolske ustanove.

(9) Nakon isteka mandatnog perioda, lice koje je obavljalo funkciju rektora ili prorektora univerziteta ima pravo nastaviti obavljati poslove u radnom odnosu na članici koje je obavljalo prije stupanja na funkciju.

(10) Broj prorektora, njihova prava i obaveze utvrđuju se statutom.

(11) Postupak izbora i razrješenja, te razlozi za smjenu rektora ili prorektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole prije isteka mandata propisuje se statutom i općim aktom visokoškolske ustanove.

(12) Rektor i prorektori univerziteta u toku mandata ne mogu vršiti funkciju dekana, direktora, prodekana ili rukovodioca sindikalne organizacije.

(13) Odluka senata o izboru rektora univerziteta je konačna, a protiv iste se može pokrenuti parnični postupak pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Član 64

(Prestanak mandata rektora univerziteta i direktora visoke škole ustanove)

(1) Rektoru univerziteta /direktoru visoke škole ustanove prestaje mandat:

a) istekom perioda na koji je biran;

b) ostavkom;

c) prijevremenim razrješenjem;

d) izborom na neku drugu funkciju nespojivu sa funkcijom rektora univerziteta i direktora visoke škole ustanove.

(2) Senat donosi odluku o razrješenju rektora univerziteta i direktora visoke škole i prije isteka perioda na koji je izabran, odnosno imenovan:

a) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;

b) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima, samo u slučajevima koji su preciznije utvrđeni statutom;

c) prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove, što se preciznije uređuje

statutom;

d) zbog odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost;

e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled funkcije rektora univerziteta i direktora visoke škole.

(3) Obrazložen prijedlog za razrješenje rektora univerziteta i direktora visoke škole zbog jednog ili više razloga navedenih u stavu (2) ovog člana senatu može podnijeti:

a) osnivač visokoškolske ustanove;

b) upravni odbor visokoškolske ustanove;

c) najmanje jedna trećina članova senata;

d) najmanje trećina vijeća članica, a na osnovu odluke članova vijeća.

(4) Rektor univerziteta/direktor visoke škole je obavezan sazvati sjednicu senata najkasnije 15 dana od dana prijema prijedloga iz stava (3) ovog člana i o tome obavijestiti osnivača.

(5) Ukoliko rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole u roku preciziranom u stavu (4) ovog člana ne sazove sjednicu senata, upravni odbor visokoškolske ustanove dužan je imenovati vršioca dužnosti predsjedavajućeg senata koji je dužan u roku od sedam dana od dana imenovanja sazvati sjednicu senata.

(6) Procedura razrješenja rektora univerziteta i direktora visoke škole, odluke i sva druga pitanja preciznije su utvrđena statutom visokoškolske ustanove.

Član 65

(Nadležnosti rektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;

b) organizuje i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada;

c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom;

d) predlaže opće akte u skladu sa zakonom i statutom;

e) predlaže tijelima visokoškolske ustanove mjere za unapređenje rada;

f) predlaže upravnom odboru mjere za djelotvorno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;

g) predlaže plan rada i razvoja visokoškolske ustanove;

h) predlaže upravnom odboru pravilnik o radu sa organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta u skladu s ovim zakonom;

i) izvršava odluke upravnog odbora i drugih tijela visokoškolske ustanove;

j) dostavlja na razmatranje senatu izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem visokoškolske ustanove;

k) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;

l) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;

m) podnosi upravnom odboru izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove;

n) podnosi senatu izvještaj o akademskim pitanjima na visokoškolskoj ustanovi;

o) izvršava finansijski plan;

p) učestvuje u radu Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine;

r) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Rektor univerziteta je obavezan obustaviti izvršenje odluke dekana i direktora članice univerziteta ako su u suprotnosti zakonom i statutom univerziteta, o čemu ima obavezu obavijestiti senat, odnosno upravni odbor u skladu s njihovim nadležnostima.

(3) Rektor univerziteta može ovlastiti prorektora da ga zamjenjuje u obavljanju određenih poslova iz nadležnosti rektora visokoškolske ustanove, što se preciznije utvrđuje statutom.

(4) Ovlaštenja iz djelokruga visokoškolske ustanove rektor univerziteta može prenijeti na dekana/direktora članice, odnosno organizacione jedinice visokoškolske ustanove.

(5) Protiv odluke rektora univerziteta iz stava (2) ovog člana može se podnijeti prigovor upravnom odboru visokoškolske ustanove.

(6) Odluka upravnog odbora iz stava (5) ovog člana je konačna, a protiv iste se može pokrenuti parnični postupak pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

(7) Rektor univerziteta je ovlašten suspendovati dekana/direktora članice sa pozicije rukovodioca ukoliko ima dokaz nadležnog tijela da dekan/direktor nezakonito izvršava svoje obaveze utvrđene zakonom, statutom ili drugim općim aktima visokoškolske ustanove i o tome obavijestiti:

a) upravni odbor;

b) senat visokoškolske ustanove i

c) vijeće članice.

(8) Okolnosti i razlozi zbog kojih rektor univerziteta može suspendovati dekana/direktora članice, postupak nakon donošenja odluke, rokovi za postupanje vijeća članice, te druga pitanja vezana za postupak suspendovanja dekana/direktora članice uređuju se statutom.

Član 66

(Odgovornost za poslovanje)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad koji se tiče akademskih pitanja odgovara senatu.

(2) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad koji se tiče poslovanja visoškolske ustanove odgovara upravnom odboru.

Poglavlje V. Tijela članice

Član 67

(Tijela članice)

Tijela članice, odnosno organizacione jedinice univerziteta su:

a) vijeće;

b) dekan/direktor;

c) druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost utvrđuju statutom ili drugim općim aktom.

Član 68

(Vijeće članice)

(1) Stručni organ fakulteta je vijeće organizacione jedinice, stručni organ akademije je vijeće akademije, a stručni organ instituta je vijeće instituta (u daljem tekstu: vijeće članice).

(2) Vijeće članice čine nastavnici, predstavnici saradnika, stručnog nenastavnog osoblja i studenata u skladu sa statutom univerziteta, preciznije:

a) akademsko osoblje u zvanju docenta, vanrednog i redovnog profesora koje je u radnom odnosu na visokoškolskoj ustanovi;

b) predstavnici asistenata, viših asistenata i lektora;

c) predstavnik stručnog nenastavnog osoblja i

d) predstavnici studenata.

(3) Jedan nastavnik ili saradnik može biti član vijeća članice samo jedne članice univerziteta, pod uslovom da je zaposlen na toj visokoškolskoj ustanovi.

(4) Članovi vijeća članice su student prodekan i najmanje po jedan predstavnik studenata sa svih ciklusa studija koji se organizuju na

visokoškolskoj ustanovi, koje bira vijeće studenta, odnosno studentska asocijacija visokoškolske ustanove.

(5) Članovi vijeća članice su odgovorni nastavnici u naučnonastavnom zvanju i predstavnik saradnika u saradničkom zvanju iz nastavnih baza univerziteta koji imaju zaključen ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom sa visokoškolskom ustanovom do najviše jedne trećine od ukupnog broja članova vijeća članice, što se preciznije utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

(6) Sastav članova vijeća instituta se reguliše Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti i statutom visokoškolske ustanove.

(7) Sastav članova vijeća članice iz stava (1) ovog člana odražvat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

Član 69

(Nadležnosti Vijeća članice)

(1) Vijeće članice u skladu sa zakonom propisanim nadležnostima nadležno je da:

a) donosi odluku o svim akademskim, nastavnim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima u okviru svoje nadležnosti;

b) kreira i predlaže Smjernice za izbor u akademska zvanja senatu i rektoru univerziteta;

c) inicira i vrši evaluaciju studijskih programa za sve cikluse studija, i to najmanje jedanput po isteku trajanja ciklusa studija u kojem se realizira studijski program;

d) bira i razrješava dekana/direktora i prodekane;

e) donosi opće akte članice;

f) formira komisiju za podnošenje izvještaja za izbor u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i naučnoistraživačka zvanja i utvrđuje prijedlog odluke o izboru kandidata;

g) predlaže studijske programe svih ciklusa studija;

h) predlaže upravnom odboru univerziteta pravilnik o radu članice;

i) bira rukovodioce podorganizacione jedinice/centara/laboratorija na prijedlog dekana/direktora, a po prijedlogu većine članova podorganizacione jedinice/centra/laboratorije;

j) predlaže senatu program naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada i program stručnog usavršavanja akademskog osoblja i drugih zaposlenika;

k) predlaže komisije koje se imenuju za provođenje postupka stjecanja akademske titule i zvanja prvog i drugog ciklusa studija, integrisanog studija i trećeg ciklusa studija;

l) daje prijedlog senatu za izbor profesora emeritusa;

m) razmatra zahtjeve i utvrđuje prijedloge za stručno usavršavanje akademskog osoblja u zemlji i inostranstvu;

n) utvrđuje privremene posebne mjere za otklanjanje diskriminacije i neravnopravnosti;

o) utvrđuje prijedlog broja studenata za upis u prvu godinu studija u skladu sa zakonom;

p) donosi odluku o izbornim predmetima u okviru studijskog programa koji će se izvoditi u određenoj studijskoj godini;

r) utvrđuje prijedlog plana realizacije nastave prije početka studijske godine koji sadrži prijedlog liste odgovornih nastavnika i saradnika na toj članici univerziteta koji se dostavlja senatu visokoškolske ustanove;

s) analizira uspješnost izvođenja nastave i provedenih ispita iz nastavnih predmeta u semestru i studijskoj godini i utvrđuje mjere za njihovo unapređenje i poboljšanje;

t) analizira i ocjenjuje i izvještava o rezultatima i uspješnosti izvođenja nastave u okviru studijskih programa;

u) utvrđuje prijedlog preventivnih i korektivnih mjera za unapređenje nastave;

v) odlučuje po prigovoru studenata na rješenje dekana o mirovanju prava i obaveza studenata, odnosno odlučuje u drugom stepenu o pravima i obavezama studenata;

z) utvrđuje prijedlog programa rada i razvoja članice;

aa) razmatra izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem članice;

bb) daje rektoru mišljenje na prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u dijelu koji se tiče te članice;

cc) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima.

(2) Način izbora, sastav, kao i druga pitanja od značaja za rad vijeća članice preciznije se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 70

(Dekan)

(1) Fakultetom ili umjetničkom akademijom rukovodi dekan.

(2) Dekana imenuje i razrješava rektor univerziteta na prijedlog vijeća članice univerziteta, po proceduri utvrđenoj ovim zakonom i statutom univerziteta.

(3) Mandat dekana traje četiri godine sa mogućnošću jednog ponovnog izbora na funkciju dekana.

(4) Za dekana članice javnog univerziteta može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora, koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu i koji je član vijeća te članice univerziteta.

(5) Za dekana članice privatnog univerziteta može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom ili umjetničkonastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora ili docenta koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu.

(6) Odluka rektora univerziteta o imenovanju, odnosno razrješenju dekana je konačna, a protiv iste se može pokrenuti parnični postupak pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Član 71

(Nadležnosti dekana)

(1) Fakultetom/akademijom rukovodi dekan u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Za svoj rad dekan odgovara vijeću fakulteta ili akademije, rektoru i drugim organima univerziteta, u skladu sa statutom univerziteta.

(3) Dekan zastupa članicu univerziteta u pravnom prometu i ima prava i obaveze utvrđene zakonom i statutom.

(4) Ovlaštenja dekana utvrđena su statutom i drugim općim aktima univerziteta.

(5) Dekan donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom, statutom i općim aktima univerziteta.

(6) Dekan odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom univerziteta.

(7) Dekan saziva i predsjedava sjednicama vijeća u skladu sa statutom.

(8) Dekan podnosi finansijski plan članice.

(9) Dekanu u radu pomažu prodekani, sekretar i stručna tijela.

(10) Dekan može ovlastiti prodekana da ga zamjenjuje u obavljanju određenih poslova iz nadležnosti dekana, što se preciznije utvrđuje statutom.

(11) Dekan je odgovoran za zakonitost rada članice i izvršavanje odluka senata, vijeća, rektora, te ostalih tijela visokoškolske ustanove u skladu sa zakonom i statutom.

(12) Dekan je obavezan podnijeti izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju organizacione jedinice za prethodnu godinu.

(13) Uslovi za izbor i razrješenje dekana, kao i njegove nadležnosti utvrđuju se statutom univerziteta.

(14) Istekom mandata dekanu ili u slučaju razrješenja dekana prije isteka mandata, prestaje mandat i prodekanima.

Član 72

(Izbor dekana)

(1) Izbor dekana se vrši na osnovu rezultata javnog konkursa u skladu s odredbama statuta univerziteta uz uvažavanje specifičnosti teoloških fakulteta.

(2) Dekan članice javog univerziteta se bira iz reda članova akademskog osoblja u nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora i koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na toj članici i to tajnim glasanjem članova vijeća članice, pri čemu je za donošenje odluke o imenovanju potrebna natpolovična većina od ukupnog broja članova vijeća.

(3) Dekan članice privatnog univerziteta se bira iz reda članova akademskog osoblja u nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora ili docenta i koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na toj članici i to tajnim glasanjem članova vijeća članice, pri čemu je za donošenje odluke o imenovanju potrebna natpolovična većina od ukupnog broja članova vijeća.

(4) Vijeće članice, nakon donesene odluke o izboru dekana, dostavlja prijedlog rješenja sa pratećom dokumentacijom rektoru visokoškolske ustanove na potpis.

(5) Rektor univerziteta je obavezan potpisati zakonito rješenje o imenovanju, te isto proslijediti članici i to najkasnije sedam dana od dana prijema rješenja, kao i radi dostavljanja rješenja o imenovanju Ministarstvu.

(6) Izuzetno od stava (4) ovog člana, rektor univerziteta može odbiti da potpiše rješenje o imenovanju dekana uz obrazloženje, koje dostavlja vijeću članice na očitovanje. Ako vijeće članice prihvati

obrazloženje rektora univerziteta, postupak izbora dekana se ponavlja, u suprotnom, obrazloženje rektora i očitovanje vijeća članice razmatra senat univerziteta i donosi konačnu odluku, što se preciznije uređuje statutom.

(7) Prodekane fakulteta bira i razrješava vijeće na prijedlog dekana, izuzev studenta-prodekana kojega bira vijeće studenata, odnosno asocijacija članice visokoškolske ustanove.

(8) Broj prodekana, njihova prava i obaveze utvrđuju se statutom.

Član 73

(Direktor instituta)

(1) Naučnoistraživačkim/umjetničkoistraživačkim institutom rukovodi direktor.

(2) Prava i obaveze direktora instituta preciznije se definiraju Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo i ovim zakonom, kao i statutom visokoškolske ustanove.

(3) Za direktora instituta kao članice javne visokoškolske ustanove može biti izabrano lice koje u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na toj članici, koje ima naučni stepen doktora nauka i izbor u zvanje naučnog savjetnika ili višeg naučnog saradnika.

(4) Uslovi i postupak izbora, nadležnosti i razrješenje direktora instituta članica visokoškolskih ustanova uređuje se Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo.

Član 74

(Prestanak mandata dekana i direktora instituta)

(1) Dekanu, odnosno direktoru prestaje mandat:

a) istekom perioda na koji je biran;

b) ostavkom;

c) prijevremenim razrješenjem;

d) izborom na neku drugu funkciju nespojivu sa funkcijom dekana u skladu sa članom 15. stav (2) ovog zakona.

(2) Vijeće članice donosi odluku o razrješenju dekana/direktora i prije isteka perioda na koji je imenovan:

a) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;

b) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom;

c) prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu članice ili visokoškolske ustanove;

d) zbog odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost;

e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled institucije dekana i članice.

(3) Obrazložen prijedlog za razrješenje dekana/direktora, zbog jednog ili više razloga navedenih u stavu (2) ovog člana, vijeću članice može podnijeti:

a) osnivač visokoškolske ustanove;

b) upravni odbor visokoškolske ustanove;

c) najmanje jedna trećina članova senata;

d) rektor;

e) najmanje jedna trećina članova vijeća članice.

(4) Dekan/direktor je dužan sazvati sjednicu vijeća najkasnije 15 dana od dana prijema prijedloga iz stava (3) ovog člana i o tome obavijestiti rektora i osnivača.

(5) Ukoliko dekan, odnosno direktor u roku preciziranom u stavu (4) ovog člana ne sazovu sjednicu vijeća, senat visokoškolske ustanove je dužan imenovati vršioca dužnosti predsjedavajućeg vijeća koji je dužan u roku od sedam dana od dana imenovanja sazvati sjednicu vijeća članice.

(6) O prijevremenom razrješenju dekana vijeće članice odlučuje tajnim glasanjem, pri čemu je za donošenje odluke o razrješenju potrebna natpolovična većina od ukupnog broja članova vijeća.

(7) Odluka vijeća članice je konačna i protiv iste se može pokrenuti parnični postupak pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

(8) Na istoj sjednici vijeća članice, nakon donošenja odluke o razrješenju, donosi se odluka o imenovanju vršioca dužnosti dekana/direktora što je preciznije utvrđeno statutom. Mandat vršioca dužnosti dekana/direktora ne može biti duži od šest mjeseci.

(9) Procedura razrješenja dekana i direktora, odluke i sva druga pitanje preciznije su utvrđena statutom visokoškolske ustanove.

Poglavlje VI. Dokumentacija, evidencija i javne isprave

Član 75

(Dokumentacija i evidencija)

(1) Visokoškolska ustanova obavezna je voditi matične knjige i evidencije o izdatim diplomama studenata bez obzira na vrstu studija.

(2) Pravilnik o sadržaju i izgledu, načinu vođenja matičnih knjiga i evidencije o izdatim diplomama donosi ministarstvo na prijedlog visokoškolske ustanove.

(3) Pored dokumentacije iz stava (1) ovog člana, visokoškolska ustanova je obavezna voditi i evidenciju o ispitima, uspjehu studenata i ostalu evidenciju utvrđenu zakonom, statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

(4) Sva dokumentacija iz st. (1) i (3) ovog člana se vodi i u elektronskoj formi na način utvrđen pravilnikom iz stava (2) ovog člana.

(5) Matične knjige i evidencije o izdatim diplomama čuvaju se trajno, a postupak, način vođenja i čuvanja ostalih vrsta evidencija, odnosno dokumentacije donosi visokoškolska ustanova.

(6) Podaci u matičnim knjigama i evidencijama razvrstavaju se po spolu.

Član 76

(Javne isprave)

(1) U poslovima u kojima izdaje javne isprave, visokoškolska ustanova vrši javna ovlaštenja.

(2) Javne isprave, u smislu ovog zakona, su: studentski indeks ili odgovarajući identifikacijski dokument, diploma o stečenom zvanju, dodatak diplomi, uvjerenje o položenim ispitima, uvjerenje o stečenom zvanju, uvjerenje o ekvivalenciji ranije stečenog zvanja sa novim zvanjem, uvjerenje o završenom programu cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, "mikrokvalifikacije", rješenje o akademskom priznavanju kvalifikacija, certifikat o završenom kratkom programu studija i stečenim kompetencijama i druge javne isprave u skladu sa zakonom.

(3) Pravilnik o sadržaju javnih isprava donosi Ministarstvo, na prijedlog visokoškolske ustanove.

(4) Javne isprave, izuzev indeksa, se izdaju na jednom od zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine i na jednom svjetskom jeziku, a na način kako je to definisano pravilnikom iz stava (3) ovog člana.

(5) Akademske titule, naučna/umjetnička i stručna zvanja na javnim ispravama koje izdaje visokoškolska ustanova navode se kako u muškom, tako i ženskom gramatičkom rodu.

(6) Visokoškolska ustanova, na osnovu podataka iz evidencije, izdaje duplikat diplome o stečenom zvanju poslije proglašenja originalne diplome nevažećom u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", sa naznakom da se radi o duplikatu diplome.

Član 77

(Poništavanje i oglašavanje diplome nevažećom)

(1) Visokoškolska ustanova je obavezna poništiti i oglasiti nevažećom diplomu, dodatak diplomi i uvjerenje o stečenom zvanju u slučaju ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na studiju na način i prema postupku koji je utvrđen propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme izdavanja javne isprave, ovim zakonom i studijskim programom visokoškolske ustanove,

(2) Oglašavanje nevažećom diplome, dodatka diplomi i uvjerenja o stečenom zvanju objavljuje se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

(3) Ukoliko diploma, dodatak diplomi i uvjerenje o stečenom zvanju sadrže grešku u imenu, broju, pisanju, kao i druge formalne netačnosti, ispravka se vrši u skladu sa zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak.

Poglavlje VII. Akreditacija, upravljanje kvalitetom, priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija i informacioni sistem visokoškolske ustanove

Član 78

(Akreditacija visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova kojoj je izdato rješenje o ispunjavanju uvjeta za rad dužna je okončati postupak institucionalne akreditacije najkasnije četiri godine od dobivanja rješenja.

(2) Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa provode se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast osiguranja kvaliteta i standardima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Član 79

(Zahtjev za izdavanje akreditacije)

(1) Visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu zahtjev za akreditaciju najkasnije šest mjeseci prije isteka roka za obnovu akreditacije.

(2) Nakon prijema zahtjeva i provjere njegove urednosti, Ministarstvo predlaže Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) komisiju stručnjaka za akreditaciju.

(3) Postupak provođenja i dodjele ili oduzimanja akreditacije se provodi u skladu s Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa i Pravilnikom o postupku osnivanja i utvrđivanja uslova za upis u registar akreditovanih visokoškolskih ustanova na području Kantona Sarajevo i registar akreditovanih

studijskih programa visokoškolskih ustanova na području Kantona Sarajevo, koje donosi ministar.

Član 80

(Unutrašnja ocjena sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom)

(1) Visokoškolska ustanova je obavezna uspostaviti i razvijati sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom.

(2) Postupak interne institucionalne evaluacije (samoevaluacija) provodi se kontinuirano i tako da prethodi podnošenju zahtjeva za eksternu institucionalnu akreditaciju.

(3) Postupak interne programske evaluacije provodi se kontinuirano i najmanje jedanput po isteku trajanja ciklusa studija u kojem se realizira studijski program.

(4) Inicijalnu akreditaciju vrši visokoškolska ustanova kroz proces usvajanja elaborata novog studijskog programa, a u skladu sa internim aktima visokoškolske ustanove.

(5) Postupak interne programske evaluacije za novi studijski program provodi prvi put u akademskoj godini koja slijedi nakon što je prva generacija studenata okončala studijski program i mora biti okončana u toj akademskoj godini.

(6) Način uspostavljanja i razvijanja sistema kvaliteta, kao i postupci provođenja interne evaluacije iz st. (2), (3) i (5) ovog člana posebno se uređuju aktima visokoškolske ustanove u skladu s aktima koje u ovoj oblasti donosi Agencija i Ministarstvo, te u skladu sa "Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja."

(7) Svi akti visokoškolske ustanove koji uređuju sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom iz stava (6) ovog člana moraju biti javno dostupni na internet stranici visokoškolske ustanove.

(8) U postupku uspostave i razvijanja sistema iz stava (1) ovog člana, visokoškolska ustanova je obavezna postupati u skladu sa aktima koje u ovoj oblasti donosi Agencija i Ministarstvo, te u skladu sa "Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja".

Član 81

(Vanjska ocjena sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom)

(1) Pod vanjskom ocjenom sistema osiguranja kvaliteta podrazumijeva se institucionalna akreditacija i akreditacija studijskih programa.

(2) Svaka visokoškolska ustanova obavezna je podnijeti zahtjev za institucionalnu i akreditaciju studijskih programa u skladu s rokovima utvrđenim aktima koje donose Agencija i Ministarstvo.

(3) Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa provode se u skladu sa aktima, standardima, smjernicama i kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa, koje donose Agencija i Ministarstvo, te u skladu sa "Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja".

Član 82

(Priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija)

(1) Priznavanje inostrane visokoškolske kvalifikacije je postupak kojim se imaocu kvalifikacije utvrđuje pravo na pristup zapošljavanju (u daljem tekstu: stručno priznavanje), odnosno pravo na nastavak obrazovanja (u daljem tekstu: akademsko priznavanje).

(2) Stručno priznavanje provodi visokoškolska ustanova u svrhu pristupa tržištu rada, odnosno radi zapošljavanja.

(3) Akademsko priznavanje provodi visokoškolska ustanova, odnosno članica univerziteta, na kojoj nosilac strane visokoškolske kvalifikacije želi nastaviti obrazovanje.

(4) U postupku akademskog priznavanja, stručno tijelo visokoškolske ustanove, odnosno članice univerziteta u čijoj je nadležnosti akademsko priznavanje vrši vrednovanje strane visokoškolske kvalifikacije, odnosno dijela stranog studijskog programa u slučaju nepotpune kvalifikacije.

(5) Ukoliko visokoškolska ustanova utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za priznavanje, ali je priznavanje moguće uz ispunjenje dodatnih obaveza (polaganje ispita, seminarski radovi, istraživačka praksa i

slično), može predložiti uslovno, djelimično ili alternativno priznavanje.

(6) Postupak priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija uređuje se posebnim pravilnikom koji donosi visokoškolska ustanova u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a u skladu sa Konvencijom Vijeća Evrope/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u evropskoj regiji (ETS No.165, 1997.) - Lisabonska Konvencija.

Član 83

(Informacioni sistem visokoškolske ustanove)

(1) Informacioni sistem visokoškolske ustanove predstavlja međusobno povezana informaciona rješenja sa ciljem prikupljanja, pohranjivanja i obrade podataka, u okviru kojeg je obavezna voditi posebne zbirke podataka o:

a) studentima, uključujući i one na programima razmjene/mobilnosti;

b) zaposlenicima, uključujući i one koji su na programima razmjene/mobilnosti;

c) angažovanim licima;

d) nastavnom procesu i naučnoistraživačkom radu;

e) imovini, prostornim i materijalno-tehničkim kapacitetima;

f) materijalno-finansijskom poslovanju.

(2) Odgovorna lica visokoškolske ustanove i članice univerziteta odgovorna su za ažuriranje, potpunost i tačnost podataka iz zbirki podataka u okviru informacionog sistema visokoškolske ustanove.

(3) Student, član akademskog, odnosno naučnoistraživačkog osoblja kao i drugi radnici obavezni su zvanično obavijestiti visokoškolsku ustanovu o svakoj promjeni podataka koji se vode u okviru odgovarajuće zbirke podataka najkasnije u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

(4) Visokoškolska ustanova obavezna je najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti informacioni sistem visokoškolske ustanove.

(5) Visokoškolska ustanova obavezna je Ministarstvu omogućiti uvid u agregirane/zbirne podatke informacionog sistema u skladu s odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br.: 49/06, 76/11 i 89/11), a koji će se preciznije utvrditi općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 84

(Sadržaj zbirki podataka)

(1) Zbirka podataka o studentu sadrži lične podatke o studentu, kao i podatke o obrazovnom statusu studenta. Ova zbirka uključuje i inostrane studente koji pohađaju cijeli studentski program, ali i one koji pohađaju samo jedan dio studijskog programa (koji su na mobilnosti).

(2) Zbirka podataka o zaposlenicima i angažovanim licima sadrži lične podatke o zaposlenicima i angažovanim licima na osnovu kojih se mogu utvrditi broj i struktura zaposlenika u skladu s aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kao i potreba za osiguranjem finansijskih sredstava neophodnih za uredno izvršavanje prava i obaveza prema zaposlenicima i angažovanim licima.

(3) Zbirka podataka o nastavnom procesu i naučnoistraživačkom radu sadrži podatke o nastavnom procesu i naučnoistraživačkom radu visokoškolske ustanove, članice sa ciljem osiguranja i praćenja realizacije nastavnog i naučnoistraživačkog procesa, mobilnost akademskog osoblja i studenata, kao i prepoznatljivost visokoškolskih kvalifikacija u okviru jedinstvenog Evropskog prostora visokog obrazovanja.

(4) Zbirka podataka o imovini, prostornim i materijalnotehničkim kapacitetima sadrži podatke o imovini, prostornim i materijalno-tehničkim kapacitetima visokoškolske ustanove/članice na osnovu kojih se može utvrditi postojanje materijalno-tehničkih i

infrastrukturnih pretpostavki za kvalitetno obavljanje registrovane djelatnosti.

(5) Sadržaj zbirki podataka i način upotrebe sistema preciznije se utvrđuju općim aktom visokoškolske ustanove.

(6) Podaci u zbirkama iz ovog člana razvrstavaju se po spolu.

Poglavlje VIII. Pridružene članice, nastavne i naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke baze

Član 85

(Pridružene članice)

(1) Na prijedlog senata i upravnog odbora visokoškolske ustanove, visoke škole, fakulteti, akademije, laboratoriji, instituti, biblioteke i centri kao ustanove mogu biti u sastavu univerziteta u statusu pridružene članice.

(2) Javna visokoškolska ustanova utvrđuje status pridružene članice uz prethodnu saglasnost osnivača.

(3) Visokoškolska ustanova iz stava (1) ovog člana u domeni akademskog poslovanja ima nadležnost članice univerziteta u realizaciji djelatnosti u svim ciklusima studija u skladu s ovim zakonom.

(4) Sve poslove iz djelatnosti visokoškolskih ustanova i nadležnosti senata za pridruženu članicu obavlja senat visokoškolske ustanove.

(5) Položaj, funkcija i realizacija djelatnosti pridružene članice preciznije se definišu statutom i ugovorom između visokoškolskih ustanova kao univerziteta i pridružene članice.

Član 86

(Nastavne i naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke baze)

(1) Visokoškolska ustanova, odnosno članica visokoškolske ustanove dužna je praktični rad i stručnu praksu organizovati i realizovati kao sastavni dio nastavnog procesa.

(2) Praktični rad i stručna praksa kojom se razvijaju znanja, vještine i kompetencije studenata mogu se realizovati kao sastavni dio nastave u prostorijama visokoškolske ustanove, odnosno u nastavnim bazama

članica visokoškolske ustanove, što će se preciznije urediti statutom ustanove.

(3) Visokoškolska ustanova, odnosno članica visokoškolske ustanove može izvoditi dio nastave ili cijeli predmet, kao i naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke programe, u obrazovnim i drugim ustanovama koje imaju predviđene kadrovske, prostorne, tehničke i druge mogućnosti za realizaciju nastavnog i istraživačkog procesa, a koje imaju utvrđen status nastavne i naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke baze visokoškolske ustanove u skladu sa studijskim programom i istraživačkim programima.

(4) Status nastavne i naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke baze stječe se na način, u postupku i pod uslovima definisanim ovim zakonom ili na način, u postupku i pod uslovima koji su definisani posebnim zakonom.

(5) Status nastavne i naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke baze visokoškolske ustanove, na prijedlog vijeća članice visokoškolske ustanove, utvrđuje senat uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora, ukoliko zakonom ili drugim relevantnim propisima nije utvrđen poseban postupak stjecanja statusa nastavne baze.

(6) Položaj i funkcije nastavnih baza preciznije se uređuju ugovorom kojim se definišu međusobna prava i obaveze visokoškolske ustanove i nastavne, odnosno naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke baze.

Član 87

(Položaj i funkcije postojećih nastavnih baza)

Ustanove kojima je priznat status nastavne baze prije stupanja na snagu ovog Zakona zadržavaju status do isteka roka koji im je odlukom visokoškolske ustanove priznat. Nakon isteka roka za koji je dodjeljen status nastave baze postupak ponovnog sticanja tog statusa provodi se u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove i ostalim općim aktima visokoškolske ustanove.

DIO PETI: CIKLUSI STUDIJA I DIPLOME

Poglavlje I. Vrste studija

Član 88

(Ciklični oblici studija)

Visoko obrazovanje se organizuje kroz sljedeće cikluse:

a) prvi ciklus studija koji vodi do zvanja završenog dodiplomskog studija (bakalaureat) ili ekvivalenta, stečenog nakon stjecanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi;

b) drugi ciklus studija koji vodi do stručnog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija;

c) integrisani studij koji vodi do stručnog zvanja magistra ili ekvivalenta odnosno stručnog zvanja doktora ili ekvivalenta i

d) treći ciklus studija koji vodi do naučnog i umjetničkog zvanja doktora ili ekvivalenta.

Član 89

(Trajanje i vrednovanje ciklusa studija)

(1) Prvi ciklus iz člana 88. tačka a) ovog zakona traje tri ili četiri studijske godine, a vrednuje se sa najmanje 180, odnosno najmanje 240 ECTS bodova.

(2) Drugi ciklus iz člana 88. tačka b) ovog zakona traje jednu ili dvije studijske godine, a vrednuje se sa najmanje 60, odnosno najmanje 120 ECTS bodova i to tako da u zbiru s prvim ciklusom studija nosi najmanje 300 ECTS bodova.

(3) Integrisani studij iz člana 88. tačka c) ovog zakona traje traje pet ili šest godina studija, a vrednuje se sa najmanje 300, odnosno najmanje 360 ECTS bodova.

(4) Treći ciklus iz člana 88. tačka d) ovog zakona traje tri studijske godine, a vrednuje se sa najmanje 180 ECTS bodova.

Član 90

(Dualni studij)

(1) Visokoškolska ustanova može organizovati dualni studij u kojem se kroz aktivnu nastavu na ustanovi i praktičnu obuku radom u poslovnom subjektu stječu, usavršavaju, odnosno izgrađuju znanja,

vještine i kompetencije u skladu sa studijskim programom i standardom kvalifikacije.

(2) Dualni studiji se može organizovati kao samostalni studijski program ili kao jedan od modula unutar drugih studijskih programa.

(3) Dualni studij se realizuje kroz teorijsku nastavu na visokoškolskoj ustanovi i praktičnu obuku i rad u poslovnim subjektima.

(4) Visokoškolska ustanova koja želi realizovati studijske programe po dualnom modelu studija formira mrežu poslovnih subjekata i drugih organizacija koji imaju potrebu za zapošljavanjem lica sa kvalifikacijama koje se stječu na toj ustanovi.

(5) Poslovni subjekti koji se uključuju u realizaciju dualnog studija trebaju biti upisani u registar aktera dualnog studija koji osniva i vodi Ministarstvo u skladu sa podzakonskim aktima.

(6) Međusobni odnos visokoškolske ustanove, poslovnih subjekata i drugih organizacija i studenta u studijskim programima, odnosno modulima po dualnom modelu uređuju se posebnim ugovorom.

Član 91

(Ostali oblici studija)

(1) Visokoškolska ustanova, odnosno članica može organizovati zajednički studij sa domaćom ili stranom visokoškolskom ustanovom, kao i između članica u okviru visokoškolske ustanove, što se preciznije uređuje statutom i drugim internim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Studijski programi iz stava (1) ovog člana mogu biti multidisciplinarni ili interdisciplinarni ili transdisciplinarni studiji, te rezultirati stjecanjem dvojnih ili zajedničkih diploma.

(3) Visokoškolska ustanova može organizovati stručni studij koji se vrednuje sa minimalno 60 ECTS bodova do 120 ECTS bodova, na osnovu kojeg se osigurava mogućnosti prelaska na prvi ciklus studija.

(4) Visokoškolska ustanova može organizovati posebne specijalističke studije nakon završenog drugog ciklusa studija, integrisanog studija ili diplomskog studija po predbolonjskom

sistemu studiranja. Specijalistički studij traje najmanje jednu studijsku godinu i vrednuje se sa minimalno 60 ECTS.

(5) Visokoškolska ustanova može organizovati neciklične oblike obrazovanja, uključujući i "mikrokvalifikacije", koji se vrednuju sa maksimalno 60 ECTS bodova.

(6) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se uređuju zvanja koja se stječu nakon okončanja studija, prava lica koja okončaju studij, mogućnosti prelaska na odgovarajući ciklus studija, kao i sva ostala pitanja u vezi sa realizacijom svih oblika studija iz ovog člana i dualnog studija.

Član 92

(Opterećenost studenta po semestru)

(1) Jedan semestar studija nosi najmanje 30 ECTS bodova, odnosno najmanje 60 ECTS bodova na nivou studijske godine.

(2) ECTS bodovi se određuju na osnovu prosječnog rada studenta neophodnog za stjecanje predviđenih ishoda učenja, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja, 25-30 sati ukupnog prosječnog angažovanja studenta.

(3) Studentu se priznaju i dodatni ECTS bodovi na nivou semestra, odnosno studijske godine, a koje je ostvario na osnovu dodatnog odabira predmeta, odabira izbornih predmeta koji nose više ECTS-a, priznavanje predmeta po osnovu mobilnosti i priznavanja predmeta iz necikličnih oblika studija.

Član 93

(Studijski programi)

(1) Studij se organizuje u skladu sa studijskim programom. Kod utvrđivanja studijskog programa vodi se računa da studij bude usklađen sa Strategijom razvoja visokog obrazovanja Kantona Sarajevo i potrebama profesionalnog sektora, na nivou najnovijih naučnih spoznaja i na njima temeljenih znanja i vještina te usporediv s akreditovanim programima visokoškolskih ustanova u regiji i/ili svijetu.

(2) Studijski programi regulsanih profesija usklađuju se sa važećom direktivom za svaku profesiju.

(3) Opis studijskog programa sadrži: tijelo odgovorno za implementaciju studijskog programa (vijeće odsjeka ili vijeće članice), cilj studija, trajanje studija, kvalifakacije - stručno i naučno zvanje koje se stiče završetkom studija, uslove upisa na studij, jezik na kojem se izvodi studij (b/h/s i/ili engleski ili neki drugi strani jezik) predviđene ishode učenja koji se stiču ispunjenjem studijskih obaveza, predviđena znanja, vještine i kompetencije, okvirni sadržaj obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu izvedbu, bodovnu vrijednost svakog predmeta određenu u skladu sa ECTS-om, oblike provođenja nastave i načina provjere znanja za svaki predmet, ciljeve i ishode učenja za svaki predmet, literaturu za svaki predmet, način na koji studenti mogu izabrati predmete s drugih univerzitetskih studija i/ili "slobodne predmete" i/ili opšte predmete koji se slušaju na nivou visokoškolske ustanove, vrednovanje postignuća na međunarodnim takmičenjima i/ili učešću na međunarodnim konferencijama i/ili učešće u implementaciji stručnih ili istraživačkih projekata, te odredbe o tome da li i pod kojim uslovima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja mogu nastaviti studij.

(4) Visokoškolska ustanova je obavezna usvajati i kontinuirano prilagođavati studijske programe tako da su ishodi učenja definisani i usklađeni sa generičkim deskriptorima kvalifikacijskih nivoa sadržanim u Odluci o usvajanju osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 31/11).

(5) Senat visokoškolske ustanove je obavezan usvojiti opći akt kojim će propisati postupak usvajanja i promjene studijskih programa u skladu sa odlukom iz stava (4) ovog člana najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(6) Studijski programi podliježu evaluaciji, izmjenama i dopunama najmanje jedanput po isteku trajanja ciklusa studija u kojem se realizira studijski program.

(7) Ciklusi studija i programi koji vode do akademske titule, stručnog i naučnog zvanja koje nudi visokoškolska ustanova fleksibilni su, tako da omogućavaju mobilnost studenata u odgovarajućim fazama, sa dodjelom ECTS bodova i/ili kvalifikacija i sadržani su u Dodatku diplomi.

(8) Kod utvrđivanja pravila studiranja visokoškolska ustanova osigurava poštivanje važećeg evropskog sistema prenosa bodova.

(9) Studijski programi u formi info kataloga dostavljaju se Ministarstvu u elektronskoj formi i objavljaju na zvaničnoj internet stranici članice koja ih implementira.

(10) Visokoškolska ustanova je obavezna formirati zbrini registar svih studijskih programa u e-formi koji će biti dostupan na internet stranici visokoškolske ustanove, a njegov izgled definiraju interna akta visokoškolske ustanove.

Član 94

(Izvođenje studija)

(1) Studiji iz ovog zakona organizuju se kao redovni i/ili vanredni.

(2) Studenti dualnih studija su redovni student.

(3) Nastava može biti organizovana u učionicama, laboratorijama, odnosno nastavnom prostoru visokoškolske ustanove, na daljinu ili kombinovano, te u prostorima nastavnih, naučnoistraživačkih i umjetničkoistraživačkih baza i poslovnih subjekata u kojima se provodi dualno obrazovanje.

(4) Fakulteti zdravstvene grupacije dužni su 75% praktične nastave održavati uživo.

(5) Nastava može biti organizirana na jednom od zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine i/ili na engleskom ili nekom drugom stranom jeziku.

(6) Studij određenog ciklusa studija smatra se uspješno završenim kada student ostvari ECTS bodove koji odgovaraju tom ciklusu obrazovanja.

Član 95

(Završni rad)

(1) Na drugom, integrisanom i trećem ciklusu studija obavezan je završni rad, a što se preciznije uređuje pravilima studiranja visokoškolske ustanove. Studentskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad.

(2) Način, rok, postupak izbora, predlaganje, odobravanje i zamjena teme završnog rada, nazive završnih radova, formiranje komisije, izrada i odbrana završnog rada, određivanje i zamjena mentora, pohranjivanje, provjera na plagijarizam, te druga relevantna pitanja iz ove oblasti utvrđuju se statutom i internim aktima visokoškolske ustanove.

(3) Visokoškolske ustanove su dužne izraditi online repozitorij svih završnih radova na način i u skladu sa postojećim zakonima koji regulišu ovu oblast.

Član 96

(Organizacija studijske godine)

(1) Akademska godina za prvi ciklus studija, u pravilu, počinje prvog oktobra, a nastava, u pravilu, počinje prvog ponedjeljka u oktobru.

(2) Nastava se organizuje u dva semestra: zimski i ljetni.

(3) Senat visokoškolske ustanove najkasnije 60 dana prije početka izvođenja nastave za studijsku godinu utvrđuje i objavljuje kalendar organizacije i realizacije nastavnih programa.

(4) Nastava traje, u pravilu, 15 sedmica kontinuiranih aktivnosti u svakom semestru.

(5) U izuzetnim okolnostima, nastava može trajati kraće i izvoditi se u drugom obliku, o čemu odluku donosi senat visokoškolske ustanove uz obavezu realizacije propisanog fonda sati.

(6) Ljetni odmor traje najduže osam sedmica.

(7) Visokoškolska ustanova može odobriti izmjenu oblika realizacije nastavnog procesa ako je članu akademskog osoblja opravdano spriječen da izvodi nastavu, a posebno ako mu je odobreno odsustvo radi naučnog, umjetničkog ili stručnog usavršavanja ili obavljanja

aktivnosti od posebnog interesa za visokoškolsku ustanovu, što se preciznije utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 97

(Ispiti)

(1) Ispiti su javni, a mogu biti pismeni, usmeni i praktični.

(2) Provjera znanja studenata se vrše kontinuirano tokom semestra, kao i završnim ispitom po završetku semestra. U ukupnoj strukturi, najmanje 50% bodova mora biti dodijeljeno elementima kontinuiranih provjera znanja tokom semestra.

(3) Visokoškolska ustanova je obvezna organizirati i utvrditi termine polaganja ispita tako da student u istom danu može biti opterećen polaganjem najviše jednog ispita iz tekuće studijske godine, uz uvažavanje specifičnosti studijskih programa teoloških fakulteta.

(4) Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh u postizanju ishoda učenja bez grešaka ili sa neznatnim greškama;

b) 9 (B) - iznad prosjeka u postizanju ishoda učenja, sa ponekom greškom;

c) 8 (C) - prosječan u postizanju ishoda učenja, sa primjetnim greškama;

d) 7 (D) - općenito dobar u postizanju ishoda učenja, ali sa značajnijim nedostacima;

e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove u postizanju ishoda učenja;

f) 5 (F) - ne zadovoljava minimalne uslove.

(5) Bodovni kriteriji za ocjenjivanje utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

(6) U indeks i informacioni sistem unose se prolazne ocjene iz stava (4) ovog člana. Ocjena iz stava (4) tačka e) ovog člana je najniža prolazna ocjena.

(7) Prolazni bodovni nivo na ispitu je 55%.

(8) Rezultati završnih pisanih ispita moraju biti objavljeni na internet stranici ili elektronskoj platformi za učenje članice i oglasnoj ploči članice u roku 5 radnih dana do 50 studenta, koji izlaze na ispit, odnosno u roku od 8 radnih dana za preko 100 studenata, koji izlaze na ispit, a najkasnije do 4 dana prije novog termina za polaganje ispita.

Član 98

(Ispitni rokovi)

(1) Završni ispiti se organizuju u tri redovna ispita roka: januarsko-februarskom, junsko-julskom i septembarskom roku.

(2) Visokoškolska ustanova je dužna definirati ispitne termine u okviru ispitnih rokova tako da student ima mogućnost polagati ispit najmanje jednom, a najviše četiri puta u toku jedne studijske godine, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(3) Visokoškolska ustanova organizira septembarski ispitni rok u jednom ili više termina za polaganje svih ispita iz oba semestra, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(4) Popis stručno-umjetničkih predmeta kod kojih zbog prirode nastavnog procesa ponavljanje ispita nije moguće uređuje se posebnim aktom visokoškolske ustanove, a ti ispiti se objavljuju na internet stranici visokoškolske ustanove.

Član 99

(Komisijsko polaganje ispita)

(1) Polaganje ispita se može organizovati kao komisijsko na osnovu opravdanog zahtjeva studenta ili predmetnog nastavnika, kao i u slučajevima kada je to izričito predviđeno za pojedine ispite na umjetničkim akademijama, što se detaljnije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(2) Predmetni nastavnik čijom ocjenom student nije zadovoljan ne može biti član niti predsjednik komisije, izuzev u slučajevima objektivne nemogućnosti održavanja komisijskog ispita.

Član 100

(Prelazak u narednu studijsku godinu)

(1) Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija unutar jednog ciklusa studija 12 ECTS studijskih bodova ili dva nepoloženа predmeta bez obzira na vrednovanje, pod uslovom da nepoloženi predmet koji se prenosi u narednu studijsku godinu nije preduslov za slušanje predmeta u toj studijskoj godini.

(2) ECTS bodovi za svaki pojedinačni predmet se priznaju nakon uspješno položenog predmeta.

(3) Student koji je prenio ispite u narednu godinu ne može upisati još jednu višu godinu dok ne položi te prenesene ispite.

(4) Studentu koji obnavlja godinu studija, visokoškolska ustanova/organizaciona jedinica može dozvoliti unutar jednog ciklusa, u skladu sa svojim kapacitetima i organizacionim mogućnostima, pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenata po semestru ne prelazi 30 ECTS studijskih bodova, a što se preciznije uređuje statutom.

(5) Student ima pravo okončati studij i u kraćem vremenskom periodu od perioda trajanja ciklusa studija pod uslovima definisanim statutom.

(6) Student javne visokoškolske ustanove koji je u posljednjoj studijskoj godini odslušao sve predmete stiče status studenta apsolventa i ima pravo polagati nepoložene ispite u svim ispitnim rokovima u toku tekuće studijske godine.

(7) Ukoliko student iz stava (6) ovog člana u vremenskom periodu propisanom u stavu (6) ovog člana ne položi sve ispite dužan je obnoviti završnu studijsku godinu u statusu apsolventa ponovca.

(8) Ukoliko je student položio sve ispite, izuzev završnog rada, ima pravo polagati završni rad u toku tekuće studijske godine, bez obzira na ispitne rokove utvrđene ovim zakonom.

Član 101

(Studenti sa posebnim statusom)

(1) Studentima sa posebnim statusom (studenti sa invaliditetom, studenti koji su roditelji djeteta kojima je neophodna posebna njega, samohrani roditelj, trudnica, porodilja, studenti koji učestvuju na međunarodnim takmičenjima, kao i studenti vrhunski sportisti i druge kategorije izričito predviđene u statutu visokoškolske ustanove) priznaje se pravo na individualizaciju u postupku realizacije nastavnog procesa, odnosno prisustvovanje nastavi, pauziranje studijskog procesa, učestvovanje u izvođenju pojedinih nastavnih sadržaja, kao i na vrednovanjima postignuća studenata.

(2) Licima sa utvrđenim invaliditetom osiguran je pristup visokom obrazovanju na bilo kojem studijskom programu na svim ciklusima studija, pod uslovom da je lice:

a) položilo prijemni ispit;

b) sposobno obavljati praktične zadatke u nastavi;

c) steklo pravo upisa na odgovarajući ciklus studija i

d) dostavilo dokaz nadležne institucije o statusu lica sa invaliditetom i procentu invaliditeta.

(3) Visokoškolska ustanova je obavezna statutom preciznije urediti prava studenata iz stava (1) ovog člana, kao i prava lica sa invaliditetom iz stava (2) ovog člana.

Poglavlje II. Akademske titule, naučna i stručna zvanja i diplome

Član 102

(Akademska titula, naučno/umjetničko i stručno zvanje)

(1) Završetkom studija stječe se pravo na određenu akademsku titulu, odnosno stručno i/ili naučno/umjetničko zvanje.

(2) Pravilnik o stjecanju i korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih/umjetničkih zvanja na visokoškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo donosi ministar.

(3) Akademske titule, naučna/umjetnička i stručna zvanja na diplomama, dodacima diplomama i ispravama koje izdaju visokoškolske ustanove i visoke škole navode se kako u muškom, tako i ženskom gramatičkom rodu.

(4) Nazivi naučnih/umjetničkih i stručnih oblasti koriste se iz studijskog programa kojeg je usvojio senat visokoškolske ustanove.

Član 103

(Diplome)

(1) Nakon završenog ciklusa studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje da je student završio određeni ciklus studija i stekao pravo na određenu akademsku titulu odnosno stručno i/ili naučno zvanje. Diplomu, kao javnu ispravu, izdaje visokoškolska ustanova.

(2) Uz diplomu, studentu se obavezno izdaje i dodatak diplomi.

(3) Do izdavanja diplome, studentu se izdaje uvjerenje o diplomiranju kao javna isprava kojim se potvrđuje da je student ispunio uslove za stjecanje zvanja iz ciklusa studija koji je završio.

(4) Diploma i dodatak diplomi obavezno sadrži osnovne informacije o završenom ciklusu studija, stečenom zvanju odnosno tituli i ostvarenom uspjehu studenta u toku studija.

(5) Diploma i dodatak diplomi, uvjerenje o diplomiranju iz stava (3) ovog člana se izdaju na jednom od zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku, što se uređuje opštim aktima visokoškolske ustanove.

(6) Titule i stečena zvanja na diplomi, dodatku diplomi i uvjerenju o diplomiranju navode se kako u muškom, tako i u ženskom gramatičkom rodu.

(7) Diplomu i dodatak diplomi potpisuju rukovodilac visokoškolske ustanove i rukovodilac organizacione jedinice vodeći računa o specifičnostima teoloških fakulteta.

Član 104

(Certifikati i mikrokvalifikacije)

(1) Visokoškolska ustanova/članica je ovlaštena izdavati certifikate i mikrokvalifikacije za neciklične oblike obrazovanje iz člana 91. stav (5) ovog zakona.

(2) Dodijeljena zvanja u okviru programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kao i programa ljetnih/zimskih škola obrazovanja ne mogu predstavljati ekvivalent zvanjima iz ovog zakona, a položeni ispiti i ostvareni bodovi mogu biti prepoznati u postupku ekvivalencije kao ispit ili dio ispita.

(3) ECTS bodovi ostvareni iz cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, "mikroakreditiva", kao i programa ljetnih/zimskih škola obrazovanja koje je odobrio senat visokoškolske ustanove će biti priznati u postupcima ekvivalencije cikličnih formi obrazovanja.

(4) Dodjeljenja zvanja u okviru programa iz stava (2) ovog člana navode se kako u muškom, tako i u ženskom gramatičkom rodu.

DIO ŠESTI: STUDENT

Član 105

(Stjecanje i gubitak statusa studenta)

(1) Status studenta stječe se upisom na odgovarajući studijski program visokoškolske ustanove.

(2) Pravo upisa na visokoškolsku ustanovu imaju državljani Bosne i Hercegovine sa završenim četverogodišnjim srednjoškolskim obrazovanjem, kao i strani državljani i osobe bez državljanstva sa stečenim odgovarajućim srednjoškolskim obrazovanjem, u skladu sa zakonom, konvencijama i međudržavnim ugovorima koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu.

(3) Stranim državljanima i licima bez državljanstva se može ograničiti ili uskratiti upis ukoliko se radi o studijskom programu koji se odnosi na vojno ili policijsko obrazovanje ili drugi studij od interesa za sigurnost Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.

(4) Status studenta prestaje:

a) okončanjem ciklusa studija;

b) ispisom sa visokoškolske ustanove;

c) isključenjem sa visokoškolske ustanove po postupku i uz uslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

d) kada student kojem ne miruju prava i obaveze ne upiše narednu godinu studija odnosno ne obnovi upis u istu godinu studija;

e) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(5) Lice koje izgubi status studenta u smislu stava (4) ovog člana može ponovno steći status studenta na način i pod uslovima utvrđenim statutom visokoškolske ustanove.

Član 106

(Konkurs za upis)

(1) Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu raspisuje visokoškolska ustanova, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, najkasnije 60 dana prije početka studijske godine.

(2) Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu može sadržavati obavezu polaganja prijemnog ispita u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(3) Konkurs za upis na treći ciklus studija raspisuje visokoškolska ustanova uz prethodnu saglasnost senata visokoškolske ustanove.

(4) Konkurs za upis studenata na visokoškolsku ustanovu sadrži:

a) broj kandidata koji će se finansirati iz Budžeta Kantona Sarajevo za javne visokoškolske ustanove;

b) broj kandidata koji plaćaju školarinu;

c) visinu školarine;

d) osnove i mjerila za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis;

e) privremenu posebnu mjeru u cilju otklanjanja utvrđene neravnopravnosti;

f) način vrednovanja uspjeha ostvarenog u toku srednjoškolskog obrazovanja;

g) način provjere znanja i sposobnosti kandidata (prijemni ispit) za odgovarajući studij;

h) vrijeme provjere znanja i sposobnosti kandidata za odgovarajući studij te termin objave rezultata izvršenih provjera;

i) pouku o pravnom lijeku i postupak zaštite prava kandidata;

j) rok u kojem visokoškolska ustanova mora objaviti listu primljenih kandidata;

k) rokove za upis primljenih kandidata i

l) ostale bitne elemente za provođenje konkursne procedure.

(5) Rokovi za upis stranih državljana u sve cikluse studija mogu biti određeni posebnom odlukom senata.

(6) Elemente konkursa iz stava (4) tač. a), b) i c) ovog člana utvrđuje Vlada za javne visokoškolske ustanove.

(7) Informacija o objavi konkursa za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje visokoškolska ustanova u najmanje jednom dnevnom listu na području Bosne i Hercegovine, a cjeloviti tekst konkursa na internet stranici visokoškolske ustanove i članice.

(8) U slučaju osnivanja nove visokoškolske ustanove/članice, odsjeka ili uvođenja novog studijskog programa, Ministarstvo, odnosno senat može odobriti objavu konkursa za upis studenata u prvu studijsku godinu i u kraćem roku u odnosu na rok utvrđen ovim zakonom.

Član 107

(Ugovor o studiranju)

(1) Visokoškolska ustanova i student zaključuju ugovor o studiranju kojim se preciznije uređuju njihova međusobna prava i obaveze.

(2) Bitni elementi ugovora iz stava (1) ovog člana uređuju se statutom visokoškolske ustanove.

Član 108

(Prava i obaveze studenta i studentski standard)

(1) Student ima pravo i obavezu da studira po usvojenim i odobrenim pravilima studiranja i nastavnom planu i programu te da bude ispitivan i ocjenjivan u skladu sa pravilima koja su transparentna, pravična i dostupna svakom studentu.

(2) Prava i obaveze iz studentskog standarda su lična i neprenosiva.

(3) Student ima pravo na:

a) prisustvovanje svim oblicima nastave;

b) kvalitetan nastavni proces u skladu sa usvojenim i odobrenim nastavnim planom i programom;

c) blagovremeno i tačno informisanje o svim pitanjima koja se odnose na studij;

d) da na transparentan način bude upoznat o rasporedu nastave i ispitnim terminima na nivou studijske godine i to u prve dvije sedmice studijske godine;

e) ravnopravnost u pogledu uslova studija i tretmana uvisokoškolskoj ustanovi kao i na povlastice koje nosi status studenta;

f) različitost i zaštitu od diskriminacije, uznemiravanja na osnovu spiola i seksualnog uznemiravanja;

g) pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom;

h) korištenje biblioteke i drugih usluga koje se pružaju studentima na visokoškolskoj ustanovi, a u skladu sa aktima visokoškolske ustanove;

i) konsultacije i pomoć akademskog osoblja u savladavanju nastavnog sadržaja, a posebno pri izradi završnog rada;

j) slobodu mišljenja i iznošenja ličnih stavova koji su u vezi sa nastavnim sadržajem u toku realiziranja nastavnog procesa;

k) evaluaciju rada akademskog osoblja;

l) priznavanje i prenos bodova između visokošolskih ustanova s ciljem osiguranja mobilnosti;

m) učešće u postupku izbora za studentsko predstavničko tijelo i druga tijela ustanovljena statutom visokoškolske ustanove;

n) sudjelovanje u radu studentskih organizacija;

o) sudjelovanje u radu i odlučivanju tijela visokoškolske ustanove/organizacione jedinice u skladu sa statutom;

p) zaštitu u slučaju povrede nekog od njegovih prava na način utvrđen zakonom i statutom;

r) druga prava predviđena statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

(4) Visokoškolska ustanova/članica obavezna je na svojoj internet stranici objaviti informacioni paket odnosno studentski vodič koji sadrži informacije o pravima studenata koja ostvaruje tokom studija kao što je način ostvarivanja zdravstvene zaštite studenata, studentskom udruženju na organizacionoj jedinici, sekcijama koje su na raspolaganju studentima, programima mobilnost, mehanizmina zaštite protiv diskriminacije, uznemiravanja na osnovu spola i seksulanog uznemiravanja, i kao i druge relevantne informacije. Sadržaj informacionog paketa odnosno studentskog vodiča preciznije se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

(5) Visokoškolska ustanova je dužna da organizira orjentacioni dan za studente koji prvi put upisuju visokoškolsku ustanovu, kako bi ih upoznala sa njihovim pravima i obavezama, načinu izvođenja studija, kao i načinu organiziranja studenata, te njihovom uključivanju u tijela odlučivanja.

(6) Student može zaključiti ugovor za obavljanje studentskog rada (u daljem tekstu: studentski ugovor) kao osnov za stupanje na rad i ostvarivanja prava i obaveza temeljem rada za vrijeme studiranja. Studentski ugovor može trajati najviše do posljednjeg dana studentskog statusa studenta, sa radnim vremenom od najviše 20 sati sedmično raspoređenim na ne više od pet radnih dana. Senat visokoškolske ustanove i Ministarstvo će propisati način i uslove pod kojima se studentski ugovor može zaključiti i rad na osnovu

studentskog ugovora obavljati, kao i pripadajuća prava i obaveze studenta i poslodavca.

(7) Student ima sljedeće obaveze:

a) pridržavati se pravila studiranja koje je propisala visokoškolska ustanova;

b) ispunjavati nastavne i druge obaveze studenta;

c) iskazivati poštovanje prema pravima akademskog i neakademskog osoblja, kao i pravima drugih studenata u visokoškolskoj ustanovi;

d) uredno izvršavati svoje studijske obaveze i učestvovati u akademskim aktivnostima;

e) poštivati kućni red i etički kodeks;

f) druge obaveze utvrđene zakonom, statutom ili drugim aktom visokoškolske ustanove/organizacione jedinice.

Član 109

(Mobilnost)

(1) Studentu na visokoškolskoj ustanovi može se odobriti studijski boravak u okviru programa studijske mobilnosti unutar iste visokoškolske ustanove ili na drugim visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu, a u skladu sa internim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Osnovna načela mobilnosti dolaznih i odlaznih studenata, akademskog i nenastavnog osoblja na visokoškolskoj ustanovi, vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, javne isprave, prava i obaveze studenata, akademskog i nenastavnog osoblja, kao i druga pitanja u vezi s provođenjem programa mobilnosti preciznije se uređuju internim aktima visokoškolske ustanove.

Član 110

(Predstavničko tijelo studenata)

(1) Studenti visokoškolske ustanove, odnosno članice mogu organizovati predstavničko tijelo koje zastupa interese studenata

visokoškolske ustanove i daje doprinos ostvarenju obrazovnih, nastavnih, naučnih, kulturnih, akademskih i drugih društveno korisnih potreba studenata, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Sastav članova u predstavničkom tijelu studenata odražavat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

DIO SEDMI: AKADEMSKA ZVANJA

Poglavlje I. Stjecanje akademskih zvanja

Član 111

(Stjecanje akademskih zvanja)

(1) Visokoškolska ustanova dodjeljuje akademska zvanja koja mogu biti naučno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i umjetnička.

(2) Univerzitet dodjeljuje naučno-nastavna i umjetničkonastavna zvanja, i to:

a) redovni profesor;

b) vanredni profesor;

c) docent;

d) lektor;

e) viši asistent;

f) asistent.

(3) Lica koja su izabrana u akademska zvanja iz stava (2) tač. a), b) i c) ovog člana su nastavnici, a lica izabrana u akademska zvanja iz stava (2) tač. d), e) u f) ovog člana su saradnici.

(4) Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:

a) profesor visoke škole;

b) predavač visoke škole;

c) asistent.

(5) Naučno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i umjetnička zvanja koja dodjeljuju univerzitet i visoka škola navode se kako u

muškom tako i u ženskom gramatičkom rodu.

Član 112

(Uslovi za izbor u akademska zvanja)

(1) Uslovi za izbor u naučno-nastavna zvanja na visokoškolskim ustanovama se definišu kroz četiri oblasti i to: naučna dostignuća i doprinos, nastavničke sposobnosti i doprinos, doprinos procesu internacionalizacije, te društveni doprinos, u skladu sa općim aktom visokoškolske ustanove iz stava (4) ovog člana.

(2) Minimalni uslovi za izbor u naučno-nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su:

a) asistent: odgovarajući univerzitetski stepen s najmanje 240 ECTS bodova i najnižom ocjenom 8 ili 3,5 ili VII stepen studija po predbolonjskom sistemu studija s najnižom prosječnom ocjenom 8;

b) viši asistent: završen drugi ciklus studija ili njegov ekvivalent s najmanje 300 ECTS, 8 ili 3,5 ili VII stepen studija po predbolonjskom sistemu studija s najnižom prosječnom ocjenom 8;

c) lektor: stepen drugog ciklusa studija ili njegov ekvivalent, odnosno integrisani ciklus studija s najnižom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;

d) docent: naučni stepen doktora u naučnoj oblasti na koju se bira, minimalno tri naučna rada objavljena u priznatim publikacijama, od čega je jedan naučni rad objavljen u publikaciji relevantnim naučnim bazama podataka;

e) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, minimalno pet naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama nakon izbora u zvanje docenta, od čega su dva naučna rada objavljena u publikacijama indeksiranim u relevantnim naučnim bazama, objavljena knjiga, originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod te uspješno

mentorstvo najmanje dva kandidata za stepen drugog ciklusa/integriranog studija odnosno ekvivalenta;

f) redovni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, minimalno osam naučnih radova u priznatim publikacijama objavljenih nakon izbora u zvanje vanrednog profesora, od čega su četiri naučna rada objavljena u publikacijama indeksiranim u relevantnim naučnim bazama, dvije objavljene knjige, dva originalna stručno-naučna djela, kao što je projekt, patent ili originalni metod, te uspješno mentorstvo najmanje tri kandidata za stepen drugog ciklusa/integriranog studija odnosno ekvivalenta i jednog kandidata trećeg ciklusa studija odnosno ekvivalenta.

(3) Statutom i općim aktom, a u skladu sa Smjernicama iz člana 116., visokoškolska ustanova će utvrditi posebno vrednovanje za dodatne oblasti prilikom izbora u akademska zvanja i to:

a) nastavničke sposobnosti i doprinos koji obuhvata: kvalitetu realizacije nastave na obaveznim i izbornim predmetima, rad sa studentima na vannastavnim aktivnostima; inoviranje nastavnog procesa; učešće u aktivnostima unapređenja nastave i jačanje interkulturalnog iskustva studenata; dodatno opterećenje u nastavnom procesu; mentorstava za završni rad (master teze); učešće u komisijama za odbranu završnih radova; učešće u internoj programskoj evaluaciji; učešće u radu komisija za revidiranje studijskog programa, prijevod naučnih i naučno-stručnih djela sa redakturom sa stranih jezika iz naučne grane.

b) doprinos procesu internacionalizacije koji obuhvata: međunarodnu mobilnost; učešće u radu tijela koja se bave procesom internacionalizacije na visokoškolskoj ustanovi; učešće u aktivnosti Strategije internacionalizacije visokoškolske ustanove; učešće u kreiranju i realizaciji cikličnog; necikličnih studijskog

programa; ljetnjoj/zimskoj školi; mikroakreditivima održanim i na stranom jeziku za strane i domaće studente; prestižnim međunarodnim konferencijama; učešće u uređivačkim odborima međunarodnih časopisa; naučnim i organizacionim odborima međunarodnih konferencija; recenziranju međunarodnih projekata ili međunarodnih naučnih radova ili knjiga/monografija izdanih na stranim jezicima; učešće u radu međunarodnih stručnih/naučnih asocijacija/inicijativa/konzorcija/komisija; učešće u međunarodnim projektnim timovima ili međunarodnim naučnim/profesionalnim mrežama; uređivačkom odboru međunarodnih časopisa; komisijama za izbor na inostranim visokoškolskim ustanovama; mentorstvima na inostranim visokoškolskim institucijama; realizacija gostujućih predavanja na međunarodnim konferencijama; visokoškolskim institucijama; i međunarodnim udruženjima/asocijacijama.

c) društveni doprinos koji obuhvata: priznanja i nagrade dobijene od šire društvene zajednice ili visokoškolske ustanove; učešće u savjetodavnim tijelima institucija od šireg društvenog značaja; učešće u nadležnim tijelima/komisijama/grupama/savjetima koje rade na jačanju; planiranju i unapređenju svih procesa u okviru visokoškolskih ustanova; rad na realizaciji aktivnosti vezanih za unapređenje institucije i razvoj zajednice; učešće u izdavačkom/uređivačkom odboru domaćih časopisa; zbornika radova i monografija; organizacionom i naučnom odboru domaćih konferencija; savjetovanja; okruglih stolova; recenzija naučnih radova; knjiga i monografija; rad na oblikovanju javnih politika; konsultantski rad za zajednicu; volonterski rad za visokoškolsku ustanovu i zajednicu; rad na razvojnim projektima; učešće u inicijativama

vezanim za ostvarenje globalnih ciljeva održivog razvoja.

(4) Kriteriji vezani za ocjenu navedenih oblasti iz stava (3) ovog člana preciznije će se utvrditi statutom i općim aktom visokoškolske ustanove posebnom vodeći računa o specifičnostima vezanim za izbor i vrednovanje rezultata rada u naučnim oblastima, poljima i granama koja zbog specifičnosti istraživanja i mjerenja naučnih rezultata imaju poseban način vrednovanja uslova za izbora u akademska zvanja.

Član 113

(Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja)

(1) Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja na visokoškolskim ustanovama se definišu kroz četiri oblasti i to: umjetnička dostignuća i doprinos, nastavničke sposobnosti i doprinos, doprinos procesu internacionalizacije, te društveni doprinos, u skladu sa općim aktom visokoškolske ustanove iz stava (4) ovog člana.

(2) Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje na nastavnim programima na visokoškolskoj ustanovi ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij, a koji se bliže uređuju ovim zakonom, Smjernicama i statutom visokoškolske ustanove, su:

a) asistent: odgovarajući stepen prvog ciklusa studija koji se vrednuje s najmanje 240 ECTS bodova ili odgovarajući VII stepen studija po predbolonjskom sistemu studija, sa najnižom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;

b) viši asistent: odgovarajući stepen drugog ciklusa studija ili završen postdiplomski studij po predbolonjskom sistemu studija, sa najnižom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5, uspješno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva;

c) docent: odgovarajući stepen drugog ciklusa studija ili završen postdiplomski studij po predbolonjskom sistemu

studija, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu;

d) vanredni profesor: stepen drugog ciklusa studija ili završen postdiplomski studij po predbolonjskom sistemu studija, proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti i pokazani rezultati u nastavnom radu;

e) redovni profesor: stepen drugog ciklusa studija ili završen postdiplomski studij po predbolonjskom sistemu studija, proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koji su značajno doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti i doprinos podizanju nastavnog i umjetničkog kadra, pokazani rezultati u nastavnom radu.

(3) Statutom i općim aktom, a u skladu sa Smjernicama iz člana 116., visokoškolska ustanova će utvrditi posebno vrednovanje za dodatne oblasti prilikom izbora u umjetničko-nastavna zvanja i to:

a) nastavničke sposobnosti i doprinos što obuhvata: rad sa studentima na vannastavnim aktivnostima (uvođenje slobodnih modula, priprema studenata za učešće na takmičenjima); inoviranje nastavnog procesa (uvođenje novih formi podučavanja i učenja, novih predmeta, uključivanje studenata u proces umjetničkog istraživanja, poticanje studenata da javno prezentiraju vlastito stvaralaštvo); učešće u aktivnostima unapređenja nastave i jačanje interkulturalnog iskustva studenata (analiza i proučavanje nastavnog procesa, učešće na seminarima/okruglim stolovima/stručnoj edukaciji i konferencijama koje se tiču ove teme); dodatno opterećenje u nastavnom procesu koje se odnosi na

mentorstava za završni rad/umjetničku prezentaciju, učešće u komisijama za odbranu završnih radova, učešće u internoj programskoj evaluaciji i učešće u radu komisije za revidiranje studijskog programa;

b) doprinos procesu internacionalizacije što obuhvata: međunarodni karakter umjetničkog djelovanja; učešće i promocija međunarodne akademske mobilnosti; kreiranje predmeta na engleskom i/ili drugom stranom jeziku; učešće u radu tijela koja se bave procesom internacionalizacije na visokoškolskoj ustanovi; učešće u aktivnosti Strategije internacionalizacije visokoškolske ustanove; učešće u kreiranju i realizaciji cikličnog i necikličnog studijskog programa i/li umjetničkim radionicama za strane i domaće studente; učešće u stručnim komisijama međunarodnih umjetničkih takmičenja; recenziranje, programacija i kuratorstvo međunarodnih festivala i umjetničkih smotri; učešće u komisijama za izbor na inostranim visokoškolskim ustanovama i/ili mentorstvima na inostranim visokoškolskim ustanovama; realizaciju pozivnih predavanja na međunarodnim visokoškolskim ustanovama, udruženjima/asocijacijama;

c) društveni doprinos što obuhvata: priznanja i nagrade dobijene od šire društvene zajednice, visokoškolske ustanove; učešće u savjetodavnim tijelima institucija od šireg društvenog značaja; učešće u nadležnim tijelima/komisijama/grupama/savjetima koje rade na jačanju, planiranju i unapređenju svih procesa u okviru visokoškolske ustanove; rad na realizaciji aktivnosti vezanih za unapređenje institucije i razvoj zajednice; učešće i rad na realizaciji umjetničkih projekata/festivala/smotri usmjerenih na izvođenje/prezentaciju i/li promociju umjetnosti u široj društvenoj zajednici; konsultantski rad za zajednicu i/ili volonterski rad za visokoškolsku ustanovu i zajednicu;

rad na razvojnim projektima; učešće u inicijativama vezanim za ostvarenje globalnih ciljeva održivog razvoja.

(4) Kriteriji vezani za ocjenu navedenih oblasti iz stava (3) ovog člana preciznije će se utvrditi statutom i općim aktom visokoškolske ustanove posebnom vodeći računa o specifičnostima vezanim za izbor u umjetničko-nastavna zvanja i mjerenja umjetničkih i naučnih rezultata.

Član 114

(Uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi)

(1) Uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi su:

a) asistent: završen stepen prvog ciklusa studija s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;

b) predavač visoke škole: završen stepen drugog ciklusa studija, odnosno integrisani ciklus studija s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5 i pokazani rezultati u nastavnom radu;

c) profesor visoke škole: završen stepen trećeg ciklusa studija, najmanje tri naučna rada objavljena u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama i pokazani rezultati u nastavnom radu.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica izabrana u naučno-nastavna zvanja.

Član 115

(Uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi)

(1) Uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi su:

a) asistent: završen stepen prvog ciklusa studija s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;

b) predavač visoke škole: završen stepen najmanje prvog ciklusa studija te javno

predstavljenih/izvedenih/objavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu;

c) profesor visoke škole: završen stepen drugog ciklusa studija, istaknuti javno predstavljeni/izvedeni/objavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica izabrana u umjetničko-nastavna zvanja.

Član 116

(Uslovi i način izbora u akademska zvanja)

(1) Uslovi i način izbora u akademska zvanja utvrđuju se zakonom, Smjernicama za izbor u akademska zvanja (u daljem tekstu Smjernicama), statutom i općima aktima visokoškolske ustanove.

(2) Smjernice za izbor u akademska zvanja donosi Senat visokoškolske ustanove uz obavezujuće mišljenje Savjeta koje je zasnovano na preciznim kriterijima jednakim za sve visokoškolske ustanove.

(3) Smjernicama iz stava (1) ovog člana utvrđuju se obavezujući općeprihvaćeni standardi struke koji važe za izbor u akademska zvanja.

(4) Smjernice iz stava (1) ovog člana:

a) definišu osnovne pojmove vezane za izbor u akademska zvanja;

b) utvrđuju opće kriterije za vrednovanje kvantitativnih i kvalitativnih uslova za izbor u akademska zvanja;

c) utvrđuju opće kriterije za vrednovanje i prijedlog liste relevantnih naučnih baza i ostalih naučnih baza podataka;

d) utvrđuju opće kriterije za vrednovanje priznatih publikacija i ostalih oblika i rezultata naučnog i umjetničkog rada akademskog osoblja;

e) utvrđuju kriterije, kategorizaciju i vrednovanje naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama indeksiranim u relevantnim naučnim bazama;

f) utvrđuju kriterije za vrednovanje publikacija od posebnog društvenog značaja i interesa koji se kao relevantni priznaju u postupku izbora onih naučnih i umjetničkih grana koja zbog specifičnosti istraživanja i mjerenja naučnih i umjetničkih rezultata imaju poseban način vrednovanja uslova za izbora u akademska zvanja;

g) utvrđuju kriterije za vrednovanje rezultata naučnog i istraživačkog rada onih naučnih i umjetničkih grana koja zbog specifičnosti istraživanja i mjerenja naučnih i umjetničkih rezultata imaju poseban način vrednovanja uslova za izbora u akademska zvanja;

h) utvrđuju vrednovanje rezultata vezanih za proces internacionalizacije i doprinos unapređenju kvaliteta života na visokoškolskoj ustanovi i zajednici;

i) utvrđuju metodologiju za procjenu utjecaja smjernica na ukupne rezultate naučnoistraživačke i umjetničke produktivnosti i kvaliteta u Kantonu;

j) bliže uređuju druga relevantna pitanja općeprihvaćenih standarda vezanih za izbor u akademska zvanja.

(5) Senat vrši revidiranje smjernica o standardima za izbor u akademska zvanja u ciklusima od najmanje pet godina. Revidiranje se vrši na osnovu procjene utjecaja smjernica na ukupne rezultate naučnoistraživačke i umjetničke produktivnosti i kvaliteta u Kantonu Sarajevo, a sa ciljem unapređenja kvaliteta naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada.

(6) Statutom i općim aktima visokoškolske ustanove, u skladu sa zakonom i Smjernicama, preciznije se uređuju:

a) pojmovi i set kriterija i način vrednovanja kriterija vezano za posebne uslove za izbor u akademska zvanja,

uzimajući u obzir specifičnosti pojedinih naučnih i umjetničkih oblasti;

b) postupak za izbor u akademska zvanja;

c) druga relevantna pitanja vezana za postupak, uslove i kriterije za izbor u akademska zvanja, uz uvažavanje najviših i općeprihvaćenih akademskih standarda.

Član 117

(Period izbora u zvanju)

(1) Akademsko osoblje na visokoškolskoj ustanovi bira se na određeni izborni period, i to:

a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora u isto zvanje;

b) viši asistent na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora u isto zvanje;

c) viši asistent u umjetničko-nastavnom zvanju na period od pet godina sa mogućnošću jednog ponovnog izbora u isto zvanje isključivo ukoliko nakon izbora ostvari javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva, što se bliže uređuje statutom visokoškolske ustanove;

d) lektor na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora i mogućnosti napredovanja u višeg lektora uz uslov da objavi tri rada u relevantnim naučnim časopisima;

e) docent na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora u isto zvanje;

f) vanredni profesor se bira na period od šest godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora u isto zvanje;

g) redovni profesor u naučno-nastavnom zvanju se bira u trajno zvanje;

h) redovni profesor u umjetničko-nastavnom zvanju se bira u trajno zvanje.

(2) Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:

a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora u isto zvanje;

b) predavač visoke škole na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora u isto zvanje;

c) profesor visoke škole trajno.

Član 118

(Stručni saradnici na visokoškolskoj ustanovi)

(1) Za osposobljavanje studenata za praktični i stručni rad, kao i za pomoć akademskom osoblju u organizaciji nastavnog, umjetničkog, naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog procesa mogu se angažovati stručni/umjetnički saradnici, tutori, doktorandi, postodoktorandi i eksperti iz prakse.

(2) Za stručne/umjetničke saradnike, tutore, doktorande, postodoktorande i eksperte iz prakse iz stava (1) ovog člana, postupak te period njihovog angažmana utvrđuju se statutom i drugim aktima visokoškolske ustanove.

(3) Saradnik, doktorand, postdoktorand i ekspert na projektu angažuju se na određeno vrijeme bez raspisivanja konkursa, zadržavaju taj status u zavisnosti od perioda trajanja projekta i finansiraju se iz sredstava projekta.

Član 119

(Vrednovanje prilikom izbora u isto ili više zvanje)

(1) Uslovi za izbor u akademsko zvanje uzimaju se u obzir samo ukoliko su nastali u vremenu od izbora u posljednje zvanje.

(2) Akademsko osoblje na istoj visokoškolskoj ustanovi ne može istovremeno posjedovati izbor u dva ili više različitih akademskih zvanja.

(3) Postupak i razlozi za oduzimanje akademskog zvanja koje je dodijeljeno/stečeno suprotno u skladu sa zakonom, statutu i provedbenim aktima, uređuje se bliže statutom visokoškolske ustanove.

Član 120

(Profesor emeritus)

(1) Počasno naučno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje je profesor emeritus.

(2) Počasno zvanje profesor emeritus dodjeljuje visokoškolska ustanova bez provođenja javnog konkursa zaslužnim penzionisanim redovnim profesorima koji su se svojim naučnim ili umjetničkim radom posebno istakli i ostvarili međunarodnu reputaciju.

(3) Izborom u zvanje redovnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, penzionisanom redovnom profesoru visokoškolske ustanove kao javne ustanove, zvanje profesora emeritusa se dodjeljuje po automatizmu, što se preciznije uređuje statutom.

(4) Profesor emeritus može biti angažovan bez zasnivanja radnog odnosa kao mentor ili član komisije pri izradi doktorskih i magistarskih radova, komisije za izbor akademskog osoblja, komisije za ekvivalenciju i priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija, za koordinaciju i rad u naučnoistraživačkim i umjetničkim projektima te učestvovati u realizaciji nastavnog procesa prvog i drugog ciklusa studija, integrisanog studija i trećeg ciklusa studija, ukoliko ne postoje druga kadrovska rješenja.

(5) Kriteriji i postupak imenovanja profesora emeritusa preciznije se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Poglavlje II. Izbori u zvanja

Član 121

(Konkurs za izbor u akademsko zvanje)

(1) Vijeće članice visokoškolske ustanove je obavezno prije početka studijske godine sačiniti i dostaviti senatu i upravnom odboru visokoškolske ustanove dinamički plan potreba za raspisivanje konkursa za izbor u akademska zvanja.

(2) Proceduru za izbor člana akademskog osoblja u isto ili više zvanje, u skladu s dinamičkim planom potreba iz stava (1) ovog člana, pokreće članica visokoškolske ustanove najkasnije četiri

mjeseca prije isteka izbornog perioda postojećeg člana akademskog osoblja, a najranije šest mjeseci i što se neće smatrati prijevremenim izborom.

(3) Proceduru za izbor novog člana akademskog osoblja, uz prethodno pribavljenu saglasnost senata, pokreće članica visokoškolske ustanove u skladu s nastavnim potrebama.

(4) Vijeće članice visokoškolske ustanove utvrđuje prijedlog za raspisivanje konkursa za izbor akademskog osoblja iz st. (2) i (3) ovog člana i odluku dostavlja senatu visokoškolske ustanove.

(5) Senat razmatra prijedlog vijeća i donosi odluku o raspisivanju konkursa koji se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu i na internet stranici visokoškolske ustanove i članice visokoškolske ustanove.

(6) U skladu s odredbama zakona i statuta te općim aktom visokoškolske ustanove, proceduru za izbor člana akademskog osoblja provodi članica visokoškolske ustanove.

(7) Izbor člana akademskog osoblja visokoškolske ustanove provodi se u skladu s odredbama zakona i statuta visokoškolske ustanove.

Član 122

(Rokovi u postupku izbora)

(1) U roku od 90 dana od isteka roka za podnošenje prijava na konkurs članica je obavezna putem nadležnih tijela članice i visokoškolske ustanove okončati započeti postupak izbora u akademsko zvanje.

(2) Ako se postupak izbora u akademsko zvanje iz objektivnih razloga nije mogao okončati u roku propisanom u stavu (1) ovog člana, ovaj rok se može produžiti za 30 dana posebnom odlukom vijeća članice.

(3) Rokovi u postupku izbora u akademska zvanja iz st. (1) i (2) ovog člana i objektivni razlozi iz stava (2) ovog člana se preciznije uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 123

(Komisija za izbor)

(1) Vijeće članice visokoškolske ustanove imenuje komisiju za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko zvanje.

(2) Komisiju iz stava (1) ovog člana čine najmanje tri nastavnika od kojih je većina iz uže naučne/umjetničke oblasti za koju se kandidat bira.

(3) Izuzetno, kada nije moguće sastaviti komisiju u skladu sa stavom (2) ovog člana, komisije mogu činiti nastavnici iz srodne naučne/umjetničke oblasti za koju se kandidat bira, pod uslovom da vijeće članice u konkretnom slučaju utvrđuje srodnost naučnih oblasti.

(4) Članovi komisije za izbor nastavnika su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.

(5) Članovi komisije za izbor saradnika su u zvanju docent, vanredni ili redovni profesor.

(6) Kandidat koji nije ranije učestvovao u realizaciji nastavnog procesa na visokoškolskoj ustanovi obavezan je pred studentima i komisijom održati pristupno predavanje iz nastavnog predmeta, odnosno naučnog/umjetničkog polja/grane za koje je konkurisao, što se bliže uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(7) Kandidat koji konkuriše za prvi izbor u umjetničko-nastavno zvanje obavezan je pred komisijom za izbor održati ogledno umjetničko i umjetničko-pedagoško predstavljanje, što se bliže uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(8) Precizniji kriteriji, sastav i način rada komisija za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko zvanje uređuju se statutom visokoškolske ustanove.

Član 124

(Izvještaj komisije)

(1) Komisija za pripremanje prijedloga za izbor je obavezna dostaviti izvještaj s prijedlogom za izbor u akademska zvanja vijeću članice u roku od 30 dana od dana imenovanja.

(2) Sadržaj izvještaja komisije iz stava (1) ovog člana preciznije se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(3) Dekan/direktor članice je obavezan izvještaj iz stava (1) ovog člana objaviti na internet stranici članice sedam dana prije održavanja sjednice vijeća na kojoj se glasa o prijedlogu komisije.

Član 125

(Odluka o izboru u zvanje)

(1) Vijeće članice utvrđuje prijedlog odluke o izboru u zvanje.

(2) Na prijedlog vijeća članice odluku o izboru ili neizboru u zvanje donosi senat visokoškolske ustanove.

(3) Senat može, ukoliko to ocijeni potrebnim, zatražiti od predlagača dopunu prijedloga ili dodatna pojašnjenja u vezi sa prijedlogom.

(4) Odluka senata visokoškolske ustanove je konačna i protiv iste se može pokrenuti parnični postupak pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

(5) Procedura izbora u nastavna i umjetnička zvanja na visokoj školi provodi se na način i po postupku utvrđenim za izbor akademskog osoblja u akademsko zvanje na visokoškolskim ustanovama.

Član 126

(Obaveza dekana/direktora članice u postupku izbora)

Dekan/direktor članice obavezan je naročito:

a) u rokovima utvrđenim u članu 121. stav (2) ovog zakona pokrenuti proceduru za izbor akademskog/ naučnoistraživačkog osoblja u isto ili više zvanje;

b) u roku od pet dana nakon utvrđivanje prijedloga za raspisivanje konkursa za izbor akademskog/naučnoistraživačkog osoblja od strane vijeća dostaviti senatu na dalje postupanje;

c) po dobijanju saglasnosti senata, u roku od pet dana raspisati konkurs;

d) po okončanju konkursne procedure, u roku od 15 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava, uvrstiti prijedlog za formiranje komisije za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko/naučnoistraživačko zvanje u dnevni red sjednice vijeća;

e) izvještaj komisije uvrstiti u dnevni red sjednice vijeća članice najkasnije u roku od 30 dana od dana imenovanja komisije za pripremanje prijedloga za izbor;

f) u roku od pet dana od dana održavanja sjednice vijeća članice na kojoj se glasalo o prijedlogu komisije za izbor u akademsko/naučnoistraživačko zvanje, istu dostaviti senatu visokoškolske ustanove na dalje postupanje.

Član 127

(Prava i obaveze u vezi sa izborom u zvanje)

(1) Ukoliko član akademskog osoblja nakon isteka izbornog perioda ne bude izabran u isto ili više zvanje, visokoškolska ustanova/članica će prije otkazivanja ugovora o radu ponuditi članu akademskog osoblja zaključivanje ugovora o radu na poslovima za koje se ne traži izbor u akademsko zvanje, ako takvo radno mjesto postoji i ukoliko su osigurana finansijska sredstva.

(2) U slučaju da kandidat pri izboru u akademsko zvanje nije ispunio neki od sljedećih uslova: objavljena knjiga, mentorstvo ili originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod, navedeni uslov može biti zamijenjen ispunjavanjem drugih kriterija kako slijedi:

a) knjiga se može zamijeniti s tri dodatna naučna rada objavljena u priznatim publikacijama u relevantnim naučnim bazama ili s tri originalna naučna uspjeha kao što su projekat, patent ili originalni metod;

b) poglavlje knjige/zbornika objavljeno kod izdavača kategorije A prema CERES/EADI listi može supstituirati jedan naučni rad u publikacijama indeksiranim u relevantnim bazama podataka, dok poglavlje u knjigama/zbornicima domaćih izdavača ili izdavača nižih kategorija prema CERES/EADI listi listi može supstituirati jedan naučni rad u priznatim publikacijama;

c) mentorstvo na trećem ciklusu studija se može zamijeniti s jedan dodatna naučna rada objavljena u

priznatim publikacijama u relevantnim naučnim bazama dva dodatna mentorstva na drugom ciklusu;

d) mentorstvo na drugom ciklusu studija može se zamijeniti s jednim dodatnim naučnim radom objavljenim u priznatoj publikaciji, odnosno, jednim javno predstavljenim umjetničkim radom u slučaju umjetničko-nastavnih zvanja i projekat, patent ili metod ili povećane administrativno-stručne obaveze (vođenje odsjeka, katedri, centra i sl., učešće u komisijama za odbranu, izbor u akademska zvanja i sl.);

e) projekt, patent, metod može se zamijeniti za jedan izvorni naučni rad ili povećane administrativno-stručne obaveze (vođenje odsjeka, katedri, centra i sl.);

f) originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod se može zamijeniti s dva dodatna naučna rada objavljena u priznatoj publikaciji u relevantnim naučnim bazama ili s objavljenom knjigom.

(3) Objektivni razlozi i dodatne zamjene za naučne grane koje zbog specifičnosti istraživanja i mjerenja naučnih i umjetničkih rezultata imaju poseban način vrednovanja i ispunjavanja propisanih kriterija preciznije će se utvrditi statutom visokoškolske ustanove.

Član 128

(Izbor u više zvanje prije isteka izbornog perioda)

Član akademskog osoblja u zvanju docenta i vanrednog profesora ima pravo biti izabran u više zvanje i prije isteka perioda na koji je biran ukoliko je u zvanju na visokoškolskoj ustanovi u kojoj je biran u zvanje proveo dvije trećine izbornog perioda, ispunio sve uslove za izbor u više akademsko zvanje bez supstitucija u toku prethodnog izbornog perioda te ukoliko je realizirao više od propisanog broja radova za izbor u više zvanje i to za:

a) vanrednog profesora u naučno-nastavnom zvanju dodatno objavio najmanje tri naučna rada u relevantnim naučnim bazama;

b) redovnog profesora u naučno-nastavnom zvanju dodatno objavio najmanje četiri naučna rada u priznatim publikacijama u relevantnim naučnim bazama;

c) vanrednog i redovnog profesora u umjetničkonastavnom zvanju dodatno realizovao javno predstavljeni oblik umjetničkog stvaralaštva sa međunarodnim priznanjem.

Član 129

(Uključivanje naučnoistraživačkog osoblja u nastavni proces)

(1) Naučnoistraživačko osoblje u skladu s odredbama ovog zakona i zakonom koji uređuje naučnoistraživačku djelatnost učestvuje u realizaciji nastavnog procesa u oblastima za koje je birano u zvanje ili za koje se može izvršiti ekvivalencija izbora u zvanje u skladu sa zakonom.

(2) Statutom i aktima visokoškolske ustanove bliže se uređuje pitanje angažmana naučnoistraživačkog osoblja u nastavi.

Član 130

(Izbor člana akademskog osoblja)

(1) Član akademskog osoblja se bira na jednu naučno/umjetničku granu unutar naučnog polja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove

(2) Član akademskog osoblja može biti izabran na više srodnih naučno/umjetničkih grana unutar naučnog polja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove

(3) Senat visokoškolske ustanove će na prijedlog vijeća članice utvrditi klasifikaciju nastavnih predmeta unutar oblasti, polja i grana, u skladu sa Pravilnikom iz člana 112. stav (4) ovog zakona i Smjernicama.

(4) Za članove akademskog osoblja izabranih u akademsko zvanje za jedan ili više nastavnih predmeta, visokoškolska ustanova će izvršiti ekvivalenciju izbora u akademsko zvanje na naučnu/umjetničko polje ili granu unutar polja, u skladu sa statutom i drugim aktima visokoškolske ustanove.

Član 131

(Izbor člana naučnoistraživačkog osoblja)

(1) U naučno i istraživačko zvanje može biti izabrano lice koje ispunjava uslove utvrđene Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

(2) Postupak izbora u naučna i istraživačka zvanja pokreće se na inicijativu vijeća članice na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

(3) Detaljni postupak izbora naučnoistraživačkog osoblja zaposlenog na visokoškolskoj ustanovi se definiše statutom visokoškolske ustanove.

Poglavlje III. Radnopravni status akademskog osoblja

Član 132

(Zasnivanje radnog odnosa na visokoškolskoj ustanovi)

(1) Radni odnos na javnoj visokoškolskoj ustanovi zasniva se putem javnog konkursa, odnosno javnog oglasa.

(2) Član akademskog osoblja zaključuje ugovor o radu sa visokoškolskom ustanovom na period na koji je izabran Nakon isteka tog izbornog perioda, visokoškolska ustanova/članica je obavezna zaključiti novi ugovor o radu sa svakim članom akademskog osoblja koji je izabran u isto ili više akademsko zvanje

(3) Od primjene stava (2) ovog člana mogu se izuzeti, na lični zahtjev, lica koja su u radnom odnosu na ustanovi koja prema odredbama ovog zakona i statuta visokoškolske ustanove predstavlja nastavnu bazu i lica koja obnašaju javnu funkciju, i koja se nakon izvršenog izbora u akademsko zvanje angažuju za potrebe realizacije nastavnog procesa bez zasnivanja radnog odnosa sa visokoškolskom ustanovom, odnosno članicom.

Član 133

(Statusna pitanja akademskog osoblja)

(1) Rokovi za izbor u isto ili više zvanje akademskog osoblja produžit će se na lični zahtjev za vrijeme provedeno na porodiljskom odsustvu, bolovanju dužem od šest mjeseci, javnoj funkciji ili iz

drugih opravdanih razloga, što se preciznije utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

(2) Status lica kojem je istekao izbor u zvanju lektora preciznije se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 134

(Angažman redovnog profesora nakon izbora u trajno zvanje)

(1) Redovni profesor ima naglašenu nastavnu, naučnoistraživačku/umjetničkoistraživačku, mentorsku i društvenu odgovornost.

(2) Redovni profesor u naučno-nastavnom zvanju koji u ciklusima od sedam godina nije objavio tri naučna rada u publikacijama u relevantnim naučnim bazama ili jednu knjigu ili bio rukovodilac projekta, kao i demonstrirao izuzetnu sposobnost i doprinos iz člana 112. stav (3) tač. b) i c) ovog zakona, ne može biti na rukovodećim pozicijama.

(3) Redovni profesor u umjetničko-nastavnom zvanju ima obavezu da u ciklusima od sedam godina realizuje javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva koji znatno doprinose razvoju kulture i umjetnosti ili podizanje umjetničkog kadra i uspjesi postignuti za vrijeme mentorstva (solistički angažmani, uspjesi na natjecanjima i sl.), što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(4) Izvještaj o rezultatima i aktivnostima iz st. (1), (2) i (3) ovog člana, redovni profesor dostavlja vijeću članice u ciklusima od sedam godina i javno je dostupan na internet stranici visokoškolske ustanove.

(5) Pored obaveza definisanih ovim članom, statutom visokoškoslke ustanove se mogu utvrditi dodatne obaveze redovnog profesora.

Član 135

(Radnopravni status redovnog profesora sa navršenih 65 godina)

(1) Član akademskog osoblja može ostati u radnom odnosu na visokoškolskoj ustanovi do navršenih 65 godina života, odnosno do isteka studijske godine ukoliko 65 godina života navršava u toku studijske godine

(2) Ukoliko postoji iskazana nastavna potreba, redovnom profesoru sa navršenih 65 godina života koji je ispunio uslove iz člana 134. st. (2) i (3) ovog zakona moguće je produžiti radni odnos najduže za dvije studijske godine, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 136

(Radni angažman akademskog osoblja bez raspisivanja konkursa)

(1) Visokoškolska ustanova može angažovati akademsko osoblje s druge visokoškolske ustanove bez raspisivanja konkursa u skladu s odredbama i okolnostima preciziranim u statutu ustanove.

(2) Ukoliko postoji utvrđena nastavna potreba, visokoškolska ustanova može angažovati izabranu osobu u akademskom zvanju koja nije u radnom odnosu na visokoškolskoj ustanovi/članici ili ustanovi koja ima status nastavne baze, pod uslovom da kandidatu nije istekao period izbora u zvanje i uz prethodno pribavljenu saglasnost njegovog poslodavca.

(3) U cilju upoznavanja studenata s naučnim/umjetničkim dostignućima s primjenom naučnih rezultata u praksi, praktičnim radom i drugim vidovima stručnog usavršavanja ili u cilju izvođenja pojedinih specifičnih predavanja, izvođenja nastave stranog jezika, vježbi, seminara i drugih oblika rada, članica može na prijedlog predmetnog nastavnika angažovati istaknutog naučnog radnika, umjetnika, odnosno stručnjaka iz prakse da učestvuje u ostvarivanju dijela nastave na nastavnom predmetu.

(4) Visokoškolska ustanova može člana akademskog osoblja koji je izabran, odnosno imenovan na neku javnu dužnost angažovati u naučno-nastavnom/nastavno-umjetničkom procesu u skladu s relevantnim zakonima, podzakonskim propisima i statutom visokoškolske utanove.

(5) Visokoškolska ustanova može u opravdanim slučajevima kao što su porodiljsko odsustvo, bolovanje duže od šest mjeseci, javna dužnost, kao i u drugim slučajevima za izvođenje nastavnog procesa u periodu odsustva bez raspisivanja javnog konkursa i zasnivanja radnog odnosa angažovati člana akademskog osoblja koji ima

odgovarajući izbor u akademsko zvanje, na način i pod uslovima utvrđenim statutom visokoškolske ustanove.

Član 137

(Angažman akademskog osoblja)

(1) Visokoškolska ustanova/članica može bez raspisivanja konkursa angažovati nastavnika s druge domaće ili inostrane visokoškolske ustanove u svojstvu gostujućeg profesora, a odluku o takvom angažmanu donosi senat na prijedlog vijeća članice.

(2) Član akademskog osoblja može biti angažovan u realizaciji nastavnog procesa na drugoj visokoškolskoj ustanovi

(3) Član akademskog, odnosno naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog osoblja može učestvovati u realizaciji nastavnog, odnosno naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog procesa na svim članicama u okviru visokoškolske ustanove

(4) Način, period i uslovi za angažmana akademskog osoblja iz st. (1), (2) i (3) ovog člana preciznije se uređuju internim aktima visokoškolske ustanove.

(5) U izuzetnim slučajevima, visokoškolska ustanova može kao akademskog osoblje zaposliti lice čiji naučni ili umjetnički opus je okarakterisan kao regionalno, evropski i svjetski značajan, koje svojim angažmanom doprinosi podizanju kvaliteta i razvoja visokoškolske ustanove i društva u cjelini, što se uređuje internim aktima visokoškolske ustanove.

Član 138

(Plaćeno i neplaćeno odsustvo akademskog osoblja)

U skladu s iskazanom nastavnom potrebom, visokoškolska ustanova može odobriti akademskom osoblju plaćeno odsustvo u trajanju do dva semestra, odnosno do četiri semestra neplaćenog odsustva uz mirovanje radnog statusa, a radi izrade magistarskog ili doktorskog rada, naučnog, umjetničkog ili stručnog usavršavanja ili obavljanja aktivnosti od posebnog interesa za visokoškolsku ustanovu/članicu, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Poglavlje IV. Ostala pitanja vezana za akademsko i naučnoistraživačko osoblje

Član 139

(Radna i zdravstvena sposobnost)

(1) Na prava i obaveze visokoškolske ustanove i zaposlenika u vezi sa utvrđivanjem radne i zdravstvene sposobnosti primjenjuju se odredbe Zakona o radu ("Službene novine FBiH", br. 26/16 i 89/18) pod uslovima koji se preciznije određuju statutom visokoškolske ustanove.

(2) Na prava iz radnopravnog statusa akademskog i naučnoistraživačkog osoblja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se važeći propisi o radu.

(3) Statutom visokoškolske ustanove utvrđuju se obaveza sistematskog ljekarskog pregleda zaposlenih na visokoškolskoj ustanovi u ciklusima od minimalno dvije godine.

Član 140

(Evaluacija nastavnog i naučnoistraživačkog rada)

(1) Visokoškolska ustanova je dužna da analizira evaluacije rezultata nastavnog i istraživačkog rada akademskog, kao i rada naučnoistraživačkog osoblja kao dio procesa stalnog unapređenja. Na osnovu analize utvrđuje se plan unapređenja kvaliteta, odnosno plan i program stručne obuke svih zaposlenika, a posebno iz domena etike, pedagoškometodičkih i digitalnih kompetencija s ciljem osiguranja kvaliteta svih poslovnih procesa visokoškolske ustanove.

(2) Evaluacija rezultata nastavnog i istraživačkog rada provodi se u skladu sa statutom i općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 141

(Odgovornost tijela visokoškolske ustanove, akademskog i drugog osoblja)

(1) Nosioci funkcija u tijelima visokoškolske ustanove/članice i članovi akademskog osoblja imaju naglašenu društvenu odgovornost.

(2) Visokoškolska ustanova/članica je obavezna prema zaposlenicima kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zabrane zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela preduzeti mjere u skladu sa zakonom.

(3) Visokoškolska ustanova je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa članu akademskog osoblja koji je predao dokumenta ili izjave tokom postupka prijave na konkurs za koje se od strane tijela visokoškolske ustanove/članice ili drugog nadležnog organa utvrdi da su lažni.

(4) Visokoškolska ustanova će poduzeti efikasne mjere prema akademskom osoblju i zaposlenicima koji vrše diskriminaciju, uznemiravaju na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja.

Član 142

(Zaštita prava akademskog i naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog osoblja)

(1) U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa akademskog i naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog osoblja u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se odredbe Zakona o radu ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

(2) Zaštita prava akademskog i naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog osoblja na visokoškolskoj ustanovi ostvaruje se u skladu sa zakonom, statutom i općim aktima visokoškolske ustanove.

Poglavlje V. Stručno, administrativno i tehničko osoblje zaposleno na visokoškolskoj ustanovi

Član 143

(Zajedničke službe i nenastavno osoblje)

(1) U okviru visokoškolske ustanove, zajedničke službe ustanove obavljaju stručne, administrativne i tehničke poslove koji su od interesa za ustanovu i članicu u skladu sa ovim zakonom, statutom i drugim općim aktima ustanove.

(2) Nenastavno osoblje visokoškolske ustanove čine lica koja obavljaju stručne, administrativne i tehničke poslove.

(3) U cilju unapređenja rada i postizanja većeg stepena jedinstvenosti procesa u okviru visokoškolske ustanove, generalni sekretar visokoškolske ustanove je obavezan usklađivati i koordinirati rad sekretara članica te stručnih službi u sastavu članica i zajedničkih službi ustanove.

(4) Prava i obaveze generalnog sekretara, sekretara članica te stručnih službi u sastavu članica i zajedničkih službi visokoškolske ustanove će se preciznije urediti statutom i općim aktima visokoškolske ustanove i članice.

Član 144

(Zaštita prava nenastavnog osoblja)

(1) U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa nenastavnog osoblja u visokoškolskoj ustanovi, primjenjuju se odredbe Zakona o radu ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

(2) Zaštita prava nenastavnog osoblja na visokoškolskoj ustanovi ostvaruje se u skladu sa zakonom, statutom i općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 145

(Prijem u radni odnos)

Prijem u radni odnos nenastavnog osoblja na visokoškolskoj ustanovi vrši se u skladu s važećim propisima koji regulišu postupak prijema u radni odnos.

Član 146

(Stručno usavršavanje, obuke, evaluacija rada nenastavnog osoblja)

(1) U cilju redovnog obavljanja djelatnosti, poboljšanja i povećanja nivoa znanja za izvršavanje zadataka u okviru djelatnosti, visokoškolska ustanova/članica osigurava stručno usavršavanje, obuke, međunarodnu razmjenu i evaluaciju rada nenastavnog osoblja.

(2) Oblici i način ostvarivanja prava na stručno usavršavanje i obuku nenastavnog osoblja se preciznije uređuju statutom i općim aktima visokoškolske ustanove i članice.

(3) Evaluaciju rada nenastavnog osoblja, odnosno realizacije radne uspješnosti, provodi visokoškolska ustanova/članica nakon završetka svake kalendarske godine. Na osnovu analize rezultata evaluacije utvrđuje se plan jačanja sposobnosti nenastavnog osoblja, a u cilju osiguranja dostizanja zacrtanog nivoa kvaliteta i izgradnje kulture kvaliteta.

(4) Način evaluacije i metodologija vrednovanja rezultata evaluacije rada nenastavnog osoblja uređuju se statutom i općim aktima visokoškolske ustanove.

DIO OSMI: AKADEMSKA ETIKA

Član 147

(Tijela nadležna za pitanja akademske etike)

(1) Visokoškolska ustanova je dužna, u skladu s ovim zakonom, osnovati jedno ili više tijela nadležnih za unapređenje akademskih vrijednosti, očuvanje akademskog integriteta i akademske etike, zaštitu od diskriminacije, uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja, standardizaciju moralnih ponašanja i etičnog djelovanja akademskog osoblja u istraživanjima, nastavi i društvenim odnosima.

(2) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, senat visokoškolske ustanove će imenovati etički savjet.

(3) Članica visokoškolske ustanove može osnovati etički odbor članice.

(4) U okviru visokoškolske ustanove osnivaju se etički odbori koji uključuju dvije ili više članica koje se bave istim ili srodnim oblastima nauke i umjetnosti u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(5) Odluku o osnivanju etičkog odbora na prijedlog članica, donosi senat visokoškolske ustanove, uz prethodno pribavljeno mišljenje etičkog savjeta.

Član 148

(Nadležnost etičkog savjeta visokoškolske ustanove)

(1) Etički savjet je stručno i savjetodavno tijelo senata za oblast akademske etike i s njom povezanih pitanja akademskog integriteta.

(2) Etički savjet je nadležan za donošenje politike etičkog djelovanja, etičkog programa i programa obavezne edukacije iz oblasti etike na visokoškolskoj ustanovi, kao i za provođenje mjera i/ili intervencija u cilju realizacije programa.

(3) Etički savjet predlaže, a senat visokoškolske ustanove donosi etički kodeks visokoškolske ustanove, pravilnik o radu etičkog savjeta, poslovnik o radu etičkog savjeta/odbora, mehanizme zaštite protiv diskriminacije, uznemiravanje na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja i pravila o postupku etičkih odbora u slučaju povrede akademske etike, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(4) Etički savjet samostalno donosi plan rada.

(5) U izvršavanju pojedinih zadataka, etički savjet može angažovati eksperte izvan reda zaposlenih na visokoškolskoj ustanovi.

(6) Etički savjet vodi zvaničnu evidenciju etičkih mjera koje su izrečene u okviru visokoškolske ustanove.

(7) Statutom visokoškolske ustanove mogu se odrediti i drugi poslovi koji ulaze u djelokrug etičkog savjeta.

Član 149

(Sastav, izbor i trajanje mandata etičkog savjeta)

(1) Sastav etičkog savjeta čine članovi akademskog osoblja iz svih naučnih i umjetničkih oblasti visokoškolske ustanove, predstavnik studenata i prorektor za naučnoistraživački rad visokoškolske ustanove.

(2) Mandat etičkog savjeta traje četiri godine.

(3) Mandat člana etičkog savjeta iz reda studenata traje jednu godinu sa mogućnošću reizbora, pod uslovom da apsolventski status ne stječe prije isteka drugog mandata u etičkom savjetu.

(4) Na osnovu prijedloga članica i drugih ovlaštenih predlagača, članove etičkog savjeta imenuje senat visokoškolske ustanove.

(5) Rektor, dekani, direktori instituta, predsjednik sindikata ne mogu biti članovi etičkog savjeta visokoškolske ustanove u kojoj obavljaju rukovodnu funkciju.

(6) Sastav članova etičkog savjeta odražavat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

Član 150

(Etički odbor)

(1) Etički odbor je stručno i savjetodavno tijelo vijeća članice, odnosno dvije ili više članica visokoškolske ustanove, za oblast, nastavne, naučnoistraživačke i umjetničkoistraživačke etike i s njima povezanih pitanja akademskog integriteta.

(2) Etički odbor je tijelo za rješavanje povreda etičkog kodeksa koje počine uposlenici članice za koju se etički odbor formira.

(3) U dijelu nastavnog rada, etički odbor je nadležan naročito za: etičnost u nastavi, vrednovanju i ocjenjivanju studenata, odnosu nastavnog osoblja prema kolegama i studentima, odnosu rukovodioca prema uposlenicima i studentima, te za etičan odnos prema potrebama društva.

(4) Etički odbor razmatra prijave diskriminacije, uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja.

(5) U dijelu naučnoistraživačkog ili umjetničkoistraživačkog rada, etički odbor je nadležan naročito za: odnos nastavnika i saradnika prema praćenju naučnih i umjetničkih dostignuća, etičnost u publikovanju, suzbijanje plagijarizma i manipulacije scienciometrijskim pravilima, etičnost u provođenju fundamentalnih i aplikativnih istraživanja, slobodu istraživanja u smislu slobode akademskog osoblja da planira i provodi istraživačke aktivnosti, da se udružuje u istraživanjima sa drugim akademskim osobljem te objavljuje rezultate svojih istraživanja, odnos prema uvođenju studenata u naučni i umjetnički istraživački rad, zaštitu prava svih učesnika procesa istraživanja, a posebno ljudskih prava, digniteta pojedinca i zaštita okoliša i dobrobiti životinja, jačanje validnosti istraživanja i postupanje sa pravima intelektualne svojine.

(6) U izvršavanju pojedinih zadataka, etički odbor može angažovati eksperte izvan reda zaposlenih na visokoškolskoj ustanovi.

Član 151

(Pravila istraživačke etike)

(1) Etički odbor može utvrditi prijedlog principa i pravila naučne/umjetničke istraživačke etike za pojedine grane i vrste istraživanja kojima se članica bavi.

(2) Prijedlog principa i pravila odobrava vijeće članice, odnosno članica koje su zajednički osnovale etički odbor.

(3) Pravila naučne/umjetničke istraživačke etike za pojedine grane i vrste istraživanja usvaja etički savjet visokoškolske ustanove.

Član 152

(Postupak zbog povrede etičkog kodeksa)

(1) Etički odbor provodi postupak zbog povrede pravila etičkog kodeksa visokoškolske ustanove.

(2) O svojoj odluci etički odbor obavještava strane u postupku, vijeće članice i etički savjet visokoškolske ustanove.

(3) Etički odbor vodi posebnu evidenciju o odlukama povodom povreda etičkog kodeksa.

(4) Podaci iz posebne evidencije se dostavljaju etičkom savjetu.

(5) Prigovor na odluku etičkog odbora o povredi etičkog kodeksa se može podnijeti etičkom savjetu.

Član 153

(Sastav, izbor i trajanje mandata etičkog odbora)

(1) Članove etičkog odbora imenuje vijeće članice.

(2) Mandat etičkog odbora traje četiri godine sa mogućnošću reizbora njegovih članova.

(3) Najmanje jedan član etičkog odbora mora biti iz reda studenata.

(4) Ako se jedan etički odbor bira za više članica, svaka od njih predlaže i bira svoje članove etičkog odbora.

(5) Sastav članova etičkog odbora odražavat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

(6) Etički odbor obavezno jednom godišnje dostavlja izvještaj o radu vijeću članice i etičkom savjetu visokoškolske ustanove.

Član 154

(Akti etičkog savjeta/odbora)

(1) Pojedinačni akti etičkog savjeta/odbora su: odluka, mišljenje, stav, preporuka i javno saopštenje.

(2) Statutom i općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuje se uputstvo o vođenje zvaničnih evidencija o postupcima i mjerama izrečenim zbog povreda akademske etike.

DIO DEVETI: NADZOR

Član 155

(Upravni nadzor)

(1) Upravni nadzor nad zakonitošću rada visokoškolskih ustanova provodi Ministarstvo.

(2) U vršenju nadzora, Ministarstvo je ovlašteno, u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica i okolnosti u svakom konkretnom slučaju, zatražiti od nadležne inspekcije ili drugog nosioca kontrole visokoškolske ustanove provođenje radnji u skladu sa zakonom i dostavljanje informacija o utvrđenom stanju i preduzetim mjerama.

(3) Nadzor iz st. (1) i (2) ovoga člana provodi se na način koji ne narušava autonomiju visokoškolskih ustanova i ne ometa redovan rad visokoškolskih ustanova.

(4) Odgovorna tijela visokoškolske ustanove obavezna su na zahtjev Ministarstva, odnosno nosioci kontrole rada visokoškolskih ustanova dostaviti sve tražene informacije i dokumente potrebne za izvršavanje zadataka utvrđenih ovim zakonom, a koji su predmet upravnog nadzora.

(5) Na osnovu rezultata nadzora nad zakonitošću rada, Ministarstvo može obustaviti izvršenje nezakonitih odluka, postupaka i radnji visokoškolskih ustanova, te narediti otklanjanje nedostataka.

Član 156

(Inspekcijski nadzor)

Nadležna inspekcija za oblast obrazovanja vrši nadzor nad poslovima u kojima visokoškolska ustanova izdaje javne isprave, u skladu sa zakonom.

Član 157

(Neispunjavanje uslova za rad visokoškolske ustanove)

(1) Kada u vršenju inspekcijskog nadzora nadležna inspekcija za oblast obrazovanja utvrdi da visokoškolska ustanova ne ispunjava uslove za rad propisane ovim zakonom i normativima i standardima, odredit će primjeren rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka i o tome obavijestiti osnivača visokoškolske ustanove, odnosno Ministarstvo.

(2) U slučaju nepoštovanja odredbe iz stava (1) ovog člana, nadležna inspekcija za oblast obrazovanja može zabraniti visokoškolskoj ustanovi upis novih studenata, kao i preduzimanje i provođenje drugih aktivnosti čije zakonito obavljanje je uslovljeno prethodnim otklanjanjem utvrđenih nedostataka i nepravilnosti.

(3) Ukoliko visokoškolska ustanova u roku koji je utvrđen od strane nadležne inspekcije ne otkloni utvrđene nepravilnosti, nadležna inspekcija će o tome dostaviti obavijest Ministarstvu s ciljem donošenja rješenja o zabrani daljnjeg rada i brisanja visokoškolske ustanove iz Registra akreditovanih visokoškolskih ustanova.

(4) Ministar će donijeti rješenje iz stava (3) ovog člana i po službenoj dužnosti izvršiti brisanje visokoškolske ustanove iz Registra akreditovanih visokoškolskih ustanova.

(5) Rješenje ministra iz stava (4) ovog člana je konačno, a protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Član 158

(Ovlaštenja inspekcije)

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten:

a) narediti da se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklone na način i u roku kako je određeno ovim zakonom ili ukoliko takav rok nije propisan odrediti primjereni rok u skladu sa zakonom;

b) narediti preduzimanje odgovarajućih upravnih radnji i mjera radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostatka koje je visokoškolska ustanova obavezna preduzeti u roku i na način kako je naloženo;

c) narediti visokoškolskoj ustanovi preduzimanje odgovarajućih mjera radi potpune i pravilne primjene ovog zakona, drugih propisa i akata donesenih na osnovu ovog zakona;

d) zabraniti preduzimanje radnji za koje smatra da su u suprotnosti s ovim zakonom, provedbenim propisima i aktima donesenim u cilju provođenja ovog zakona;

e) izdati prekršajni nalog;

f) podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;

g) podnijeti izvještaj nadležnom organu o učinjenom krivičnom djelu;

h) preduzeti druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlaštena.

Član 159

(Rješenje inspekcije)

(1) Nadležna inspekcija za oblast obrazovanja upravne mjere nalaže rješenjem.

(2) Protiv rješenja nadležne inspekcije za oblast obrazovanja može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Član 160

(Prekršaji i kazne)

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova, ako:

a) posebno naplaćuje usluge studentima koje su obuhvaćene školarinom (član 31. ovog zakona);

b) upiše studente preko broja utvrđenog u skladu sa ovim zakonom (član 32. ovog zakona)

c) izvrši promjenu naziva, sjedišta i statusnu promjenu suprotno odredbama ovog zakona (član 52. ovog zakona);

d) ne vodi na propisan način ili neuredno vodi evidenciju i izdaje javne isprave suprotno odredbama ovog zakona (čl. 75. i 76. ovog zakona);

e) izda diplomu koja ne odgovara akreditovanom studijskom programu (član 79. ovog zakona);

f) ne okonča postupak provođenja raspisanog konkursa za izbor u zvanje akademskog osoblja u skladu sa ovim zakonom i statutom, u roku od šest mjeseci od dana raspisivanja konkursa (član 122. ovog zakona);

g) primi u radni odnos nastavnika koji ne ispunjava uslove predviđene ovim zakonom, ili bez konkursa (član 132. ovog zakona);

h) akademskom osoblju otkaže ugovor o radu suprotno odredbama ovog zakona (čl. 132. i 134. ovog zakona);

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 100 do 500 KM.

DIO DESETI: POSEBNE ODREDBE ZA UNIVERZITET U SARAJEVU

Član 161

(Pravni subjektivitet Univerziteta u Sarajevu)

(1) Univerzitet u Sarajevu (u daljem tekstu: Univerzitet) ima svojstvo pravnog lica.

(2) Univerzitet u svom sastavu ima nastavne, naučno-nastavne, umjetničko-nastavne, naučnoistraživačke i umjetničkoistrživačke članice, te druge članice čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost univerzitetskog rada i djelovanja.

(3) Univerzitet može uspostaviti podorganizacione jedinice, istraživačke institute, nastavne i obrazovne centre, istraživačke laboratorije, razvojne i tehnološke centre, klinike te privredna društva, a što se preciznije uređuje statutom Univerziteta.

(4) Organizacione jedinice, odnosno članice Univerziteta su rektorat, fakulteti, akademije i naučnoistraživački instituti Univerziteta, što se preciznije uređuje statutom Univerziteta.

(5) Zadaci i poslovi rukovođenja Univerziteta u Sarajevu vrše se u Rektoratu kao posebnoj organizacionoj jedinici/članici Univerziteta.

(6) Radi osiguranja studentskog standarda, Rektorat može organizovati posebnu podorganizacionu jedinicu čija se djelatnost finansira iz sredstava korisnika usluga i iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo.

Član 162

(Sastav Univerziteta)

(1) U sastavu Univerziteta u Sarajevu, na dan stupanja na snagu ovog zakona, su sljedeće organizacione jedinice, odnosno članice Univerziteta:

a) Rektorat;

b) Akademija likovnih umjetnosti;

c) Akademija scenskih umjetnosti;

d) Arhitektonski fakultet;

e) Ekonomski fakultet;

f) Elektrotehnički fakultet;

g) Fakultet islamskih nauka;

h) Fakultet sporta i tjelesnog odgoja;

i) Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije;

j) Fakultet političkih nauka;

k) Fakultet za saobraćaj i komunikacije;

l) Fakultet zdravstvenih studija;

m) Farmaceutski fakultet;

n) Filozofski fakultet;

o) Građevinski fakultet;

p) Katolički bogoslovni fakultet;

r) Mašinski fakultet;

s) Medicinski fakultet;

t) Muzička akademija;

u) Poljoprivredno-prehrambeni fakultet;

v) Pravni fakultet;

z) Prirodno-matematički fakultet;

aa) Pedagoški fakultet;

bb) Stomatološki fakultet sa stomatološkim kliničkim centrom;

cc) Šumarski fakultet;

dd) Veterinarski fakultet;

ee) Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju;

ff) Institut za historiju;

gg) Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava;

hh) Institut za jezik;

ii) Orijentalni institut.

(2) Sve članice Univerziteta su ravnopravne i zastupljene su u Senatu Univerziteta.

(3) Univerzitet može osnovati nove članice u skladu s ovim zakonom i statutom Univerziteta.

(4) Odluku o osnivanju, statusnoj promjeni i ukidanju članica donosi Senat Univerziteta dvotrećinskom većinom svih svojih članova uz prethodnu saglasnost osnivača.

(5) Status i djelovanje članica, kao i ograničenja u pravnom prometu i poslovanju, utvrđuju se ovim zakonom, statutom i općim aktima

Univerziteta.

(6) Sve članice su obavezne u pravnom prometu pored imena članice istaknuti i naziv "Univerzitet u Sarajevu".

Član 163

(Unutrašnja organizacija i poslovanje)

(1) Posebnim odredbama Statuta utvrdit će model poslovanja, upravljanje imovinom i finansiranje Univerziteta.

(2) Članice samostalno posluju u oblasti finansija, korištenja i upravljanja imovinom, organizacijom i provođenjem procesa javnih nabavki, te upravljanja projektima.

(3) Članice samostalno nastupaju prema trećim licima kod ugovaranja, fakturisanja i pružanja usluga u skladu sa općim pravnim aktima.

(4) Članice samostalno pripremaju, potpisuju i dostavljaju Pomoćnom operativnom centru za visoko obrazovanje sve potrebne finansijske dokumente u skladu sa opštim pravnim aktima.

(5) Članice samostalno upravljaju pripremom i realizacijom budžeta orginizacione jedinice u skladu sa relevantnim pravnim aktima i utvrđenim budžetskim limitima, o čemu su obavezni podnositi redovne izvještaje.

(6) Izvještaji o radu i finansijski izvještaji organizacionih jedinica sastavni su dio Izvještaja o radu sa finansijskim poslovanjem Univerziteta.

(7) Finansijsko poslovanje preciznije se uređuje opštim aktima koji regulišu to pitanje i koje na prijedlog Senata Univerziteta usvaja Upravni odbor Univerziteta.

(8) Članice samostalno upravljaju projektima u skladu sa Pravilnikom o upravljanju projektima na Univerzitetu.

(9) Članice imaju svoj ID broj.

(10) U pravnom prometu sa trećim licima, članice imaju ograničena ovlaštenja u skladu sa upisanom djelatnošću prije postupka pripajanja i mogu preuzimati obaveze isključivo u okviru sredstava utvrđenih

budžetom i u skladu sa usvojenim finansijskim planom Univerziteta, a što je regulisano Statutom Univerziteta.

(11) Članice nastavljaju poslovati u okviru postojećih budžetskih kodova.

Član 164

(Upis Univerziteta u registar)

Univerzitet i članice upisuju se u registar kod nadležnog suda u Sarajevu i registar Ministarstva.

Član 165

(Imovina, obaveze i neimovinska prava Univerziteta i članica)

(1) Univerzitet/članice stječu imovinu i raspolažu imovinom u skladu sa zakonom.

(2) Imovinu Univerziteta čine nekretnine, pokretnine, uključujući i imovinska prava i finansijska sredstva stečena obavljanjem osnovne, dopunske i prateće djelatnosti, te prava i potraživanja.

(3) Imovina stečena obavljanjem registrirane djelatnosti Univerziteta/ članice kao i imovina stečena na drugi zakonit način je imovina Univerziteta/članice i koristi se samo u cilju obavljanja registrirane djelatnosti u skladu sa zakonom.

(4) Prostorni kapaciteti nad kojima pravo raspolaganja imaju Univerzitet/članice, a koji su namijenjeni isključivo za realizaciju nastavno naučnog, umjetničkog, naučnoistraživačkog i istraživačkorazvojnog rada, koristit će se kao jedinstveni prostor i oprema Univerziteta.

(5) U pravnom prometu Univerzitet odgovara za svoje obaveze trećim licima sredstvima Univerziteta i članica kojima samostalno raspolaže.

(6) U pravnom prometu sa trećim licima, članice imaju ograničena ovlaštenja u skladu sa upisanom djelatnošću prije donošenja rješenja Općinskog suda u Sarajevu i mogu preuzimati obaveze isključivo u okviru sredstava koja se vode na njihovoj potrošačkoj jedinici u budžetu i u skladu sa usvojenim finansijskim planom Univerziteta.

(7) Članice nastavljaju koristiti imovinu koju su prenijele na Univerzitet donošenjem rješenja Općinskog suda u Sarajevu. Članice imaju pravo da je posjeduju, koriste i njome upravljaju, pri čemu odgovaraju za korištenje imovine na način kako bi postupao dobar domaćin/privrednik.

Član 166

(Finansijsko poslovanje Univerziteta)

(1) Univerzitet svoje finansijsko poslovanje vrši preko Jedinstvenog računa trezora Kantona Sarajevo, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, te Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za tekuću godinu.

(2) Isplata plaća akademskom osoblju i drugim zaposlenicima na Univerzitetu, finansijsko poslovanje Univerziteta, te korištenje vlastitih prihoda Univerziteta vrši se u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, statutom i općim aktima Univerziteta koje na prijedlog Senata usvaja Upravni odbor Univerziteta.

(3) Članice Univerziteta upravljaju pripremom i realizacijom budžeta članice u skladu sa zakonom i utvrđenim budžetskim limitima, kao i svim ostalim operativnim aspektima finansijskog poslovanja, o čemu su obavezni podnositi redovne izvještaje.

(4) Budžet Univerziteta se priprema i usvaja u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(5) Budžetski zahtjev Univerziteta dostavlja se Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo putem Ministarstva.

Član 167

(Kriteriji za dodjelu sredstava iz budžeta Kantona Sarajevo)

(1) Univerzitet posluje u okviru utvrđenih budžetskih limita za svaku od članica i u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, te Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo ze tekuću godinu.

(2) Dodjela sredstava za rad Univerzitetu iz Budžeta Kantona Sarajevo vrši se po osnovu kriterija koje na prijedlog Senata utvrđuje Upravni odbor Univerziteta.

(3) Sredstvima iz stava (2) ovog člana osigurava se rad Univerziteta u skladu sa njegovom registrovanom djelatnošću.

(4) Sredstva koja osigurava Kanton Sarajevo utvrđuju se u skladu sa kriterijima iz stava (2) ovog člana, zavisno od prirode, značaja i finansijskih zahtjeva realizacije studijskih programa te općih pretpostavki za ostvarivanje prihoda iz vanbudžetskih izvora, statusne strukture studenata i nastavnog osoblja, kao i drugih parametara.

Član 168

(Izvještaj o radu Univerziteta)

(1) Upravni odbor Univerziteta dužan je Vladi, odnosno Skupštini podnijeti godišnji izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem.

(2) Godišnji izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem Univerziteta razmatra i usvaja Skupština.

Član 169

(Posebna finansijska podrška i međunarodna saradnja)

(1) U Budžetu Kantona Sarajevo, kao posebna stavka, osiguravaju se sredstva namijenjena za sufinansiranje aktivnosti Univerziteta na utvrđivanju novih i inoviranju postojećih studijskih programa.

(2) Studijski programi iz stava (1) ovog člana moraju doprinositi međunarodnoj relevantnosti, internacionalizaciji visokog obrazovanja, upisu studenata stranih državljana, međunarodnoj razmjeni studenata, međunarodnoj razmjeni i saradnji naučnika i istraživača koja doprinosi internacionalizaciji naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada, obrazovanju deficitarnih kadrova na domaćem tržištu rada, obrazovanju kadrova u sektorima kojima se potiče razvoj privrede u skladu sa strategijom razvoja Kantona Sarajevo, kao i druge aktivnosti čija realizacija doprinosi razvoju visokog obrazovanja i naučnoistraživačkog rada te ukupnog društvenog razvoja Kantona Sarajevo i Bosne i Hercegovine.

(3) Vlada osigurava sredstva iz stava (1) ovog člana na osnovu posebnog elaborata koji sadrži aktivnosti čijim sufinansiranjem se ostvaruju ciljevi definisani u stavu (2) ovog člana.

(4) Prilikom planiranja budžeta, Univerzitet i članice mogu predložiti plan potrebnih sredstava za sufinansiranje međunarodnih projekata.

Član 170

(Položaj teoloških fakulteta, visokih teoloških škola i teoloških akademija)

Teološki fakulteti, kao punopravne članice Univerziteta, zadržava svojstvo pravne osobe.

DIO JEDANAESTI: PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 171

(Konstituisanje Savjeta)

U skladu s odredbama ovog zakona, Savjet se konstituiše najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 172

(Podzakonski akti)

Ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi podzakonske akte u skladu s ovim zakonom.

Član 172a

(Normativi i standardi)

(1) Na prijedlog Ministarstva, Vlada donosi Normative i standarde za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo.

(2) Na prijedlog Ministarstva, Vlada imenuje komisiju za tumačenje Normativa i standarda iz stava (1) ovog člana, na period od jedne godine.

(3) Komisiju iz stava (2) ovog člana obavezno čine predstavnici Ministarstva i predstavnici visokoškolskih ustanova na području Kantona Sarajevo.

Član 173

(Visokoškolske ustanove)

Visokoškolske ustanove su dužne usaglasiti svoju organizaciju, statut i opće akte s ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 174

(Započeti postupci osnivanja novih visokoškolskih ustanova)

Postupci osnivanja, kao i druge statusne promjene visokoškolske ustanove započete prema odredbama propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovog zakona završit će se prema tim propisima.

Član 175

(Stečena prava)

(1) Lica koja su prije stupanja na snagu ovog zakona stekla akademsku titulu, odnosno naučno i stručno zvanje zadržavaju pravo njihovog korištenja u skladu sa propisima prema kojima su titule i zvanja stečeni.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana mogu podnijeti zahtjev visokoškolskoj ustanovi/organizacionoj jedinici na kojoj su stekli akademsku titulu, odnosno naučno i stručno zvanje da im u postupku i pod uslovima predviđenim zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove izda uvjerenje o tome da ranije stečena akademska titula, odnosno naučno i stručno zvanje odgovara nekoj od akademskih titula, odnosno naučnih i stručnih zvanja u skladu sa Pravilnikom o korištenju akademskih titula, stjecanju naučnih i stručnih zvanja na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 50/16).

(3) Ministarstvo određuje visokoškolsku ustanovu koja odlučuje o zahtjevu iz stava (2) ovog člana ukoliko visokoškolska ustanova na kojoj je stečena akademska titula, odnosno naučno i stručno zvanje ili njen pravni sljednik ne postoji.

(4) Lica koja su stekla naučni stepen doktora nauka prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona imaju ista prava kao i lica koja su doktorat nauka stekla prema ovom zakonu.

(5) Lica koja su započela postdiplomski studij za stjecanje stepena magistra nauka/umjetnosti i doktora nauka imaju pravo steći naučni stepen magistra nauka/umjetnosti, odnosno doktora nauka zaključno sa 30.09.2028. godine.

(6) Lica koja su stekla naučni stepen magistra nauka/umjetnosti prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona imaju pravo nastaviti studij trećeg ciklusa studija po bolonjskom sistemu studija.

(7) Licima iz stava (6) ovog člana visokoškolska ustanova priznaje 60 ECTS studijskih bodova, a njihov status odnosno prava i obaveze u nastavku studija utvrđuje visokoškolska ustanova pravilima studiranja za treći ciklus studija.

(8) U slučaju izmjene naziva nastavnog predmeta ili naučne/umjetničke oblasti, polja ili grane, senat je obavezan na prijedlog vijeća članice donijeti odluku o ekvivalenciji izvršenih izbora u akademska zvanja. Postupak i uslovi za ekvivalenciju preciznije se uređuju statutom.

(9) Studenti koji su okončali studij prije stupanja na snagu ovog zakona na visokoškolskim ustanovama koje realizuju integrisane studijske programe prvog i drugog ciklusa studija koji traju najmanje pet godina imaju pravo nastaviti studij prema bolonjskom sistemu studija na bazi ekvivalencije studija koji je važio prilikom upisa tog studenta.

(10) Licima koja su prema odredbama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti birana u naučna i istraživačka zvanja, izvršeni izbori se za rad u nastavnom procesu na fakultetu, odnosno akademiji vrednuju u skladu s tim zakonom.

(11) Student koji je započeo studij po predbolonjskom sistemu studija ima pravo, u skladu sa zakonom, isti okončati do 30.09.2028. godine.

(12) Lice koje je steklo status apsolventa po predbolonjskom sistemu studija, a taj status je izgubilo zbog njege i brige o djetetu s teškoćama u razvoju, ima pravo da mu se na lični zahtjev uz validnu dokumentaciju omogući ponovno sticanje statusa studenta i

okončanje studija po istom sistemu studija u roku navedenom u stavu (11) ovog člana.

(13) Rektor/direktor visokoškolske ustanove, odnosno dekan/direktor članice zatečen na dužnosti u svom prvom mandatnom periodu danom stupanja na snagu ovoga zakona obavljat će svoju dužnost do isteka mandata na koji je izabran i može biti biran na istu funkciju samo u drugi mandatni period.

(14) Rektor/direktor visokoškolske ustanove, odnosno dekan/direktor članice zatečen na dužnosti u svom drugom uzastopnom mandatnom periodu danom stupanja na snagu ovoga zakona obavljat će svoju dužnost do isteka mandata na koji je izabran i ne može biti biran na istu funkciju rukovodioca u treći uzastopni mandatni period.

Član 176

(Prelazni period u vezi s izborima u akademska zvanja)

(1) Svi članovi akademskog osoblja koji su izabrani u akademsko zvanje prema odredbama zakona koji prestaje da važi stupanjem na snagu ovog zakona zadržavaju pravo da budu izabrani u isto ili više akademsko zvanje prema uslovima propisanim ranijim zakonom.

(2) Pravo iz stava (1) ovog člana važi samo na jedan izborni period u isto ili više akademsko zvanje.

(3) Nakon provedenog izbora u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana, visokoškolska ustanova, odnosno članica raspisuje konkurs za izbor u zvanje u skladu sa ovim zakonom.

Član 177

(Organi visokoškolske ustanove)

(1) Konstituisanje organa upravljanja, stručnih organa i studentskog parlamenta, kao i izbor organa rukovođenja visokoškolske ustanove u skladu sa ovim zakonom, izvršit će se po isteku mandata tih organa konstituisanih, odnosno izabranih po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Postupak izbora organa rukovođenja u skladu sa ovim zakonom pokreće se najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata iz stava (1) ovog člana.

Član 178

(Fakultet za upravu - pridružena članica)

(1) Pridružena članica koja je taj status stekla prije stupanja na snagu ovog zakona, zadržava status u skladu sa odlukom osnivača visokoškolske ustanove i odlukama tijela visokoškolske ustanove i ima pravo organizovati nastavu prvog, drugog i trećeg ciklusa studija u skladu sa zakonom i pod uslovima utvrđenim ugovorom.

(2) Pridružena članica iz stava (1) ovog člana u domeni akademskih pitanja ima nadležnost članice u realizaciji nastavne, naučno-nastavne i naučnoistraživačke djelatnosti u svim ciklusima studija u skladu sa ovim zakonom.

(3) Senat visokoškolske ustanove obavlja poslove iz zakonom utvrđene nadležnosti i za pridruženu članicu pod uslovima utvrđenim posebnim ugovorom zaključenim između pridružene članice i visokoškolske ustanove.

(4) U domenu upravljanja i rukovođenja na pridruženoj članici se primjenjuje Zakon o ustanovama ("Službeni list RBiH", br.: 6/92, 8/93 i 13/94) i drugi propisi kojim se regulišu prava i obaveze osnivača.

Član 179

(Prestanak važenja ranijih propisa)

(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 33/17, 35/20, 40/20 i 39/21), kao i sljedeći podzakonski akti:

a) Pravilnik o ostvarivanju i raspolaganju vanbudžetskim prihodima Univerziteta u Sarajevu ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 7/16, 37/17 i 20/18);

b) Pravilnik o jedinstvenom informacionom sistemu visokoškolske ustanove ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 23/19);

c) Pravilnik o priznavanju inostranih visokoškolskih kvalifikacija ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.:

51/17 i 20/20);

d) Pravilnik o postupku osnivanja i utvrđivanja uslova za upis u Registar akreditovanih visokoškolskih ustanova na području Kantona Sarajevo i Registar akreditovanih studijskih programa visokoškolskih ustanova na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14);

e) Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 26/13).

(2) Akti donijeti na osnovu zakona i podzakonskih propisa iz stava (1) ovog člana se primenjuju do donošenja podzakonskih akata u skladu s ovim zakonom, osim ako su u suprotnosti s odredbama ovog zakona.

Član 180

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".